

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

การสร้างแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง :
กรณีศึกษา นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

**Design of Exercises for the Correct Use of Thai Word for
Communication Case Study : The Students Who Registered Thai for
Communication Subject**

จุฑาภา เทพวรรณ Jutada Tabpawan

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

งบประมาณเงินรายได้ประจำปี พ.ศ. 2559

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2559 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผศ.ดร.เลิศวิวัส ยอดล้ำ ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และสละเวลาในการอ่านงานวิจัยด้วยดีเสมอมา จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์พลชัย ขาวนวล ผู้ให้คำปรึกษาด้านการวิเคราะห์ข้อมูลคอมพิวเตอร์ จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณนางสาวสายทิพย์ โมลิโต ผู้ให้คำปรึกษารายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ของกระบวนการดำเนินการวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจในการทำงานวิจัยจนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบใจนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่ให้ความร่วมมือด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้เป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือในครั้งนี้

จุฑาภา เทพวรรณ

13 สิงหาคม 2559

**การสร้างแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง : กรณีศึกษานักศึกษา
ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**

จุฑาภา เทพวรรณ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 011 001) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอน แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.13/87.78 แสดงว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ : แบบฝึก การใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง

¹คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

**Design of Exercises for the Correct Use of Thai Word for Communication Case
Study : The Students Who Registered Thai for Communication Subject**

Jutada Tabpawan¹

This research aims to determine the effectiveness of training and skills, Thai language vocabulary in order to communicate and comparing achievement before and after the exercises. The sample used in this study were students enrolled in courses to Thai language communications (01,011,001) second semester of academic year 2015 Rajamangala University of Technology Srivijaya. The tools used in this research is teaching skills used Thai language vocabulary in order to communicate properly. And test achievement.

The research found that skills used thai language vocabulary in order to communicate properly. Created a powerful 87.13 / 87.78. That practice has outperformed the benchmark 80/80 and the achievement of the students after learning the exercises were higher than the previous.

Keywords: Exercise , Using Thai vocabulary to communicate properly.

¹Faculty of Liberal Arts, RajamangalaUniversity of TechnologySrivijaya, Songkhla.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
Abstract	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
กรอบความคิดของงานวิจัย	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก	24
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำ	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	47
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
บทย่อ	57
สรุปผลการวิจัย	59
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก แบบทดสอบวัดผลการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ที่ถูกต้อง	66
ภาคผนวก ข แผนการสอนและแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร	75
ภาคผนวก ค แสดงการวิเคราะห์ข้อมูล	113
ประวัติผู้วิจัย	118

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ที่ถูกต้องในการทดลองครั้งที่ 3	54
2 แสดงคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึก	55
3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ก่อนและหลังการใช้แบบฝึก	55
4 แสดงคะแนนจากการทำแบบฝึกระหว่างเรียนและคะแนน การทำแบบทดสอบหลังเรียน	114
5 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึก	116

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม แต่ละสังคมจะมีภาษาเป็นเอกลักษณ์ของตัวเองซึ่งแสดงถึงความเป็นไทยและมรดกของชาติ ภาษาเป็นสัญลักษณ์ที่มนุษย์คิดขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีทั้งมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร คือมีทั้งภาษาที่เป็นคำพูด และภาษาที่มีสัญลักษณ์เป็นภาษาเขียน (กึ่งกาญจน์ธีรสุรคนธ์.2521 : 7)

การสื่อสารให้สัมฤทธิ์ผลตรงตามเจตนาของผู้สื่อสารนั้น ผู้สื่อสารจะต้องให้ความสำคัญของการใช้ภาษาที่ถูกต้องชัดเจน โดยเริ่มต้นที่การใช้คำ ผู้สื่อสารจะต้องตั้งวัตถุประสงค์ว่าต้องการสื่อสารเพื่อวัตถุประสงค์ใดซึ่งการใช้คำศัพท์ในภาษาไทยผู้สื่อสารจำเป็นต้องทราบหลักการใช้และความหมายของคำ ถ้าเสียงใดเสียงหนึ่งผิดพลาดเคลื่อน หรือพยัญชนะ สระวรรณยุกต์ต่างออกไป ความหมายของคำนั้นจะเปลี่ยนไป ตัวอย่างคำว่า “น้ำ” และคำว่า “ซ้ำ” ถ้าต้องการซื้อสับปะรด ผลน้ำ ๆ แต่พูดหรือเขียนเป็น ซ้ำ ๆ ก็จะทำให้ความหมายผิดไป (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2548 : 98)

ในปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนนั้นต้องคำนึงถึงตัวนักเรียนเป็นสำคัญ โดยผู้สอนต้องมีวิธีการสอนที่ถูกต้อง รู้หลักและมีวิธีการใช้ภาษา ตลอดจนการใช้ถ้อยคำต่าง ๆ ดังนั้น กิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยขึ้น เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมุ่งเน้นให้นักเรียน นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ให้นักเรียน นักศึกษารู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ไม่ให้เรียนแบบท่องจำเหมือนสมัยก่อน แต่ยังมุ่งเน้นกระบวนการทางการเรียนให้ครบทุกทักษะการเรียนรู้ทั้ง 4 ทักษะคือ การอ่าน การฟัง การพูด และการเขียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักนายกรัฐมนตรี.2542 : 8)

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า นักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยขาดทักษะการใช้คำในการสื่อสาร ใช้แบบถูกบ้าง ผิดบ้าง ไม่ตระหนัก และไม่เข้าใจหลักเกณฑ์การใช้คำที่ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นการเขียนสะกดคำ การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย การใช้คำให้ถูกต้องตามระดับภาษา หรือแม้กระทั่งการเลือกใช้คำตามชนิดของคำในภาษาไทย เช่น คำบุพบท คำสันธาน หรือคำลักษณนาม เป็นต้น

ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการสร้างแบบฝึกเพราะแบบฝึกจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและสามารถเข้าใจหลักการใช้คำที่ถูกต้องได้มากขึ้น การใช้คำภาษาไทยที่ถูกต้อง โดยเลือกคำที่นักศึกษาต้องใช้บ่อย ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้คำลักษณนาม การใช้คำบุพบท การใช้คำเชื่อม และคำศัพท์พื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

3.2 ผลสัมฤทธิ์การใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง หลังการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก สูงกว่าก่อนการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 011 001) กับผู้วิจัยในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ทั้งหมด จำนวน 5 กลุ่มเป็นจำนวนนักศึกษา 140 คน (สํานักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2558)

4.2 กลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้สำหรับการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนวิชาภาษาไทย

เพื่อการสื่อสารในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 5 กลุ่ม เป็นจำนวนนักศึกษา 140 คน ทำการสุ่มกลุ่ม (Cluster Random sampling) 2 กลุ่มเรียน เป็นนักศึกษากลุ่มที่ 1 และนักศึกษากลุ่มที่ 14 จากนั้นทำการแบ่งนักศึกษาออกเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเอานักศึกษา 2 กลุ่มมารวมกัน 50 คน แล้วทำการเรียงนักศึกษาจากมากไปน้อยตามผลคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพิจารณาจากคะแนนสอบกลางภาครายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ออกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน

4.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้สำหรับการหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการวิจัย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558

4.4 ตัวแปรในการวิจัย ได้แก่

4.4.1 ตัวแปรอิสระ : แบบฝึกการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง

4.4.2 ตัวแปรตาม : ความถูกต้องในการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

4.5 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง หลักการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

สร้างแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ให้กับนักศึกษา

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

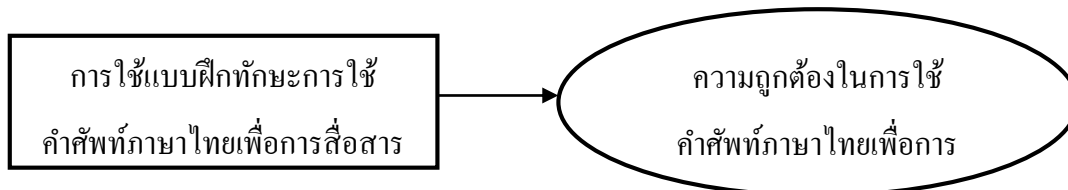
แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง หมายถึง สื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่งสำหรับให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องประกอบด้วย 4 แบบฝึก ได้แก่แบบฝึกที่ 1 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายของคำแบบฝึกที่ 2 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำแบบฝึกที่ 3 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับภาษาและแบบฝึกที่ 4 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามชนิดของคำบุพบทซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนการสร้างแบบฝึกและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

แบบทดสอบวัดผลการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร หมายถึง เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่ใช้ทดสอบก่อนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ

แผนการสอน หมายถึง แผนการเรียนรู้ที่จัดเตรียมไว้เพื่อใช้สอนในการทำกิจกรรมของแต่ละแบบฝึก

7. กรอบความคิดของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการใช้แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารเป็นตัวแปรต้นที่เป็นผลทำให้ผู้เรียนใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้อง ซึ่งเป็นตัวแปรตาม ดังภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง : กรณีศึกษานักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

1.1.1 ความหมายของแบบฝึก

แบบฝึกในภาษาไทยมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น ชุดการฝึก แบบฝึกทักษะ แบบฝึกหัด แบบฝึกหัดทักษะ เป็นต้น มีผู้ให้ความหมายของแบบฝึก แบบฝึกหัดหรือชุดการฝึกไว้ดังนี้

คณิตสร ศรีประไพ (2555 : 25) แบบฝึก แบบฝึกหัด หรือชุดการฝึก เป็นคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ งานหรือกิจกรรมที่ครูผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนกระทำเพื่อฝึกทักษะ และทบทวนความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญ ถูกต้อง คล่องแคล่ว จนสามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหาได้โดยอัตโนมัติ

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2540:106) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง การจัดประสบการณ์ฝึกหัดเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและสามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้องอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

ปริศนา พลหาญ (2549 : 48) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัดหรือแบบเสริมทักษะ หมายถึงการจัดประสบการณ์การฝึกโดยใช้ตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเองและเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเพิ่มมากขึ้นช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554 : 687) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกหัดไว้ว่า แบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกตอบ

สมพงษ์ ศรีพยาศ (2553: 41) แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อฝึกฝนและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนจนเกิดความเข้าใจ โดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของนักเรียน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะการเขียนเพิ่มมากขึ้น และเป็นการแก้ปัญหาการเรียนการสอน

จากความคิดเห็นข้างต้นสรุปได้ว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่ครูสร้างขึ้นโดยใช้ตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความเข้าใจการเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

1.2 หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกจำเป็นมากที่จะต้องอาศัยหลักจิตวิทยาเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะแบบฝึกจะมีประสิทธิภาพและมีความน่าเชื่อถือตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกได้นั้น การสร้างแบบฝึกต้องอาศัยหลักจิตวิทยาประกอบ เพื่อความเหมาะสมถูกต้อง ในการที่จะนำแบบฝึกไปใช้กับนักเรียนตามวัย ตามความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลหลักจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกมีดังนี้

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย (2522 : 52-62) ได้แนะนำหลักจิตวิทยาที่ควรนำมาใช้ในแบบฝึกสรุปได้ว่า

1.2.1 กฎการเรียนรู้ของ Thorndike ในการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้

1) กฎแห่งการฝึกฝน (Law of Exercise) คือ การให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดมาก ๆ จะทำให้เกิดความคล่องและชำนาญ การสร้างแบบฝึกจึงช่วยให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดที่เสริมจากแบบฝึกในบทเรียนและมีหลายรูปแบบ

2) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) คือ การให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนจะทำให้เกิดความพอใจในการเรียน

3) กฎแห่งผล (Law of Effect) คือ แบบฝึกต้องมีเนื้อเรื่องเป็นที่สนใจของผู้เรียนความยากง่ายต้องเหมาะสมกับวัย และสติปัญญา มีสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนพอใจ ในการเรียนการประเมินผล ควรกระทำอย่างรวดเร็วหลังจากที่นักเรียนทำเสร็จแล้ว

1.2.2 ความแตกต่างระหว่างบุคคลครูผู้สอนควรคำนึงถึงนักเรียนแต่ละคนว่ามีความรู้ความถนัดความสามารถ และความสนใจที่แตกต่างกันดังนั้นการสร้างแบบฝึกจึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมไม่ยากและไม่ง่ายเกินไปควรมีลักษณะหลายแบบ

1.2.3 การจูงใจผู้เรียน ครูสามารถทำได้โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายากเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนเป็นการกระตุ้นให้ติดตามต่อไปและทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก แบบฝึกควรสั้น ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย

1.2.4 การที่ครูนำสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตและการเรียนรู้มาให้นักเรียนได้ทดลองทำภาษาที่ใช้พูดใช้เขียนในชีวิตประจำวันทำให้ผู้เรียนได้เรียนและทำแบบฝึกในสิ่งที่ใกล้ตัวจะทำให้จำได้แม่นยำ นักเรียนยังสามารถนำหลักและความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์อีกด้วย

หลักจิตวิทยาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าหลักจิตวิทยาจะช่วยเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึก ซึ่งต้องคำนึงถึงความยากง่ายของเนื้อหา ความเหมาะสมกับวุฒิภาวะ วัยพัฒนาการความสนใจสติปัญญา ความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีการจูงใจนักเรียนให้นักเรียนฝึกทำมาก ๆ ทำบ่อย ๆ จนคล่องแม่นยำและเกิดความชำนาญเพื่อการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ส่วนประกอบของแบบฝึก

สมเดช สีแสง และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2543: 94) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของแบบฝึกหรือแบบฝึกหัดมีดังนี้

1.3.1 คู่มือการใช้ เป็นเอกสารประกอบการใช้แบบฝึกว่าใช้เพื่ออะไร และมีวิธีการใช้อย่างไร เช่น เป็นงานฝึกทำขบทราย เป็นการทำบ้าน หรือใช้สอนซ่อมเสริม ประกอบด้วย

1) ส่วนประกอบของแบบฝึก ระบุว่าในแบบฝึกชุดนี้มีทั้งหมดกี่ชุด อะไรบ้าง และมีส่วนประกอบอื่น ๆ หรือไม่ เช่น แบบทดสอบ หรือแบบบันทึกผลการประเมิน

2) สิ่งที่ครูหรือนักเรียนต้องเตรียม (ถ้ามี) จะเป็นการบอกให้ครูหรือนักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมล่วงหน้าก่อนเรียน

3) จุดประสงค์ในการใช้แบบฝึก

4) ขั้นตอนในการใช้แบบฝึก

5) เฉลยแบบฝึกในแต่ละชุด

1.3.2 แบบฝึก เพื่อฝึกทักษะให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวร ประกอบด้วย

1) ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย

2) จุดประสงค์

3) คำสั่ง

4) ตัวอย่าง

5) ชุดฝึก

6) ภาพประกอบ

7) ข้อทดสอบก่อนและหลังเรียน

8) แบบประเมินบันทึกผลการใช้

1.4 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

วรสุตา บุญยไวยโรจน์ (2536: 37) กล่าวแนะนำให้ผู้สร้างแบบฝึกได้ยึดลักษณะของแบบฝึกที่ดี ไว้ดังนี้

1.4.1 แบบฝึกที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำ คำสั่งหรือตัวอย่าง แสดงวิธีทำที่ใช้ ไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับให้เหมาะสมกับผู้ใช่ ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้

1.4.2 แบบฝึกที่ดีต้องมีความหมายต่อผู้เรียน และตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึกลงทุนน้อยใช้ได้นาน ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ

1.4.3 ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึก ควรเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน

1.4.4 แบบฝึกที่ดีควรแยกฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไปแต่ควรมีกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อเร้าใจให้นักเรียนเกิดความสนใจและไม่เบื่อหน่ายในการทำและเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ

1.4.5 แบบฝึกที่ดีนั้นควรมีทั้งแบบกำหนดคำตอบได้ แบบให้ตอบโดยเสรี แบบการเลือกใช้คำข้อความหรือรูปภาพในแบบฝึกควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและตรงกับความสนใจของนักเรียนเพื่อว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นจะได้ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช่ ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ที่ว่า เด็กมักจะเรียนรู้ได้เร็วในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ

1.4.6 แบบฝึกที่ดีควรเปิดโอกาสให้รู้จักค้นคว้า รวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อย ๆ หรือที่ตัวเองเคยใช้จะทำให้ นักเรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องมีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่เขาได้ฝึกฝนนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป

1.4.7 แบบฝึกที่ดีนั้นควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญาและประสบการณ์ ฯลฯ ฉะนั้นการทำแบบฝึกหัดแต่ละเรื่องควรจัดทำให้มากพอและมีทุกระดับตั้งแต่ง่าย ปานกลาง จนถึงระดับค่อนข้างยาก เพื่อว่าทั้งเด็กเก่ง กลาง และอ่อน จะได้เลือกทำได้ตามความสามารถ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กทุกคนประสบผลสำเร็จในการทำแบบฝึก

1.4.8 แบบฝึกที่ดีนั้นควรสามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้ตั้งแต่หน้าปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย

1.4.9 แบบฝึกที่ดีควรจะต้องได้รับการปรับปรุงควบคู่ไปกับหนังสือแบบเรียนอยู่เสมอ และควรใช้ได้ดีทั้งในและนอกห้องเรียน

1.4.10 แบบฝึกที่ดีควรเป็นแบบฝึกที่สามารถประเมินและจำแนกความเจริญของงานของเด็กได้ด้วย ดังนั้นลักษณะของแบบฝึกที่ดี จึงควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ความครอบคลุมและสอดคล้องกับเนื้อหา รูปแบบน่าสนใจ คำสั่งชัดเจน

1.5 รูปแบบของการสร้างแบบฝึก

รูปแบบการสร้างแบบฝึกเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติแบบฝึกจึงควรมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อสร้างความสนใจ ไม่เกิดความเบื่อหน่าย และท้าทายให้อยากรู้อยากลอง โดยมีรูปแบบฝึกที่สำคัญ ซึ่งเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ดังนี้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ(2544: 12-14)กล่าวถึงรูปแบบในการสร้างแบบฝึกไว้ ดังนี้

1.5.1 แบบถูกผิด เป็นแบบฝึกที่ใช้ประโยคบอกเล่า ให้ผู้เรียนอ่านแล้วสามารถเลือกใส่เครื่องหมายถูกหรือผิดตามดุลยพินิจของผู้เรียน

1.5.2 แบบจับคู่ เป็นแบบฝึกที่ประกอบด้วยข้อความหรือตัวปัญหาเป็นตัวขึ้นไว้ในสดมภ์ซ้ายมือ โดยมีที่ว่างไว้หน้าข้อ เพื่อให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่กำหนดไว้ในสดมภ์ขวามือ มาจับคู่คำถามให้สอดคล้องกัน โดยใช้หมายเลขหรือรหัสคำตอบวางไว้หน้าข้อความหรือจะใช้การโยงเส้นก็ได้

1.5.3 แบบเติมคำหรือเติมข้อความ เป็นแบบฝึกที่มีลักษณะเป็นข้อความไว้ให้แต่จะเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้เรียนเติมคำหรือข้อความที่ขาดหายไป ซึ่งคำหรือข้อความที่นำมาเติมอาจให้เติมอย่างอิสระหรือกำหนดตัวเลือกให้เติมก็ได้

1.5.4 แบบหลายตัวเลือก เป็นแบบเชิงแบบทดสอบ โดยจะมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำถามซึ่งจะต้องเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ ชัดเจน ไม่คลุมเครือ ส่วนที่ 2 เป็นตัวเลือก คือ คำตอบซึ่งอาจมี 3-5 ตัวเลือกก็ได้ ตัวเลือกทั้งหมดจะมีตัวเลือกที่ถูกที่สุดเพียงตัวเลือกเดียว ส่วนที่เหลือเป็นตัวลวง

1.5.5 แบบอัตนัย คือ เป็นแบบความเรียงเป็นแบบฝึกที่มีตัวคำถาม ผู้เรียนต้องเขียนบรรยายตอบอย่างเสรีตามความรู้ความสามารถโดยไม่จำกัดคำตอบ แต่จำกัดในเรื่องเวลา อาจใช้รูปแบบของคำถามทั่ว ๆ ไป หรือเป็นคำสั่งให้เขียนเรื่องราวต่าง ๆ ก็ได้

1.6 ขั้นตอนและหลักในการสร้างแบบฝึก

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544: 14) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก ดังนี้

1.6.1 วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น

- 1) ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการสอน
- 2) ปัญหาการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน
- 3) ผลการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
- 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.6.2 ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์ และกิจกรรม

1.6.3 พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ 1 โดยการสร้างแบบฝึกและเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้นว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็นโครงเรื่องไว้

1.6.4 ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึก

1.6.5 ออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ

1.6.6 ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด พร้อมทั้งสร้างข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

1.6.7 ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

1.6.8 นำไปทดลองใช้ แล้วบันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

1.6.9 ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

1.6.10 นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

1.7 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

1.7.1 ความหมายและความสำคัญของการหาประสิทธิภาพ

ในการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ มีผู้ให้ความหมายและความสำคัญไว้หลายนัย ดังนี้

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548 : 428) กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินสื่อการเรียนการสอนเพื่อจะทราบผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้สื่อตามวิธีการที่ผ่านมา ว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ได้ผลมากน้อยเพียงใด มีอะไรที่ควรปรับปรุงแก้ไขบ้าง

อัจฉรา ชีวพันธ์ (2549 : 197) กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินสื่อการเรียนการสอนว่าครูผู้สอนควรจะได้มีการประเมินผลการใช้ว่าสื่อต่างๆ นั้นมีประสิทธิภาพเพียงใดโดยใช้การสอบถามและการสังเกตจากพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนว่าสื่อนั้นช่วยในการรับรู้ของผู้เรียน

แจ่มแจ้งขึ้นหรือไม่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ว่าเป็นรูปธรรมเพียงใด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมมากขึ้นเพียงใด มีข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพสื่อ เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการผลิตสื่อ ทำให้ทราบว่าสื่อนั้นมีคุณภาพตามจุดประสงค์ที่สร้างเพียงใด ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.8 แนวทางการประเมินสื่อการเรียนการสอน

ศุกิจ ศรีพรหม (2541 : 70-71) ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ เมื่อผลิตแบบฝึกหัดเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำแบบฝึกหัดไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.8.1 ขั้นที่ 1 ขั้นทดสอบกับผู้เรียน 1 คน (One-To-One Testing) โดยผู้วิจัยเลือกผู้เรียนที่ยังไม่เคยเรียนเรื่องที่จะสอนมาก่อนเลยจำนวน 1 คน แล้วให้เรียนจากแบบฝึก โดยปฏิบัติดังนี้

- 1) ตอบแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
- 2) เรียนจากแบบฝึกจนจบบทเรียน
- 3) ทำแบบฝึกหัดในบทเรียนไปพร้อมกันในขณะที่เรียน
- 4) ตอบแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest)
- 5) แล้วนำผลที่ได้รับมาพิจารณาปรับปรุงส่วนที่เห็นว่ายังบกพร่อง เช่น

เนื้อหา สื่อต่างๆ แบบทดสอบต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

1.8.2 ขั้นที่ 2 ขั้นทดสอบกับกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ใช้กับผู้เรียน 10 คน ที่ยังไม่เคยเรียนบทเรียนดังกล่าวมาก่อน ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 ทุกประการเมื่อเสร็จกระบวนการแล้วนำแบบฝึกมาแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่งและนำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดและทำแบบทดสอบหลังเรียนไปหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดโดยใช้เกณฑ์ 80/80

1.8.3 ขั้นที่ 3 ขั้นทดลองภาคสนาม (Field Testing) โดยทดลองใช้กับผู้เรียนทั้งชั้นเรียนโดยใช้วิธีการเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 แล้วนำผลไปหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการคำนวณประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดนิยต้งไว้ 90/90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำและเนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติไม่ต่ำกว่า 80/80

80 ตัวแรก คือ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบฝึก

80 ตัวหลัง คือ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบทดสอบหลังเรียน

ถ้าปรากฏว่า ทั้งคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบฝึกและการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ไม่ต่ำกว่า 80 ทั้งคู่ ก็ถือว่าแบบฝึกที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

1) บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 153) ได้ให้แนวทางในการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ซึ่งมี 2 แนวทาง ดังนี้

1.1) พิจารณาจากผู้เรียนจำนวนมาก (ร้อยละ 80) สามารถบรรลุผลในระดับสูง (ร้อยละ 80) กรณีนี้เป็นนวัตกรรมสั้นๆ ใช้เวลาน้อยเนื้อหาที่สอนมีเรื่องเดียว

เกณฑ์ 80/80 หมายถึงมีไม่ต่ำกว่า 80% ของผู้เรียนที่ทำได้อีกไม่ต่ำกว่า 80% ของคะแนนเต็ม

1.2) พิจารณาจากผลระหว่างดำเนินการและผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง (เช่นร้อยละ 80) กรณีใช้การสอนหลายครั้ง มีเนื้อหาสาระมาก (เช่น 3 บทขึ้นไป) มีการวัดผลระหว่างเรียน (Formative) หลายครั้ง เกณฑ์ 80/80 มีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก เป็นเกณฑ์ประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1)

80 ตัวหลัง เป็นประสิทธิภาพของผลรวมโดยรวม (E_2)

$$\text{ประสิทธิภาพ} = \frac{\text{ผลรวมคะแนนที่สอบได้ทุกคน}}{\text{ผลรวมคะแนนเต็มของทุกคน}} \times 100$$

ประสิทธิภาพจึงเป็นร้อยละของค่าเฉลี่ย เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มซึ่งต้องมีค่าสูงจึงจะชี้ถึงประสิทธิภาพได้ กรณีนี้ใช้ร้อยละ 80

80 ตัวแรก ซึ่งเป็นประสิทธิภาพกระบวนการ เกิดจากการนำคะแนนที่สอบได้ระหว่างการดำเนินการ (นั่นคือระหว่างเรียน หรือระหว่างการทดลอง) มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละ

80 ตัวหลัง ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผลรวม เกิดจากการนำคะแนนจากการวัดโดยรวมเมื่อสิ้นสุดการสอนหรือสิ้นสุดการทดลอง แล้วมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

นอกจากนี้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (135-143 : 2520) ได้กล่าวถึงการทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน ไว้ดังนี้

เมื่อได้ผลิตสื่อหรือชุดการสอนแล้ว ก่อนนำไปใช้จะต้องนำสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นไปทดสอบประสิทธิภาพเพื่อดูว่า สื่อหรือชุดการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่มีประสิทธิภาพในการช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เพียงใดมีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์หรือไม่ และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนจากสื่อ หรือชุดการสอนในระดับใด ดังนั้นผู้ผลิตสื่อการสอนจำเป็นจะต้องนำสื่อหรือชุดการสอนไปหาคุณภาพ เรียกว่า การทดสอบประสิทธิภาพ

1.9 ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ

1.9.1 ความหมายของประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง สภาวะหรือคุณภาพของสมรรถนะในการดำเนินงาน เพื่อให้งานสำเร็จโดยใช้เวลา ความพยายาม และค่าใช้จ่ายค่าน้อยที่สุดตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ โดยกำหนดเป็นอัตราส่วนหรือร้อยละระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ (Ratio between input, process and output) ประสิทธิภาพเน้นการดำเนินการที่ถูกต้องหรือกระทำสิ่งใด ๆ อย่างถูกวิธี (Doing the thing right)

คำว่าประสิทธิภาพ มักสับสนกับคำว่า ประสิทธิผล (Effectiveness) ซึ่งเป็นคำที่คลุมเครือ ไม่เน้นปริมาณ และมุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเน้นการกระทำสิ่งที่ถูกที่ควร (Doing the right thing) ดังนั้นสองคำนี้จึงมักใช้คู่กัน คือ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.9.2 ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ

การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอน จึงหมายถึง การหาคุณภาพของสื่อหรือชุดการสอน โดยพิจารณาตามขั้นตอนของการพัฒนาสื่อหรือชุดการสอนแต่ละขั้น ตรงกับ ภาษาอังกฤษว่า “Developmental Testing”

การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Developmental Testing”

Developmental Testing คือ การทดสอบคุณภาพตามพัฒนาการของการผลิตสื่อหรือชุดการสอนตามลำดับขั้นเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบของต้นแบบชิ้นงาน ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการผลิตสื่อและชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพ หมายถึง การนำสื่อหรือชุดการสอนไปทดสอบด้วยกระบวนการสองขั้นตอนคือ การทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (Try Out) และทดลองประสิทธิภาพสอนจริง (Trial Run) เพื่อหาคุณภาพของสื่อตามขั้นตอนที่กำหนดใน 3 ประเด็น คือ การทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น การช่วยให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียน และทำแบบประเมินสุดท้ายได้ดี และการทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจ นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะผลิตออกมาเผยแพร่เป็นจำนวนมาก

1) การทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น เป็นการนำสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นเป็นต้นแบบ (Prototype) แล้วไปทดลองประสิทธิภาพใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละ

ระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนให้เท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และปรับปรุงจนถึงเกณฑ์

2) การทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง หมายถึง การนำสื่อหรือชุดการสอนที่ได้ทดสอบประสิทธิภาพ ใช้และปรับปรุงจนได้คุณภาพถึงเกณฑ์แล้วของแต่ละหน่วย ทุกหน่วยในแต่ละวิชาไป สอนจริงในชั้นเรียนหรือในสถานการณ์การเรียนรู้ที่แท้จริงในช่วงเวลาหนึ่ง อาทิ 1 ภาคการศึกษาเป็นอย่างน้อย เพื่อตรวจสอบคุณภาพเป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปเผยแพร่และผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การทดสอบประสิทธิภาพทั้งสองขั้นตอนจะต้องผ่านการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา (Research and Development-R&D) โดยต้องดำเนินการวิจัยในขั้นทดสอบประสิทธิภาพเบื้องต้น และอาจทดสอบประสิทธิภาพซ้ำในขั้นทดสอบประสิทธิภาพใช้จริงด้วยก็ได้เพื่อประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษาทางไกลนานาชาติ

1.10 ความจำเป็นที่จะต้องหาประสิทธิภาพ

การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนมีความจำเป็นด้วยเหตุผล 3 ประการ คือ

1.10.1 สำหรับหน่วยงานผลิตสื่อหรือชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพช่วยประกันคุณภาพของสื่อหรือชุดการสอนว่าอยู่ในขั้นสูง เหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการทดสอบประสิทธิภาพเสียก่อนแล้ว เมื่อผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ดี ก็จะต้องผลิตหรือทำขึ้นใหม่เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงานและเงินทอง

1.10.2 สำหรับผู้ใช้สื่อหรือชุดการสอน สื่อหรือชุดการสอนที่ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพ จะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือช่วยสอนได้ดี ในการสร้างสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง บางครั้งชุดการสอนต้องช่วยครูสอน บางครั้งต้องสอนแทนครู (อาทิ ในโรงเรียนครูคนเดียว) ดังนั้น ก่อนนำสื่อหรือชุดการสอนไปใช้ ครูจึงควรมั่นใจว่าชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง การทดสอบประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้เราได้สื่อหรือชุดการสอนที่มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.10.3 สำหรับผู้ผลิตสื่อหรือชุดการสอน หากมีการทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่า เนื้อหาสาระที่บรรจุลงในสื่อหรือชุดการสอนมีความเหมาะสม ง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น เป็นการประหยัดแรงสมอง แรงงาน เวลาและเงินทองในการเตรียมต้นแบบ

1.11 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

1.11.1 ความหมายของเกณฑ์ (Criterion) เกณฑ์เป็นขีดกำหนดที่จะยอมรับว่า สิ่งใดหรือพฤติกรรมใดมีคุณภาพและหรือปริมาณที่จะรับได้ การตั้งเกณฑ์ต้องตั้งไว้ครั้งแรกครั้งเดียว เพื่อจะปรับปรุงคุณภาพให้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ตั้งไว้ จะตั้งเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพไว้ต่างกันไม่ได้ เช่น เมื่อมีการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว ตั้งเกณฑ์ไว้ 60/60 แบบกลุ่ม ตั้งไว้ 70/70 ส่วนแบบสนาม ตั้งไว้ 80/80 ถือว่าเป็นการตั้งเกณฑ์ที่ไม่ถูกต้อง อนึ่งเนื่องจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ต่ำสุด ดังนั้นหากการทดสอบคุณภาพของสิ่งใด หรือพฤติกรรมใดได้ผลสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ย่อมมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรืออนุโลมให้มีความคลาดเคลื่อน ต่ำหรือสูงกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้เกิน 2.5 ก็ให้ปรับเกณฑ์ขึ้นไปอีกหนึ่งขั้น แต่ หากได้ค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ ต้องปรับปรุงและนำไปทดสอบประสิทธิภาพใช้หลายครั้ง ในภาคสนามจนได้ค่าถึงเกณฑ์ที่กำหนด

1.11.2 ความหมายของเกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นระดับที่ผลิตสื่อหรือชุดการสอนจะพึงพอใจว่า หากสื่อหรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว สื่อหรือชุดการสอนนั้นก็มีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน และคุ้มแก่การลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภทคือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น $E1 = \text{Efficiency of Process}$ (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) และพฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) กำหนดค่าประสิทธิภาพ เป็น $E2 = \text{Efficiency of Product}$ (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

1) ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) คือประเมินผลต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยของผู้เรียน เรียกว่า “กระบวนการ” (Process) ที่เกิดจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การทำโครงการ หรือทำรายงานเป็นกลุ่ม และรายงานบุคคล ได้แก่ งานที่มอบหมาย และกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

2) ประเมินพฤติกรรมสุดท้าย (Terminal Behavior) คือประเมินผลลัพธ์ (Product) ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและการสอบไล่ ประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมด ต่อร้อยละของผลการประเมินหลังเรียนทั้งหมด นั่นคือ $E1/E2 = \text{ประสิทธิภาพของกระบวนการ} / \text{ประสิทธิภาพของผลลัพธ์}$

ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่าเมื่อเรียนจากสื่อหรือชุดการสอนแล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกปฏิบัติ หรืองานได้ผลเฉลี่ย 80% และประเมินหลังเรียนและงานสุดท้ายได้ผลเฉลี่ย 80%

การที่จะกำหนดเกณฑ์ E1/E2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยสามารถพิจารณาพิสัยการเรียนรู้ที่จำแนกเป็นวิทย์พิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และทักษะพิสัย (Skill Domain)

ในขอบข่ายวิทย์พิสัย (เดิมเรียกว่า พุทธิพิสัย) เนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้สูงสุดแล้วลดต่ำลงมาก็คือ 90/90 85/85 80/80

ส่วนเนื้อหาสาระที่เป็นจิตพิสัย จะต้องใช้เวลาไปฝึกฝนและพัฒนา ไม่สามารถทำให้ถึงเกณฑ์ระดับสูงได้ในห้องเรียนหรือในขณะที่เรียน จึงอนุโลมให้ตั้งไว้ต่ำลง นั่นคือ 80/80 75/75 แต่ ไม่ต่ำกว่า 75/75 เพราะเป็นระดับความพอใจต่ำสุด จึงไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำกว่านี้ หากตั้งเกณฑ์ไว้เท่าใด ก็มักได้ผลเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากกระบวนการเรียนการสอนของไทยปัจจุบัน (2520) ได้กำหนดเกณฑ์ โดยไม่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ 0/50 นั่นคือ ให้ประสิทธิภาพกระบวนการมีค่า 0 เพราะครูมักไม่มีเกณฑ์เวลาในการให้งานหรือแบบฝึกปฏิบัติแก่นักเรียน ส่วนคะแนนผลลัพธ์ที่ให้ผ่านคือ 50% ผลจึงปรากฏว่า คะแนนวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนต่ำในทุกวิชา เช่น คะแนนภาษาไทยนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเฉลี่ยแต่ละปีเพียง 51% เท่านั้น

1.12 วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ

1.12.1 วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ กระทำได้ 2 วิธี คือ โดยใช้สูตรและโดยการคำนวณธรรมดา

โดยใช้สูตร กระทำได้โดยใช้สูตรต่อไปนี้

$$\text{สูตรที่ 1} \quad E_1 = \frac{\sum \square}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

เมื่อ E1 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ คือคะแนนรวมของแบบฝึกปฏิบัติ กิจกรรมหรืองานที่ทำ

ระหว่างเรียนทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียน นอกห้องเรียนหรือออนไลน์

A คือคะแนนเต็มของแบบฝึกปฏิบัติทุกชิ้นรวมกัน

N คือจำนวนผู้เรียน

$$\text{สูตรที่ 2} \quad E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100 \quad (\text{หรือ} \quad \frac{\bar{F}}{B} \times 100)$$

เมื่อ E_2 คือประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ คือคะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน

B คือคะแนนเต็มของการประเมินสุดท้ายของแต่ละหน่วย
ประกอบด้วยผลการสอบหลังเรียนและคะแนนจากการประเมินงานสุดท้าย

N คือจำนวนผู้เรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังกล่าวข้างต้น กระทำได้โดยการนำ คะแนนรวมแบบฝึกปฏิบัติ หรือผลงานในขณะประกอบกิจกรรมกลุ่ม/เดี่ยว และคะแนนสอบหลังเรียนมาเข้าตารางแล้วจึงคำนวณหาค่า E_1/E_2

1.12.2 โดยใช้วิธีการคำนวณโดยไม่ใช้สูตร

หากจำสูตรไม่ได้หรือไม่อยากใช้สูตร ผู้ผลิตสื่อหรือชุดการสอนก็สามารถใช้วิธีการคำนวณหาค่า E_1 และ E_2 ได้ ด้วยวิธีการคำนวณธรรมดา

สำหรับ E_1 คือค่าประสิทธิภาพของงานและแบบฝึกปฏิบัติ กระทำได้โดยการนำ คะแนนงานทุกชิ้นของนักเรียนในแต่ละกิจกรรม แต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยและเทียบส่วนโดยเป็นร้อยละ

สำหรับค่า E_2 คือประสิทธิภาพผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียนของแต่ละสื่อหรือชุดการสอน กระทำได้โดยการเอาคะแนนจากการสอบหลังเรียนและคะแนนจากงานสุดท้ายของนักเรียนทั้งหมดรวมกันหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบส่วนร้อยละ เพื่อหาค่าร้อยละ

1.13 การตีความหมายผลการคำนวณ

หลังจากคำนวณหาค่า E_1 และ E_2 ได้แล้ว ผู้หาประสิทธิภาพต้องตีความหมายของผลลัพธ์โดยยึดหลักการและแนวทางดังนี้

1.13.1 ความคลาดเคลื่อนของผลลัพธ์ ให้มีความคลาดเคลื่อนหรือความแปรปรวนของผลลัพธ์ได้ไม่เกิน .05 (ร้อยละ 5) จากช่วงค่าไปสูง = ± 2.5 นั่นให้ผลลัพธ์ของค่า E_1 หรือ E_2 ที่ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ ไม่เกิน 2.5% และสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกิน 2.5%

หากคะแนน E_1 หรือ E_2 ห่างกันเกิน 5% แสดงว่า กิจกรรมที่ให้นักเรียนทำกับการสอบหลังเรียนไม่สมดุลกันเช่น ถ้า E_1 มากกว่า E_2 แสดงว่า งานที่มอบหมายอาจจะง่ายกว่าการสอบ หรือหากค่า E_2 มากกว่าค่า E_1 แสดงว่า การสอบง่ายกว่าหรือไม่สมดุลกับงานที่มอบหมายให้ทำ จำเป็นที่จะต้องปรับแก้

หากสื่อหรือชุดการสอนได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างดีและมีคุณภาพ ค่า E_1 หรือ E_2 ที่คำนวณได้ จากการทดสอบประสิทธิภาพ จะต้องใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกิน 5% ซึ่งเป็นตัวชี้ที่จะยืนยันได้ว่า นักเรียนได้มีการเปลี่ยนพฤติกรรมต่อเนื่องตามลำดับขั้นหรือไม่ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนพฤติกรรมขั้นสุดท้าย หรืออีกนัยหนึ่งต้องประกันได้ว่านักเรียนมีความรู้จริง ไม่ใช่ทำกิจกรรมหรือทำข้อสอบได้ เพราะการเดา

การประเมินในอนาคที่จะเสนอผลการประเมินเป็นเลขสองตัว คือ E_1 คู่ E_2 เพราะจะทำให้ผู้อ่านผลการประเมินทราบลักษณะนิสัยของผู้เรียนระหว่างนิสัยในการทำงานอย่างต่อเนื่อง คงเส้นคงวาหรือไม่ (ดูจากค่า E_1 คือกระบวนการ) กับการทำงานสุดท้ายว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด (ดู จากค่า E_2 คือกระบวนการ) เพื่อประโยชน์ของการกลั่นกรองบุคลากรเข้าทำงาน

ตัวอย่าง นักเรียนสองคนคือเกษมกับปรีชา เกษมได้ผลลัพธ์ $E_1/E_2 = 78.50/82.50$ ส่วนปรีชาได้ผลลัพธ์ $82.50/78.50$ แสดงว่านักเรียนคนแรกคือ เกษม ทำงานและแบบฝึกปฏิบัติทั้งปี ได้ 78% และสอบไล่ได้ 83% จะเห็นว่าจะมีลักษณะนิสัยที่เป็นกระบวนการสูง นักเรียนคนที่สองคือ ปรีชาที่ได้ผลลัพธ์ $E_1/E_2 = 82.50/78.50$ ไม่ได้

1.14 ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ

เมื่อผลิตสื่อหรือชุดการสอนขึ้นเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำสื่อหรือชุดการสอนไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.14.1 การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1)เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนกับผู้เรียน 1-3 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิด ทำหน้าจ่น หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่ ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือ กิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวนั้นจะได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก แต่ไม่ต้องวิตกเมื่อปรับปรุงแล้วจะสูงขึ้นมาก ก่อนนำไปทดสอบประสิทธิภาพแบบคู่ นั่น E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

1.14.2 การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10)เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คนทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนกับผู้เรียน 6 - 10 คน (ละผู้เรียนที่เก่ง ปานกลางกับ อ่อน) ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิด ทำหน้าจ่น หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่ หลังจากทดสอบประสิทธิภาพให้ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือกิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและประเมินผลลัพธ์ คือการทดสอบหลังเรียนและงานสุดท้ายที่มอบให้นักเรียนทำส่งก่อนสอบประจำหน่วย ให้นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้นคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในคราวนี้จะแนะนำของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% นั่นคือ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

1.14.3 การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) มีลักษณะเป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คนทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนกับผู้เรียนทั้งชั้น ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิด ทำหน้าจ่น หรือทำท่าทาง ไม่เข้าใจหรือไม่ หลังจากทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามแล้ว ให้ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือกิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น แล้วนำไปทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามซ้ำกับนักเรียนต่างกลุ่ม อาจทดสอบประสิทธิภาพ 2-3 ครั้ง จนได้ค่าประสิทธิภาพถึงเกณฑ์ขั้นต่ำ ปรกติไม่น่าจะทดสอบประสิทธิภาพเกณฑ์สามครั้ง ด้วยเหตุนี้ ขั้นทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามจึงแทนด้วย 1:100

ผลลัพธ์ที่ได้จากการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่างจากเกณฑ์ไม่เกิน 2.5% ก็ให้ยอมรับว่าสื่อหรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากค่าที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่า -2.5 ให้ปรับปรุงและทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม ซ้ำจนกว่าจะถึงเกณฑ์ จะหยุดปรับปรุงแล้วสรุปว่า ชุดการสอนไม่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หรือจะลดเกณฑ์ลงเพราะ “ถอดใจ” หรือยอมแพ้ไม่ได้

หากสูงกว่าเกณฑ์ไม่เกิน +2.5 ก็ยอมรับว่า สื่อหรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

หากค่าที่ได้สูงกว่าเกณฑ์เกิน +2.5 ให้ปรับเกณฑ์ขึ้นไปอีกหนึ่งขั้น เช่น ตั้งไว้ 80/80 ก็ให้ปรับขึ้นเป็น 85/85 หรือ 90/90 ตามค่าประสิทธิภาพที่ทดสอบประสิทธิภาพได้

ตัวอย่าง เมื่อทดสอบหาประสิทธิภาพแล้วได้ 83.5/85.4 ก็แสดงว่าสื่อหรือชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ 83.5/85.4 ใกล้เคียงกับเกณฑ์ 85/85 ที่ตั้งไว้ แต่ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ 75/75 เมื่อผลการทดสอบประสิทธิภาพเป็น 83.5/85.4 ก็อาจเลื่อนเกณฑ์ขึ้นมาเป็น 85/85 ได้

แบบฝึกปฏิบัติ สมมติว่าท่านสอนวิชา สังคมศึกษา เรื่อง ประวัติพระเจ้าตากสินมหาราช สื่อหรือชุดการสอนหน่วยที่ 2 ทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มกับผู้เรียน 6 คน โดยพิจารณาจากงาน 4 ชิ้น และผลการสอบหลังเรียน ปรากฏในตารางต่อไปนี้ โปรดคำนวณหาประสิทธิภาพของ E_1/E_2 เทียบกับ เกณฑ์ที่ตั้งไว้ 85/85 แล้วอภิปรายผลการทดสอบประสิทธิภาพ

1.15 การเลือกนักเรียนมาทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน

นักเรียนที่ผู้สอนจะเลือกมาทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน ควรเป็นตัวแทนของนักเรียนที่เราจะนำสื่อหรือชุดการสอนนั้นไปใช้ ดังนั้น จึงควรพิจารณาประเด็นต่อไปนี้

1.15.1 สำหรับการทดลองประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพ ครู 1 คน ต่อเด็ก 1-3 คน ให้ทดสอบประสิทธิภาพกับเด็กก่อนเสียก่อน ทำการปรับปรุงแล้วนำไปทดสอบประสิทธิภาพกับเด็กปานกลาง และนำไปทดลองประสิทธิภาพกับเด็กเก่ง อย่างไรก็ตามหากเวลาไม่อำนวยและสภาพการณ์ไม่เหมาะสม ก็ให้ทดสอบประสิทธิภาพกับเด็กอ่อนหรือเด็กปานกลาง โดยไม่ต้องทดสอบประสิทธิภาพกับเด็กเก่งก็ได้ แต่การทดสอบประสิทธิภาพกับเด็กทั้งสามระดับ จะเป็นการสะท้อนธรรมชาติการเรียนรู้ที่แท้จริง ที่เด็กเก่ง กลางอ่อนจะได้ช่วยเหลือกัน เพราะเด็กอ่อนบางคนอาจจะเก่งในเรื่องที่เด็กเก่งทำไม่ได้

1.15.2 สำหรับการทดลองประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดลองประสิทธิภาพที่ครู 1 คนทดสอบประสิทธิภาพกับเด็ก 6-12 คน โดยให้มีผู้เรียนละกันทั้งเด็กเก่ง ปานกลาง เด็กอ่อน ห้ามทดสอบประสิทธิภาพกับเด็กอ่อนล้วน หรือเด็กเก่งล้วน ขณะทำการทดสอบประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องจับเวลาด้วยว่า กิจกรรมแต่ละกลุ่มใช้เวลาเท่าไร ทั้งนี้เพื่อให้ทุกกลุ่มกิจกรรมใช้เวลาใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่กำหนดให้ใช้เวลาเท่ากัน คือ 10-15 นาที สำหรับระดับประถมศึกษา และ 15-20 นาที สำหรับระดับมัธยมศึกษา

1.15.3 สำหรับการทดลองประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ใช้ครู 1 คน กับนักเรียนทั้งชั้น กับนักเรียน 30-40 คน (หรือ 100 คน สำหรับสื่อ หรือชุดการสอนรายบุคคล) ชั้นเรียนที่เลือกมาทดสอบประสิทธิภาพจะต้องมีนักเรียนละกันทั้งเก่ง และอ่อน ไม่ควรเลือกห้องเรียนที่มีเด็กเก่งหรือเด็กอ่อนล้วน สัดส่วนที่ถูกต้องในการกำหนดจำนวนผู้เรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน ควรยึดจำนวนจากการแจกแจงปกติ ที่จำแนกนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม คือ นักเรียนเก่งมาก (เหรียญเพชร) ร้อย ละ 1.37 (1 คน) นักเรียนเก่ง (เหรียญเงิน)

ร้อยละ 14.63 (15 คน) นักเรียนปานกลาง (เหรียญเงิน) ร้อยละ 68 (68 คน) นักเรียนอ่อน (เหรียญทองแดง) ร้อยละ 14.63 (15 คน) และนักเรียนอ่อนมาก (เหรียญตะกั่ว) ร้อยละ 1.37 (1 คน) เมื่อยึดการแจกแจงปกติเป็นเกณฑ์กำหนดจำนวนนักเรียนที่จะนำมาทดสอบ ประสิทธิภาพสื่อและชุดการสอน ก็จะได้นักเรียนเก่งประมาณร้อยละ 16 นักเรียนปานกลางร้อยละ 68 และ นักเรียนอ่อนร้อยละ 16

เนื่องจากการทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน ต้องใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรม และใช้เวลามากกว่าสถานที่และเวลาสำหรับการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม ควรใช้เวลานอกชั้นเรียนหรือแยกนักเรียนมาเรียนต่างหากจากห้องเรียน อาจเป็นห้องประชุมของโรงเรียน โรงอาหารหรือสนามได้ร่มไม้ก็ได้ ส่วนการทดสอบประสิทธิภาพแบบสนามควรใช้ห้องเรียนจริง แต่นักเรียนที่ใช้ทดสอบประสิทธิภาพต้องสุ่มนักเรียนแต่ละระดับมาจากหลายห้องเรียนในโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียน เพื่อให้ได้สัดส่วนจำนวนตามการแจกแจงปกติ ในกรณีที่ไม่สามารถหานักเรียนตามสัดส่วนการแจกแจงปกติได้ ผู้ทดสอบประสิทธิภาพอาจสุ่มแบบเจาะจง โดยใช้ห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่งทำการทดสอบประสิทธิภาพ แต่จะต้องระบุไว้ในข้อจำกัดของการวิจัยในบทนำและนำไปอภิปรายผลในบทสุดท้าย เพราะค่าประสิทธิภาพที่ได้แม้จะถึงเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีเงื่อนไข เพราะกลุ่มตัวอย่างมิได้สะท้อนสัดส่วนที่แท้จริงตามการแจกแจงปกติ

1.16 ข้อควรคำนึงในการทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน

เพื่อให้การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนได้ผลคุ้มค่า มีสิ่งที่ผู้ทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนควรคำนึงถึงดังนี้

1.16.1 การเลือกผู้เรียนเข้าร่วมการทดสอบประสิทธิภาพ ควรเลือกนักเรียนที่เป็นตัวแทนของนักเรียนที่ใช้สื่อหรือชุดการสอน ตามแนวทางการสุ่มตัวอย่างที่ถูกต้อง

1.16.2 การเลือกเวลาและสถานที่ทดสอบประสิทธิภาพ ควรหาสถานที่และเวลาที่ปราศจากเสียงรบกวน ไม่ร้อนอบอ้าว และควรทดสอบประสิทธิภาพในเวลาที่นักเรียนไม่หิว กระหาย ไม่รีบร้อนกลับบ้าน หรือไม่ต้องพะวักพะวนไปเข้าเรียนในชั้นอื่น

1.16.3 การชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการ ต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนและการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ให้นักเรียนไม่คุ้นเคยกับวิธีการใช้สื่อหรือชุดการสอน

1.16.4 การรักษาสถานการณ์ตามความเป็นจริง สำหรับการทดสอบประสิทธิภาพสอนภาคสนามในชั้นเรียนจริง ต้องรักษาสภาพการณ์ให้เหมือนที่เป็นอยู่ในห้องเรียนทั่วไป เช่น ต้องใช้ครูเพียงคนเดียว ห้ามคนอื่นเข้าไปช่วย ผู้สังเกตการณ์ต้องอยู่ห่างๆ ไม่เข้าไปช่วยเหลือเด็ก

ต้องปล่อยให้ครูผู้ทดสอบประสิทธิภาพสอนแก้ปัญหาด้วยตัวเอง หากจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือก็ให้ครูผู้สอนเป็นผู้บอกให้เข้าไปช่วย มิฉะนั้นการทดสอบประสิทธิภาพสอนก็ไม่สะท้อนสถานการณ์จริงที่มีคนสอนเพียงคนเดียว

1.16.5 ดำเนินการสอนตามขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการทดลองแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และ ภาคสนาม หลังจากชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับสื่อ ชุดการสอน และวิธีการสอนแล้ว ครูจะต้องดำเนินการสอนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบการสอน

1) สำหรับการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ดำเนินตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ (1) สอบก่อนเรียน (2) นำเข้าสู่บทเรียน (3) ให้นักเรียนทำกิจกรรม กลุ่ม (4) สรุปบทเรียน (ครูสรุปเอง หรือให้นักเรียนช่วยกันสรุปก็ได้ ทั้งนี้ ต้องดูตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน) และ (5) สอบหลังเรียน

2) สำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์ มี 7 ขั้นตอน คือ (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศ (3) เผชิญประสบการณ์หลัก ประสบการณ์รอง ตามภารกิจ และงานที่กำหนด (4) รายงานความก้าวหน้าของการเผชิญประสบการณ์หลักและรอง (5) รายงานผลสุดท้าย (6) สรุปการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

3) สำหรับการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ อาจดำเนินการตามขั้นตอน 7 ขั้นตอน คือ (1) สอบก่อนเรียน (2) ศึกษาประมวลการสอน แผนกิจกรรมและ เส้นทางการศึกษา (Course Syllabus, Course Bulletin and Learning Route) (3) ศึกษาเนื้อหาสาระที่กำหนดให้แบบออนไลน์ บนเว็บหรือ ออฟไลน์ ในซีดีหรือตาราง คือจากแหล่งความรู้ที่กำหนดให้ (4) ให้นักเรียนทำกิจกรรมเดี่ยว (Individual Assignment) และกิจกรรมกลุ่มร่วมมือ (Collaborative Group) (5) ส่งงานที่มอบหมาย (Submission of Assignment) (6) สรุปบทเรียน (ครูสรุปเอง หรือให้นักเรียนช่วยกันสรุปก็ได้ ทั้งนี้ต้องดูตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน) และ (7) สอบหลังเรียน

4) สำหรับการสอนแบบบรรยายดำเนินการตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ (1) สอบก่อนเรียน (2) นำเข้าสู่บทเรียน (3) ให้นักเรียนทำกิจกรรม กลุ่ม (4) สรุปบทเรียน (ครูสรุปเองหรือให้นักเรียนช่วยกันสรุปก็ได้ ทั้งนี้ต้องดูตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน) และ (5) สอบหลังเรียน

1.17 บทบาทของครูขณะกำลังทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน

1.17.1 บทบาทของครูในขณะที่ทดสอบแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม

ในขณะที่กำลังทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน ครูควรปฏิบัติดังนี้

1) ต้องคอยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อดูว่านักเรียนทำหน้างานเงียบหรือสงสัยประการใด

2) สังเกตและปฏิสัมพันธ์ (Interaction Analysis) ของนักเรียน โดยใช้แบบสังเกตปฏิบัติสัมพันธ์ที่มีผู้พัฒนาขึ้นแล้ว เช่น Flanders Interaction Analysis (FIA), Brown Interaction Analysis (BIA), Chaiyong Interaction Analysis (CIA)

3) พยายามรักษาสุขภาพจิต ไม่คาดหวังหรือเครียดกับความเห็นที่น้อยที่ทุ่มเทในการผลิตชุดการสอน หรือเครียดกับการเกรงว่าผลการทดสอบประสิทธิภาพจะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ เกรงว่าจะไม่ได้รับความร่วมมือจากนักเรียน

4) สร้างบรรยากาศอบอุ่นและเป็นกันเอง ครูต้องเป็นกันเองกับนักเรียน เวลาสอบก่อนเรียน ยิ้มแย้มแจ่มใส สร้างบรรยากาศที่นักเรียนจะแสดงออกเสรี ไม่ทำหน้าเคร่งขรึมจนนักเรียนกลัว

5) ต้องชี้แจงว่าการสอบครั้งนี้ไม่มีผลต่อการสอบไล่ปกติของนักเรียนแต่ประการใด

6) ปลอ่ยให้นักเรียนศึกษาและประกอบกิจกรรมจากสื่อหรือชุดการสอนตามธรรมชาติ โดยทำที่ว่าครูไม่ได้สนใจจับผิดนักเรียน ด้วยการทำให้ทำงานหรืออ่านหนังสือ

7) หากสังเกตว่านักเรียนคนใดมีปัญหาระหว่างการทดสอบ อย่าให้ความสนใจเป็นพิเศษ แต่ให้บันทึกพฤติกรรมไว้เพื่อจามาซักถามและพูดคุยกับนักเรียนในภายหลัง

1.17.2 บทบาทของครูภาคสนามกับนักเรียนทั้งชั้น

1) ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ ที่นำเสนอทั้ง 7 ข้อ

2) ครูต้องพยายามอธิบายประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการจะบอกนักเรียนอย่างชัดเจน

3) เมื่อบอกให้นักเรียนลงมือประกอบกิจกรรมแล้ว ครูต้องหยุดพูดเสียงดัง หากประสงค์จะประกาศอะไรต้องรอนเปลี่ยนกลุ่ม หรือไปพูดกับนักเรียนคนนั้นหรือกลุ่มนั้น ด้วยเสียงที่พอได้ยินเฉพาะครูกับนักเรียนครูต้องไม่พูดมากโดยไม่จำเป็น

4) ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูจะต้องเดินไปตามกลุ่มต่างๆ เพื่อสังเกตพัฒนาการของนักเรียนดูการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ความเป็นผู้นำผู้ตามและอาจให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนกลุ่มใดหรือคนใดที่มีปัญหา แต่ไม่ควรไปนั่งเฝ้ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ เพราะ จะทำให้นักเรียนอึดอัด เครียด หรือบางคนอาจแสดงพฤติกรรมเชิงเพื่ออวดครู

5) เมื่อจะให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเดินช้าๆ ไม่ต้องรีบเร่ง และให้หัวหน้าเก็บสื่อการสอนใส่ซองไว้ให้เรียบร้อยก่อนเปลี่ยนไปกลุ่มอื่นๆ ห้ามหยิบชิ้นส่วนใดติดมือไป ยกเว้น “แบบฝึกปฏิบัติ” หรือ “กระดาษคำตอบ” ประจำตัวของนักเรียนเอง

6) การเปลี่ยนกลุ่มกระทำได้ 3 วิธี คือ (1) เปลี่ยนพร้อมกันทุกกลุ่มหากทำกิจกรรมเสร็จพร้อม กัน (2) กลุ่มใดเสร็จก่อน ให้ไปทำงานในกลุ่มสำรอง (3) หากมี 2 กลุ่มทำเสร็จพร้อมกันก็ให้เปลี่ยนกันทันที

7) หลังจากการทดสอบประสิทธิภาพสิ้นสุดลงขอให้แสดงความชื่นชมที่นักเรียนให้ความร่วมมือ และประสบความสำเร็จในการเรียนจากสื่อหรือชุดการสอน

8) หากทำได้ให้แจ้งผลการทดสอบหลังเรียนให้นักเรียนทราบเพื่อให้ประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จ

จากแนวทางการประเมินสื่อการสอนดังกล่าว สรุปได้ว่า การตรวจสอบหาประสิทธิภาพสื่อที่พัฒนาขึ้น สามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ล่วงหน้า โดยจะเป็นเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หรือ 90/90 ก็ได้ ขึ้นอยู่กับธรรมชาติการพัฒนาสื่อของวิชานั้นๆ

1.18 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2553 :40-43) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ เรื่อง ทวีปยุโรป ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะมีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพแบบฝึกเสริมทักษะสาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ เรื่อง ทวีปยุโรป ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ เรื่อง ทวีปยุโรป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทวีปยุโรป ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.850 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย t-test

ผลการศึกษาพบว่า 1. แบบฝึกเสริมทักษะสาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ เรื่อง ทวีปยุโรป ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์คือ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.18/83.43 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ เรื่อง ทวีปยุโรป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากที่ได้รับแบบฝึกแบบฝึกเสริมทักษะ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมพงษ์ศรีพยาด (2553 : 91-93) ศึกษาการพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ ได้แก่ 1.เพื่อพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ 80/80 2.เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับคะแนนเกณฑ์ร้อยละ 80 3. เพื่อศึกษาความคงทนของความรู้ทางการเรียนภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้เรื่องการเขียนสะกดคำ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านห้วยไทร อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 20 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. แผนการเรียนรู้เรื่องการเขียนสะกดคำ 2. แบบฝึกเรื่องการเขียนสะกดคำ 3. แบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลการเขียนสะกดคำ 4. แบบสัมภาษณ์นักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.90/86.75 แสดงว่าแบบฝึกการเขียนสะกดคำสูงกว่าเกณฑ์ 2. แบบฝึกการเขียนสะกดคำส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 3. ความคงทนในการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำมีความคงทนไม่แตกต่างกัน 4.นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีเกี่ยวกับความยากง่ายของเนื้อหา และรูปแบบชุดของแบบฝึก

จิราภรณ์ สกุลเหลืองอร่าม (2550 :40-41) ได้ทำการศึกษาการทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะ วิชาภาษาไทย ท31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การเขียนสะกดคำ พบว่า (1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ท31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การเขียนสะกดคำ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ท31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การเขียนสะกดคำ ในระดับมากที่สุด (3) แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ท31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การเขียนสะกดคำ มีประสิทธิภาพ 81.45/82.53 สอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

วิรัตน์ จุติประภาค (2542 : 186) วิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำยาก เพื่อใช้สอนแก้ปัญหา นักเรียนเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแผนการสอน จำนวน 7 แผนการสอน โดยใช้คู่กับ

แบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำยากจำนวน 7 แบบฝึก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบแบบ Match pair t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำยากที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 90.39/87.22 ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำยากหลังเรียนด้วยแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำยากสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำยาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Lawrance and Hayden (1972 : 62-77) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับนักเรียนเกรด 1-3 จำนวน 87 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึก และนักเรียนสามารถทำข้อสอบหลังจากการทำแบบฝึกได้อย่างถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 98.80

เฟอร์นันเดซ (Fernandez, 2003 : Abstract) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้หนังสือที่เป็นเล่มและศึกษาการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่มหาวิทยาลัย North Carolina ที่ Chapel Hill โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับของการใช้ และเปรียบเทียบสถิติการใช้ พบว่า โดยส่วนมากมีการสำเนาโดยการใช้หนังสือที่เป็นเล่มมากกว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แต่ความแตกต่างที่พบ คือ ยังมีบางวิชาที่มีการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าหนังสือที่เป็นเล่ม

มอร์ริส (Morris, 2004 : Abstract) ได้ศึกษาสรุปได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีข้อดีและข้อจำกัดเทคโนโลยีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และตลาดเครื่องเล่นและบทบาทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในห้องสมุด พบว่า การให้ยืมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงการสื่อสาร การให้ยืม หนังสือจากห้องสมุดแบบ Inter-Library

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกเพื่อช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้การสอนข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ

ความหมายของคำ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 248) ให้ความหมายของคำว่า “เสียงพูดเสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปรกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัว”

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2507 : 19) ได้ให้ความหมายของคำไว้ว่า “คำ หมายถึง เสียงที่พูดออกมาได้ความอย่างหนึ่งตามความต้องการของผู้พูด จะเป็นก็พยางค์ก็ตามเรียกว่าคำหนึ่ง”

รสริน ดิษฐบรรจง (2552 : 39) ได้ให้นิยามความหมายของคำไว้ว่า “คำ คือ หน่วยสำคัญในภาษาที่ใช้สื่อความหมายระหว่างบุคคลในสังคม คำมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา อาจทำให้ผู้ฟังรู้สึกเป็นสุขหรืออาจก่อให้เกิดความบาดหมางกันก็ได้”

จากการให้ความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า คำ หมายถึง หน่วยในภาษาที่มีความหมายในตัว ใช้สื่อสารกันระหว่างบุคคลในสังคม

นววรรณ พันธุเมธา (2525 : 67-71) ได้จำแนกความหมายของคำไว้ ได้แก่

- 2.1.1 ความหมายกว้างและความหมายแคบ
- 2.1.2 ความหมายตามตัว
- 2.1.3 ความหมายอุปมา
- 2.1.4 ความหมายนัยตรงและนัยประหวัด
- 2.1.5 ความหมายคล้ายกัน
- 2.1.6 ความหมายตรงข้ามกัน
- 2.1.7 คำหลายความหมาย

2.1.1 ความหมายกว้างและความหมายแคบ

ความหมายกว้าง หมายถึง ความหมายที่ครอบคลุมความหมายของคำอื่น ใช้คู่กับคำที่มีความหมายแคบ

ความหมายแคบ หมายถึง ความหมายที่ให้รายละเอียดคำความหมายกว้างได้ชัดเจน หรืออาจเป็นคำในหมวดหมู่ของคำความหมายกว้าง ดังตัวอย่าง

ความหมายกว้าง

ความหมายแคบ

เสื้อ

เสื้อยืด

นก

กา

แกง

ต้มยำ

คน

ตำรวจ

ผลไม้

แตงโม

หนังสือ

นิตยสาร

ขนม

ทองหยิบ

จากตัวอย่างจะเห็นว่า คำความหมายกว้างจะมีความหมายครอบคลุมคำความหมายแคบ และความหมายแคบจะเป็นส่วนประกอบย่อย ชนิดหรือลักษณะใดลักษณะหนึ่งของคำความหมายกว้าง โดยที่จะมีลักษณะบางลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น คำความหมายกว้าง *เสือ* มี *เสือยี่ด* เป็นคำความหมายแคบ เป็นการบอกลักษณะของเสือ

2.1.2 ความหมายตามตัว

ความหมายตามตัว หมายถึง ความหมายตามรูปศัพท์ เช่น

ควาย หมายถึง สัตว์เคี้ยวเอื้องชนิดหนึ่ง มีกีบคู่รูปร่างใหญ่ สีดำหรือเทา เขาโค้งยาว

เสือ หมายถึง สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดหนึ่ง คล้ายแมวแต่ตัวใหญ่กว่า เป็นสัตว์กินเนื้อ หากินในเวลากลางคืน

หัว, หน้า หมายถึง อวัยวะสำคัญของร่างกาย

ตาขาว หมายถึง อวัยวะที่ใช้ในการมองเห็น

2.1.3 ความหมายอุปมา

ความหมายอุปมา หมายถึง ความหมายเชิงเปรียบเทียบ ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1,386) ให้ความหมายว่า “สิ่งหรือข้อความที่ยกมาเปรียบเทียบ” เช่น

ควาย หมายถึง คนโง่ คนเชื่อง คนตัวใหญ่แต่ไม่ฉลาด

เสือ หมายถึง คนเก่ง คนดุร้าย

หัว, หน้า หมายถึง ผู้เป็นใหญ่ในหมู่หนึ่ง ๆ

ตาขาว หมายถึง แสดงอาการขลาดกลัว

จากตัวอย่างความหมายตามตัวและความหมายอุปมา จะเห็นได้ว่า คำในภาษาไทยบางคำมีสองความหมายในคำเดียว กล่าวคือ มีความหมายตามรูปศัพท์และความหมายเปรียบเทียบ

2.1.4 ความหมายนัยตรงและความหมายนัยประหวัด

ความหมายนัยตรง หมายถึง ความหมายที่แท้จริงของคำที่ใช้กันทั่วไป

ความหมายนัยประหวัด หมายถึง ความหมายที่แฝงอยู่ในคำ อาจนำคุณสมบัติของคำนั้นเชื่อมโยงไปสู่สิ่งอื่น ดังตัวอย่าง

คำ	ความหมายนัยตรง	ความหมายนัยประหวัด
คำ	สี	ความทุกข์ ความชั่ว ผู้ต่ำต้อย
ดอกหญ้า	ดอกไม้	ผู้ต่ำต้อย
หงส์	สัตว์	ผู้สูงศักดิ์

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า มีทั้งความหมายนัยตรงและนัยประหวัด คำ ความหมาย โดยตรงคือ สีคำ แต่มีความหมายแฝง หมายถึง ความทุกข์ ความชั่ว ผู้ต่ำต้อย โดยนำคุณสมบัติของสีที่มีความทะนิน ไม่สดใส มาใช้เชื่อมโยงไปถึงความหมายแฝงเหล่านั้น

2.1.5 ความหมายคล้ายกัน

ความหมายคล้ายกัน หมายถึง คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน อาจทำให้ผู้ใช้สับสนได้ หากไม่เข้าใจความหมายอย่างถ่องแท้ ดังตัวอย่าง

คำ	ความหมาย
ทิ่มตำ	พูดทับถม ปรีกปรีา ซ้ำเติมให้เจ็บใจ
ทิ่มแทง	พูดเสียดสีให้เจ็บใจ

จากตัวอย่างจะเห็นว่า คำว่าทิ่มตำและทิ่มแทง มีความหมายคล้ายกัน หมายถึง การพูดที่ทำให้ผู้ฟังเจ็บใจเช่นเดียวกัน แต่มีความหมายปลีกย่อยแตกต่างกัน

2.1.6 ความหมายตรงกันข้าม

ความหมายตรงกันข้าม หมายถึง คำที่มีความหมายต่างกัน ดังตัวอย่าง

คำ	ความหมาย
ซื้อ	ขาย
ตาย	เป็น
แพ้	ชนะ
อ้วน	ผอม
หิว	อิ่ม
ยาก	ง่าย

2.1.7 คำหลายความหมาย

คำหลายความหมาย หมายถึง คำที่มีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย ดังตัวอย่าง

คำ	ความหมาย
ขัน	1. ภาชนะ 2. ทำให้ตึงหรือแน่นด้วยวิธีหมุนกวัดแรงเข้าไป 3. อาการร้องเป็นเสียงอย่างหนึ่งของไก่หรือนกบางชนิด 4. หัวเราะ นึกอยากหัวเราะ นำหัวเราะ

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คำว่า “ขัน” มีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย ดังนั้นการเลือกใช้คำให้ถูกต้องตรงตามความหมายที่แท้จริง ผู้ใช้จำเป็นต้องนึกถึงบริบทในการใช้เป็นสิ่งสำคัญ

2.2 การเลือกใช้คำ

การเลือกใช้คำ คือ การพิจารณาเลือกคำที่มีอยู่มากมายมาใช้ให้ถูกต้องตรงตามความหมายที่แท้จริง ถูกต้องตามบริบท เหมาะสมกับกาลเทศะ โอกาส เวลาและสถานที่

ปัจจัยที่นำมาพิจารณาในการเลือกใช้คำ มีดังต่อไปนี้

2.2.1 ความถูกต้อง

2.2.2 ความชัดเจน

2.2.3 ข้อบกพร่องในการใช้ภาษา

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542 : 21-26) กล่าวถึงปัจจัยที่นำมาพิจารณาในการใช้คำ ดังนี้

2.2.1 ความถูกต้อง

การใช้ภาษาควรระมัดระวังให้ถูกต้อง ทั้งในด้านความหมายและหน้าที่ของคำ รวมทั้งกาลเทศะ ระดับภาษา ตลอดจนการสะกดคำผิดพลาด เนื่องจากเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสื่อความหมาย การเลือกใช้คำให้ถูกต้องมีหลัก ดังนี้

1) การใช้คำให้ถูกความหมาย

การใช้คำให้ถูกความหมาย คือ การเลือกใช้คำที่มีความหมายตรงตามบริบท หากคำที่ต้องการใช้นั้นมีหลายความหมาย ผู้เขียนควรตรวจสอบความหมายที่ถูกต้องให้ตรงตามรูปประโยค การเลือกใช้คำผิดความหมายอาจเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น คำนั้นมีหลายความหมาย การไม่รู้ความหมายที่แท้จริงของคำนั้น คำทั้งสองมีเสียงใกล้เคียงกันหรือคำทั้งสองมีความหมายคล้ายกัน ซึ่งผู้เขียนควรตรวจสอบความถูกต้องตามพจนานุกรมก่อนนำมาใช้ คำว่า “กีดกัน” กับ “กัน” ในประโยคต่อไปนี้

คนดูแน่นขนัด เจ้าหน้าที่พยายามกีดกันเท่าไรก็ได้ผล

คำว่า “กีดกัน” หมายถึง กันไม่ให้ทำได้สะดวก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 130) มักใช้ในความหมายว่าขัดขวางไม่ให้สมหวังดังประสงค์ ประโยคนี้ควรใช้คำว่า “กัน” จะตรงกับ ความหมายมากกว่า คือ ต้องการให้หมายถึง กีดขวางไม่ให้เข้ามาหรือออกไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 104) ประโยคข้างต้นจึงควรจะเปลี่ยนเป็น คนดูแน่นขนัด เจ้าหน้าที่พยายามกันเท่าไรก็ได้ผล

2) การใช้คำให้ถูกตำแหน่ง

ภาษาไทยเป็นภาษาตระกูลคำโดด คำในภาษาไทยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงรูปศัพท์เพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ ในประโยค เช่นเดียวกับภาษาในตระกูลวิภัติปัจจัย เช่น ภาษาบาลี สันสกฤต หรือภาษาอังกฤษ ดังนั้นการเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามตำแหน่งจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะ หากวางผิดตำแหน่งอาจทำให้ความหมายเปลี่ยนไปได้ เช่น พี่ต๋อง กับ น้องตี๋ ประธานใน ประโยคกับกรรมมีความหมายต่างกันอย่างสิ้นเชิง ประโยคแรก ประธานคือ พี่ กรรม คือ น้อง ส่วน ประโยคที่ 2 ประธานคือ น้อง กรรม คือ พี่ ความหมายที่แตกต่างกันนี้ เนื่องมาจากการวางคำใน ตำแหน่งต่างกันจึงทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไป เช่นเดียวกับการวางตำแหน่งคำขยาย ตามหลัก ไวยากรณ์ไทย คำขยายต้องวางไว้หลังคำที่ถูกขยาย ดังตัวอย่าง

วิชานี้ควรมุ่งให้นักศึกษาฝึกทักษะการคิด โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องช่วยอย่าง
มีเหตุผล

อย่างมีเหตุผล เป็นกลุ่มคำที่ทำหน้าที่ขยาย “การคิด” จึงควรวางไว้หลังคำที่ ถูกขยายโดยตรง ไม่ควรนำไปไว้ท้ายประโยค ประโยคข้างต้นควรเปลี่ยนเป็น

วิชานี้ควรมุ่งให้นักศึกษาฝึกทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล โดยใช้ภาษาเป็น
เครื่องช่วย

3) การใช้คำให้ถูกระดับภาษา

ระดับภาษา คือ การใช้ภาษาให้แตกต่างกันตามโอกาส กาลเทศะและ บุคคล ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีคำใช้มากมาย และมีการแบ่งระดับขึ้นในการใช้ให้แตกต่างกัน คำที่มีความหมายเดียวกัน อาจมีรูปลักษณะของคำต่างกัน และเลือกใช้กับบุคคลที่ต่างระดับกันด้วย เช่น คำว่า “กิน” คนชั้นสามัญใช้ กิน ทาน รับประทาน หากต้องการแสดงอารมณ์ความรู้สึก ใช้เป็นภาษา พูดยาว เขมื่อบ สวาปาม ชัด เมื่อใช้กับพระสงฆ์ใช้ว่าฉัน และหากต้องการใช้กับพระบรมวงศานุวงศ์ จะใช้เสวย ดังนั้นผู้เขียนจึงควรระวังในการเลือกใช้ภาษาให้ถูกระดับภาษา ดังตัวอย่าง

บิดาอยากให้ฉันเป็นแพทย์แต่แม่อยากให้ฉันเป็นแอร์ ฉันไม่รู้จะปฏิบัติ ตามความต้องการของใครดี

ประโยคข้างต้นใช้ระดับภาษาต่างกัน กล่าวคือ ใช้ทั้งภาษาทางการและภาษาพูด ผู้เขียนควรเปลี่ยนคำให้ถูกต้อง หากต้องการให้เป็นทางการ ควรเปลี่ยนคำว่า แม่ เป็น มารดา เพื่อให้สอดคล้องกับบิดา และเปลี่ยนคำว่า แอร์ เป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน เพื่อให้สอดคล้องกับคำว่าแพทย์ แต่หากต้องการให้เป็นภาษาพูด ควรเปลี่ยนคำว่า บิดา ให้เป็น พ่อ และเปลี่ยนคำว่า แพทย์ ให้เป็น หมอ

4) การใช้คำให้ถูกต้องตามการเขียนสะกดคำ

การสะกดคำให้ถูกต้องเป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียน เพราะการสะกดคำผิดเพียง 1 ตัว อาจทำให้คำนั้นสื่อความหมายต่างออกไป เนื่องจากคำในภาษาไทย คำที่สะกดต่างกันย่อมมีความหมายต่างกัน โดยเฉพาะคำพ้องเสียง บางคำเมื่อเปลี่ยนตัวอักษรในคำ ความหมายก็เปลี่ยนไป เช่น ชน ชล ชนม์ เป็นต้น

การสะกดคำผิดอาจเกิดขึ้นได้ทั้งที่ผู้เขียนอาจจะไม่ตั้งใจ อาจจากความเพอเรอ ความไม่รู้ หรือการเข้าใจผิดแต่เริ่มต้นเพราะสับสนในการออกเสียง ดังตัวอย่าง คำที่มักสะกดผิด

คำสะกดถูก	คำสะกดผิด
เพอเรอ	เพอเรอ
อาพาธ	อาพาท
ราคาเขา	ราคาเขว้
เวนคืน	เวอร์คืน
อุโมงค์	อุโมง

2.2.2 ความชัดเจน

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารควรคำนึงถึงความหมายที่ชัดเจนกระชับแจ่มแจ้งในเนื้อความ เพื่อมิให้ผู้อ่านเกิดความสับสนหรือเข้าใจผิด ความไม่ชัดเจนอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ ดังนี้

1) การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย

คำที่มีความหมายโดยนัย คือ คำที่มีความหมายไม่ตรงตามรูปศัพท์ที่ปรากฏ แต่จะมีความหมายใหม่ซึ่งเกิดจากการนำลักษณะเด่นของสิ่งที่ใช้เรียกคำคำนั้นมาใช้เป็นความหมายเชิงอุปมา การเข้าใจความหมายโดยนัยต้องอาศัยประสบการณ์หรือการรับรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน ดังนั้นผู้ที่มีประสบการณ์ในชีวิตมาก เช่น ผู้ใหญ่จะเข้าใจความหมายโดยนัยได้มากกว่าเด็ก เช่น

อย่ามาทำตัวเป็นแม่ค้าแถวนี้ละ

คำว่า แม่ค้า ในประโยคข้างต้น หากเป็นเด็กที่มีประสบการณ์ในชีวิตน้อย อาจจะเข้าใจว่าเป็น ผู้ที่ขายของในตลาด ซึ่งเป็นคำความหมายตรง แต่ในความเป็นจริงแล้ว แม่ค้า มีความหมายโดยนัย หมายถึง คนที่มีกริยาไม่สุภาพ ปากจัด

2) การใช้คำกำกวม

คำกำกวม คือ คำที่มีความหมายไม่ชัดเจน คลุมเครือ หรือมีหลายนัย การใช้คำกำกวมอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ เนื่องจากสามารถตีความหมายได้หลายแง่ เช่น

ตุ๊กว้างชนตึกจนหล่นแขนถลอก

ประโยคข้างต้นอาจหมายความว่า ตุ๊กเป็นคนบาดเจ็บ หรือตุ๊กเป็นคนบาดเจ็บก็ได้ ความกำกวมเช่นนี้อาจแก้ไขด้วยการเติมคำให้ชัดเจน เช่น ตุ๊กว้างชนตึกจนตึกหล่นหล่นแขนถลอก

3) การใช้คำย่อ

คำย่อ คือ คำที่นำตัวอักษรด้านหน้าของคำเต็มมาใช้เป็นสัญลักษณ์ และใช้เครื่องหมายหัพภาคกำกับไว้หลังอักษร เพื่อความสะดวกในการสื่อสารที่กระชับและรวดเร็ว แต่ข้อผิดพลาดก็อาจเกิดขึ้นได้ง่าย หากผู้ใช้ใช้คำย่อที่ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น สบมยท. หมายถึง สบายมากอย่าห่วง การใช้คำย่อจึงควรใช้เฉพาะคำที่เป็นทางการ เป็นที่เข้าใจโดยทั่วไป และเลือกใช้ ในโอกาสอันเหมาะสม หากใช้คำเต็มยาวได้ก็ควรใช้เพราะจะสื่อความหมายได้ดีกว่า ดังตัวอย่าง

คำย่อ	คำเต็ม
จยช.	รถจักรยานยนต์
น.ร.	นักเรียน
น.ศ.	นักศึกษา
ท.ท.ท.	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
กทม.	กรุงเทพมหานคร
พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ

4) การใช้คำภาษาต่างประเทศ

คำภาษาต่างประเทศ คือ คำยืมจากชาติต่าง ๆ ที่คนไทยนำมาใช้โดยเขียนด้วยตัวอักษรไทย แต่ออกเสียงเหมือนคำในภาษาต่างประเทศนั้น ๆ มักใช้เพื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่แต่ยังไม่มีคำศัพท์บัญญัติใช้อยู่แล้ว ก็ควรใช้คำไทยเพื่อความสละสลวยในการใช้ภาษา และยังเป็นการอนุรักษ์เอกลักษณ์ทางภาษาของชาติอีกด้วย ดังตัวอย่าง

ซอร์นะกะ ฉันทันตระวัง ไม่เห็นว่าคุณเดินมา
ควรแก้เป็น

ขอโทษนะค่ะ ฉันไม่ทันระวัง ไม่เห็นว่าคุณเดินมา

เราควรฝึกให้เด็กมีอิมเมจินชั้น เพื่อเสริมการเรียนรู้

ควรแก้เป็น

เราควรฝึกให้เด็กมีจินตนาการ เพื่อเสริมการเรียนรู้

2.2.3 นอกจากนี้ ชเนศ เวศร์ภาดา (ม.ป.ป. : 100-155) กล่าวถึงข้อบกพร่องในการใช้ภาษามีประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

- 1) การใช้ภาษาผิด
- 2) การใช้ภาษาไม่เหมาะสม
- 3) การใช้ภาษาไม่กระจ่าง
- 4) การใช้ภาษาไม่สละสลวย

1) การใช้ภาษาผิด

การใช้ภาษาผิด หมายถึง การใช้ภาษาผิดหลักไวยากรณ์หรือผิดความหมายที่ต้องการ เราจะพิจารณากันตั้งแต่ระดับคำ กลุ่มคำ จนถึงประโยคดังต่อไปนี้

1.1) การใช้ภาษาผิดความหมาย

การใช้คำต้องระวังเรื่องคำที่มีความหมายแฝง คำที่เสียงคล้ายคลึงกัน คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน และคำไวยากรณ์ เช่น ลักษณะนาม บุพบท สันธาน ตัวอย่างเช่น องค์ประกอบของรังแค คือกรรมพันธุ์ ความเครียด อากาศแห้ง การขาดสารอาหารบางชนิด

“องค์ประกอบ” หมายถึง ส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันทำให้เป็นรูปขึ้นใหม่โดยเฉพาะประโยคต้องใช้คำว่า “ปัจจัย” หรือ “สาเหตุ” เพราะสิ่งที่ตามหลังคำกริยา “คือ” นั้น เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดรังแค มิใช่องค์ประกอบของรังแค

1.2) การใช้กลุ่มคำและสำนวนผิด ตัวอย่างเช่น

ผู้เขียนพยายามชี้ให้เห็นว่าทางไปสู่ความสำเร็จไม่ได้ปูลาดด้วยกุหลาบ

สำนวนคือ “ทางที่ปูลาดด้วยกลีบกุหลาบ” เป็นการใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบ เปรียบทางที่ราบรื่นสะดวกสบายว่าเหมือนทางที่ปูหรือลาดด้วยกลีบกุหลาบ ความหมายเน้นที่กลีบกุหลาบ ไม่ใช่ดอกกุหลาบเป็นดอก ๆ

1.3) การเรียงคำหรือกลุ่มคำผิดลำดับ

การเรียงคำผิดลำดับ คือ เรียงคำในลำดับที่ทำให้ความหมายไม่ตรงกับที่ต้องการหรือเรียงคำในลักษณะที่ไม่ใช้ภาษา

การเรียงกลุ่มคำผิดลำดับ มักจะเกิดจากการวางกลุ่มคำขยายไว้ห่างจากคำที่ต้องการขยายมากเกินไป ตัวอย่างเช่น

-ฉันขยับขึ้นลูกนั่ง

ในประโยคนี้ “ขึ้น” เป็นส่วนของหน่วยกริยาที่ต้องวางไว้หลังคำกริยา “ลูก” คือ “ฉันขยับลูกขึ้นนั่ง”

1.4) การใช้ประโยคไม่สมบูรณ์

การใช้ประโยคไม่สมบูรณ์ หมายถึง รวมประโยคที่ขาดส่วนสำคัญของประโยค และประโยคที่มีส่วนเกินเข้ามาทำให้ซ้ำซ้อนหรือโครงสร้างของประโยคผิดไป ตัวอย่างเช่น

- ฉันรู้สึกเป็นสุขราวกับขึ้นสวรรค์ทั้งเป็น “เมื่อเขาคณันขึ้นดอกกุหลาบสีแดงที่กำลังแย้มกลีบบานออกมารับแสงอาทิตย์ในยามเช้า พร้อมกับบอกว่า สวัสดิ์ปีใหม่”
ข้อความที่ขาดคำว่า “ให้” ซึ่งเป็นส่วนของหน่วยกริยา “ขึ้น...ให้”
ถ้าไม่มีคำว่า “ให้” ความหมายของประโยคจะต่างไป ในที่นี้เดิมคำว่า “ให้” หลังจากคำว่า “ยามเช้า”

2) การใช้ภาษาไม่เหมาะสม

2.1) การใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน ตัวอย่างเช่น

-บ้านของฉันดันมาตั้งอยู่ตรงหัวโค้งถนนพอดี (จำเพาะ)

2.2) การใช้คำต่างประเทศในภาษาเขียน ตัวอย่างเช่น

-เขาเป็นคนตรงไปตรงมา ค่อนข้างแอนตี้สังคม (ต่อต้าน)

2.3) การใช้คำไม่เหมาะสมกับความรู้สึก ตัวอย่างเช่น

-คุณลุงเจ็บกระเสาะกระแสะมาปีกว่าแล้ว เมื่อสองสามวันก่อนท่านต้องเข้าโรงพยาบาลอีก เราคาดหวังกันว่า เจ็บคราวนี้ท่านคงอยู่ได้ไม่นาน

ถ้าใครพูดเช่นนี้ก็หมายความว่ากำลังแค้นคุณลุงให้ตายเสียที ถ้าไม่ใช่ก็เปลี่ยนใช้คำอื่น เช่น คาดคะเน คาดว่า คาดคิด เป็นต้น

2.4) การใช้คำไม่เหมาะสมกับเนื้อความ ตัวอย่างเช่น

-เพียงแต่เราจะสละเวลาเพียงเล็กน้อยเดินไปที่หน่วยเลือกตั้ง
ในที่นี้ใช้คำกริยา “เดิน” จะจืดจางเกินไป โดยแท้จริงแล้ว การไปที่หน่วยเลือกตั้ง จะไปโดยวิธีใดก็ได้ ดังนั้นจึงควรตัดคำว่า “เดิน” ออกไป

2.5) การใช้คำต่างระดับ ตัวอย่างเช่น

-ในเมืองนี้ยังมีสถานที่ให้เที่ยวชมหลายแห่งล้วนแต่น่าทึ่งและน่าศึกษา

ควรเลือกคำที่อยู่ในระดับเดียวกันมาใช้ คือ เปลี่ยนคำว่า “ทัศน”
เป็น “นาดู”

2.6) การใช้คำไม่เหมาะกับโวหาร ตัวอย่างเช่น
-เขาเดินผ่านเข้าไปในซุ้มไม้ที่เขียวชอุ่มเป็นพุ่มงาม บังแสงอาทิตย์
เสียดสี

ซุ้มไม้ที่เป็นพุ่มทึบไม่สูงเสียดยอดและแน่นขนาดถึงขนาดบัง
แสงอาทิตย์จนไม่เห็น

3) การใช้ภาษาไม่กระชับ

3.1) การใช้คำไม่ชัดเจน

ระวิงการใช้คำที่มีความหมายไม่แน่นอน เช่น คำที่มีความหมาย
แสดงความรู้สึกต่าง ๆ หรือประเมินค่าว่า ดี เลว เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

-ตัวผู้ปกครองเองไม่เข้าใจในระบบนี้ หรือเข้าใจ แต่หลงอำนาจ
ประเทศของเราจึงมิได้ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

แต่ละคนมีเกณฑ์การวัดความควรและไม่ควรแตกต่างกันไป จึงควร
แก้ไขให้ชัดเจนว่า “มิได้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย”

ระวิงการใช้คำที่มีความหมายกว้าง หรือการใช้คำที่ไม่ระบุ
ความหมายให้ชัดเจน ลองเปรียบเทียบประโยคต่อไปนี้

-เขาถูกไล่ออกเพราะไม่ซื่อสัตย์

-เขาถูกไล่ออกเพราะชักยอกเงินของบริษัทไป 3 หมื่นบาท

ประโยคที่สองมีเนื้อความชัดเจนกว่าประโยคแรก

3.2) การแสดงความคิดไม่สอดคล้องกัน ตัวอย่างเช่น

-ปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนคิดว่าแก้ยาก แต่ถ้าจะแก้ก็ง่ายนิดเดียว

ในประโยคแรกกล่าวว่า ปัญหานั้นแก้ยาก แต่ประโยคหลังกลับ
บอกว่าแก้ง่าย จึงไม่รู้ว่าปัญหานั้นแก้ยากหรือแก้ง่าย ควรเปลี่ยนให้ชัดเจนว่า “ปัญหาดังกล่าวดู
เหมือนจะแก้ยาก แต่ถ้าจะแก้ก็ง่ายนิดเดียว”

4) การใช้ภาษาไม่สละสลวย

4.1) การใช้คำฟุ่มเฟือย

ประโยคต่อไปนี้มีคำหรือกลุ่มคำที่ให้ความหมายอย่างเดียวกัน
ซ้ำซ้อนกันอยู่ วิธีแก้ไขคือตัดคำใดคำหนึ่งออก

-แม้ว่าจะไม่มีข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ ในรายงานชิ้นนี้อย่างแน่ชัด แต่ผู้จัดทำขอรับผิชอบ ความผิดพลาด ความบกพร่อง ไม่สมบูรณ์ ในหลาย ๆ ด้านแต่เพียงผู้เดียว

ประโยคต่อไปนี้ใช้คำหรือกลุ่มคำที่บริบทบอกความหมายอยู่แล้ว และยังซ้อนคำหรือกลุ่มคำอื่น ๆ เข้ามาทำให้ประโยคเยิ่นเย้อ

-บ้านเรือนของผู้คนมีอยู่เป็นระยะ ๆ

บ้านเรือน หมายถึง ที่อยู่ของมนุษย์ ไม่จำเป็นต้องเพิ่มส่วนขยายว่า “ของผู้คน” เข้ามาอีก

ประโยคต่อไปนี้ใช้คำหรือกลุ่มคำเกินความจำเป็น โดยเฉพาะสำนวน “ทำการ” “มีการ” “ในการ”

-ในศาลเจ้ามีกระถางรูป ที่จุดเทียนทำการสักการะพระพุทธรูป

4.2) การใช้คำไม่คงที่ ตัวอย่างเช่น

-แผ่นดินไทยเป็นของคนไทยทุกคน ถ้าเราไม่ช่วยกันรักษาสุชาติลงนี้ไว้เราก็ไม่มีธรณีจะอยู่อีกต่อไป

ไม่ควรใช้คำในภาษาร้อยกรองมาใช้ในภาษาบรรยาย ลักษณะเช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นการหลีกคำให้ฟังไพเราะขึ้น หากทำให้ประโยคไม่สละสลวยฟังแปร่งหู

4.3) การใช้ภาษาไม่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น

-เรามักจะให้ความหมายแก่ภาษาอันรวมหมายถึงภาษาพูดและภาษาเขียนว่าเป็นสิ่งสื่อสารอย่างหนึ่ง

-แทนที่ประชาชนที่อ่าน จะได้ประโยชน์กลับถูกยื่นยาพิษให้โดยไม่รู้ตัว

ทั้งสองประโยคสามารถสื่อความหมายได้ แต่ถ้าเปลี่ยนคำว่า “สิ่งเป็น” “เครื่องมือ และ” “ประชาชนที่อ่าน” เป็น “ผู้อ่าน” ประโยคก็จะสละสลวยขึ้น

4.4) การลำดับคำไม่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น

-ผู้อ่านเองก็สามารถจะสัมผัสถึงความละเอียดละมุนละไมของภาษาที่ผู้เขียนใช้ได้

“ได้” ขยายกริยา “สัมผัส” จึงควรย้าย “ได้” ไปไว้หลังคำกริยา “สัมผัส” เป็น “สัมผัสได้ถึง”

4.5) การใช้ประโยคที่มีลักษณะไม่เป็นภาษาไทย

ข้อนี้สำคัญมาก จะแยกได้ว่าประโยคใดไม่มีลักษณะเป็นภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

-ฉันพบตัวเองอยู่ในบ้านคนเดียว

จะเห็นว่า ประโยคตัวอย่างข้างต้นเน้นเชื้อ ประโยคเหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากสำนวนหรือรูปประโยคของภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เราสามารถเขียนประโยคใหม่ ให้มีลักษณะเป็นภาษาไทย ดังนี้

- ฉันอยู่ในบ้านคนเดียว

พึงตระหนักว่าการใช้ภาษาไทยนั้น “ตัดออกสักรักคำก็ขาด เพิ่มเข้าสักรักคำก็เกิน ใช้ค่าน้อย แต่ได้ความมาก”

2.3 คำและชนิดของคำในภาษาไทย

มนุษย์เราที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคมจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกันเพื่อให้ทราบความต้องการและเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของกันและกัน การติดต่อสื่อสารกันทำได้หลายทาง แต่ทางที่สำคัญที่สุดคือทางการพูดและการเขียนข้อความที่ผู้พูดหรือผู้เขียนกล่าวออกไปจะยืดยาวเพียงใด ข้อความนั้นอาจจะแบ่งเป็นช่วง ๆ ได้ ช่วงของข้อความที่บรรจุความคิดที่สมบูรณ์ หรือ ข้อความอันบริบูรณ์ช่วงหนึ่งเรียกว่าประโยคในแต่ละประโยคจะมีการใช้คำในประโยค แตกต่างกันไปตามความหมายและหน้าที่ของคำในประโยค บรรดาคำทั้งหลายที่ใช้กันอยู่ในภาษาไทย จำแนกออกเป็นชนิดต่าง ๆ กัน ดังนี้

2.3.1) คำนาม

2.3.2) คำสรรพนาม

2.3.3) คำกริยา

2.3.4) คำวิเศษณ์

2.3.5) คำบุพบท

2.3.6) คำสันธาน

2.3.7) คำอุทาน

2.3.1 คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ แบ่งเป็น 5 ชนิด คือ

- 1) सामान्यนาม คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อโดยทั่วไป เช่น คน นก ม้า เรือ รถ
 - 2) วิสามัญนาม คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อเฉพาะ เช่น โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพฯ
- สมศักดิ์
- 3) สมุหนาม คือ คำนามที่ใช้เป็นชื่อ หมวด หมู่ กอง คณะ พวก เพื่อให้รวมกันเป็น
- หมวด หมู่ กอง คณะ กอง ฝูง ไชยง รัฐบาล บริษัท

4) ลักษณะนาม คือ คำนามที่ใช้บอกลักษณะของนามโดยทั่วไป เพื่อให้รู้ สัดส่วนรูปพรรณสัณฐาน ของคำนามนั้น ๆ เช่น กิ่ง ขอน ปาก จีบ พระองค์ บาน วง ปีน เล่า ฯลฯ

5) อาการนาม คือ คำนามซึ่งเกิดจากคำกริยา หรือคำวิเศษณ์ มีคำ การ และความ นำหน้า เช่น การเดิน การเล่น ความเจริญ ความตาย ความรู้ ความดี ความเร็ว

2.3.2 คำสรรพนาม คือ คำที่ใช้แทนชื่อ หรือคำที่ใช้แทนคำนามทั้งปวง มี 6 ชนิด

1) บุรุษสรรพนาม คือ สรรพนามที่ใช้แทนคำนามในการพูดจา โดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 พวก คือ บุรุษที่ 1 บุรุษที่ 2 และบุรุษที่ 3 เช่น ฉัน ท่าน เขา

2) ประพันธสรรพนาม คือ สรรพนามที่ใช้แทนคำนามซึ่งอยู่ข้างหน้า ได้แก่ ที่ ซึ่ง อัน

3) ปฤจฉาสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนคำนาม และใช้เป็นคำถาม ได้แก่ ใคร อะไร ไหน ผู้ใด สิ่งไร ฯลฯ

4) วิภาคสรรพนาม คือ คำที่ใช้แทนนามเพื่อแยกนามนั้นออกเป็นส่วน ๆ ได้แก่ต่าง บ้าง กัน เช่น ชาวนาต่างไถนา นักเรียนบ้างก็เล่นบ้างก็เรียน เขารักกัน นักมวยชกกัน

5) นิยมสรรพนาม คือ คำที่ใช้แทนคำนามเพื่อบอกความกำหนดให้ชัดเจน เช่น นี่ นี้นั้น โน้น

6) อนิยมสรรพนาม คือ คำที่ใช้แทนคำนามแต่ไม่บอกแน่นอน เช่น ใคร อะไร ที่ไหน ไหน ไใด ๆ อนิยมสรรพนามคล้ายปฤจฉาสรรพนาม แต่ปฤจฉาสรรพนามใช้เป็นคำถาม อนิยมสรรพนาม ใช้เป็นความบอกเล่า

2.3.3 คำกริยา คือ คำที่แสดงอาการของนาม หรือสรรพนาม มี 4 ชนิด คือ

1) อกรรมกริยา คือ กริยาที่ไม่ต้องการกรรมมารับข้างท้าย เพราะมีใจความครบบริบูรณ์แล้ว ได้แก่ นั่ง นอน ยืน เดินไป พูด บิน พัง พัด ไหล หัก หัวเราะ ฯลฯ

2) สกรรมกริยา คือ กริยาที่ต้องการกรรมมารับข้างท้ายจึงจะได้รับความสมบูรณ์ ได้แก่ เขียน ตี กิน จับ ไล่ เปิด อ่าน ฯลฯ

3) วิกตรรณกริยา คือ กริยาที่ต้องอาศัยเนื้อความของวิกติการกที่อยู่ข้างท้าย จึงจะได้รับความสมบูรณ์ ได้แก่ เหมือน คล้าย เท่า คือ ดัง

4) กริยานุเคราะห์ คือ กริยาที่ใช้ประกอบหรือช่วยกริยาสำคัญในประโยค ได้แก่ กำลัง พึ่ง นำ จะ จัก จง คง เคย ควร ชะรอย ต้อง ถูก พึง ย่อม ยัง ฯลฯ

2.3.4 คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบคำอื่นให้มีเนื้อความแปลออกไป คำที่ใช้ ประกอบ ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ จำแนกออกเป็น 10 ชนิด คือ

1) ลักษณะวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบคำอื่นเพื่อบอกลักษณะของคำนั้น ๆ
โดยมากใช้ประกอบคำนาม คำสรรพนามที่ใช้ประกอบคำกริยาและกริยาวิเศษณ์มีน้อย เช่น

- บอกชนิด ได้แก่ ชั่ว เลว แก่ อ่อน หนุม สาว คนชั่ว คนดี โกง แก่ หนูอ่อน
- บอกขนาด ได้แก่ สูง ใหญ่ เล็ก ยาว สั้น โต แคบ ฯลฯ ดันไม้สูง
- บอกสถานะ ได้แก่ กลม บาง แบน รี ฯลฯ โต๊ะกลม ใบไม้รี
- บอกสี ได้แก่ ดำ ขาว เหลือง แดง ฯลฯ เสื้อดำ ผ้าเหลือง ใบไม้เขียว
- บอกเสียง ได้แก่ ดัง ค่อย เพราะ แหบ เครื่อ ฯลฯ เสียงดัง พุดค่อย
- บอกกลิ่น ได้แก่ เหม็น หอม จุน คาว ฯลฯ ดอกไม้หอม น้ำเหม็น
- บอกรส ได้แก่ เปรี้ยว ขม จืด เผ็ด หวาน เค็ม มัน ฯลฯ ส้มเปรี้ยว น้ำตาล
- บอกสัมผัส ได้แก่ ร้อน เย็น นุ่ม กระด้าง แข็ง ฯลฯ น้ำร้อน เบาะนุ่ม
- บอกอาการ ได้แก่ ช้า เร็ว เอื่อย ชิม ฉลาด ซื่อ ฯลฯ วิ่งเร็ว ไหลเอื่อย

2) กาลวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบคำอื่นเพื่อบอกเวลา ประกอบได้ทั้งนามกริยาและสรรพนาม ได้แก่ เดี๋ยวนี้ เช้า เย็นช้า นาน โบราณ ปัจจุบัน ฯลฯ

3) สถานที่วิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบคำอื่นเพื่อบอกสถานที่ ประกอบทั้งนาม สรรพนาม กริยา ได้แก่ ใกล้ ไกล ห่าง ขิด ใต้ เหนือ ล่าง บน ฯลฯ

4) ประमाणวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบคำอื่นเพื่อบอกจำนวน แบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ

- บอกจำนวนจำกัด ได้แก่ คำว่า หมด สิ้น ทั้งหมด ทั้งปวง บรรดา ทั้งหมด
- บอกจำนวนไม่จำกัด ได้แก่ มาก น้อย จุ หลาย ๆ ฯลฯ
- บอกจำนวนแบ่งแยก ได้แก่ บาง บ้าง ต่าง สิ่งละ คนละ ฯลฯ
- บอกจำนวนนับ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ บอกจำนวนเลข เช่น หนึ่ง สอง กับ

บอกจำนวนที่ เช่น ที่หนึ่ง ที่สอง

5) ปรุจฉาวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบคำอื่น เป็นคำถาม ได้แก่ ไฉน อะไร ทำไม ไหน เท่าไร เช่น คนไหนเรียนเก่ง เธอมากี่คน

6) นิยมวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบคำอื่น เพื่อบอกความแน่นอน ความชัดเจน เช่น นี่ นั่น แท้ แบ่งเป็น 2 ชนิด

- บอกความแน่นอนในความหมาย เช่น ฉันเอง ไปแน่ สวยแท้ ดีทีเดียว
- บอกความแน่นอนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น คนนั้น ที่นั่น ที่นี้

7) อนิยมวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบคำอื่น โดยไม่บอกกำหนดแน่นอนลงไป เช่น อื่น อื่นใด ไย เช่น เหตุใดเธอรีบกลับบ้าน

8) ประดิษณวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้แสดงรับรอง โต้ตอบ รับขาน เช่น จำ
 ครับ เออ คุณขา กระทบ่อม พะยะคะ

9) ประดิเสธวิเศษณ์ คือ คำที่บอกความห้าม หรือไม่รับรอง เช่น ไม่ใช่
 มิได้ บ่

10) ประพันธวิเศษณ์ คือ คำประพันธสรพนาม ซึ่งเอามาใช้เหมือนคำ
 วิเศษณ์ ได้แก่ ที่ ซึ่ง อัน เช่น เขาพูดอย่างทีฉันทพูด ที่ ซึ่ง อัน ถ้าอยู่ติดกับคำนาม หรือสรพนามจะ
 เป็นประพันธสรพนาม ถ้าอยู่ติดกับกริยาหรือกริยาวิเศษณ์จะเป็นประพันธวิเศษณ์

2.3.5 คำบุพบท คือ คำที่ใช้นำหน้าคำอื่น ได้แก่ นำหน้า คำนาม คำสรพนาม
 คำกริยาสภาวามาลา เพื่อบอกตำแหน่งแห่งที่ของคำเหล่านั้น แบ่งเป็น 2 อย่าง

1) คำบุพบทที่ไม่เชื่อมคำกับคำอื่น ได้แก่ คำนำหน้า คำทักทายในบท
 อาถนะ (คำที่ใช้เรียกร่องผู้ที่จะพูดด้วย) เช่น อันว่า คู่ก่อนคู่รา ข้า แต่เนาะ

2) บุพบทที่เชื่อมกับคำอื่น คือ บุพบทที่นำหน้าคำนาม สรพนาม กริยา
 สภาวามาลา

-บุพบทนำหน้าบทกรรม ได้แก่ ซึ่ง ผู้ ยัง แก่ ตลอด

-บุพบทนำหน้าบทอื่นในฐานะเครื่องใช้หรือติดต่อกัน ได้แก่ ด้วย โดย อัน
 ตาม กับ

-บุพบทนำหน้าบทอื่นในฐานะเป็นผู้รับ ได้แก่ เพื่อ ต่อ แก่ แต่ เฉพาะ

-บุพบทนำหน้าบทอื่นเพื่อบอกที่มาหรือต้นเหตุ ได้แก่ แต่ จาก กว่า เหตุ
 ตั้งแต่

-บุพบทนำหน้าบอกเวลา ได้แก่ เมื่อ ณ แต่ ตั้งแต่ จน สำหรับ เฉพาะ

-บุพบทนำหน้าบอกสถานที่ ได้แก่ ได้ บน ริม ชิด ใกล้ ที่

การใช้บุพบทบางคำ

“กับ”

-ใช้ในความร่วมด้วย ทำกริยาเหมือนกัน เช่น ครูไปกับศิษย์

- ใช้ในความหมายที่ไปด้วย มาด้วย อยู่ด้วย เสียหายด้วย เช่น ทำกับมือ

เห็นกับตา

- ใช้ในความที่อยู่ด้วยกัน ไปด้วยกัน ทำอะไรด้วยกัน เช่น บุตรกับบิดา

- ใช้ในความหมายในสิ่งที่จำนวนมาก ไปด้วยกัน มาด้วยกัน อยู่ด้วยกัน

เช่น ฉันทมากับหนุ่ม ครูไปกับคณะนักเรียน

“แก่”

ใช้นำหน้าคำที่เกี่ยวกับการให้ มักใช้สำหรับผู้สูงอายุ หรือผู้ที่อยู่ในฐานะเดียวกัน เช่น ฉันบอกแก่เธอลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด ให้ถ้อยคำแก่ศาล

“แต่”

ใช้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้อันเป็นที่เคารพสักการะ เช่น ถวายไทยทานแด่พระภิกษุสงฆ์

“ต่อ”

- ใช้ในความหมายเมื่อเป็นที่รับในต่างชั้นกัน เช่น เรียนต่อท่านรัฐมนตรี รายงานต่อหัวหน้า ให้การต่อศาล

- เป็นการแสดงความเกี่ยวข้องกัน ใช้ในความหมายติดต่อกัน ความขัดแย้งกัน เช่น เขาต่อต้านเรา เขาเป็นคนซื้อตรงต่อเวลา

“โดย ตาม”

ใช้เมื่อเป็นบทแห่งกริยา เช่น เขาทำตามคำสั่ง ไปโดยสวัสดิภาพ

“ใน”

- ใช้กับบุคคลที่เคารพนับถือหรือสิ่งที่สักการะ เช่น ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชินีพันธุใน

- ใช้ในความหมายเพื่อแสดงว่าของเล็กอยู่ในของใหญ่ เช่น คิดในใจ ความในอกปลาในน้ำ คนไทยในต่างประเทศ

2.3.6 คำสันธาน คือ คำซึ่งใช้ต่อหรือเชื่อมถ้อยคำให้ติดต่อกัน แบ่งเป็น 3

ประการ

- 1) เชื่อมคำต่อคำ
- 2) เชื่อมประโยคต่อประโยค
- 3) เชื่อมความต่อความ

3.1) ชนิดของคำสันธาน มี 8 ชนิด

- เชื่อมความคล้ายตามกัน ได้แก่ เช่นว่า คือ กับ และ จึง ครั้น...จึง
- เชื่อมความแย้งกัน ได้แก่ แต่ แต่ทว่า แม้ ก็ กว่า...ก็ แม้...ก็
- เชื่อมความเป็นเหตุเป็นผลกัน ได้แก่ ด้วย เพราะ จึง เพราะฉะนั้น
- เชื่อมความที่เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ หรือ มิฉะนั้น
- เชื่อมความที่ต่างตอนกัน ได้แก่ ฝ่าย ส่วน อนึ่ง
- เชื่อมความเปรียบเทียบ ได้แก่ คู่จึ่ง ประหนึ่งว่า คล้าย เหมือน ฯลฯ

-เชื่อมความแบ่งรับแบ่งสู้ ได้แก่ ถ้า ผิดว่า แม้ว่า ต่างว่า สมมติว่า

-เชื่อมความให้สละสลวย ได้แก่ อย่างไรก็ดีตาม สุดแต่ว่า ทำไมกับ

2.3.7 คำอุทาน คือ คำชนิดหนึ่ง ซึ่งบอกเสียงคน สัตว์ หรือสิ่งของต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด

1) อุทานบอกอาการ แบ่งเป็น

-อาการร้องเรียก หรือบอกให้รู้ตัว เช่น นี่เนะ เฮ้ย ไว้ย ฯลฯ

-อาการโกรธเคือง เช่น ชะ ๆ ซิ ๆ เหม่ ดูตุ้ ฯลฯ

-อาการประหลาดหรือตกใจ เช่น อ๊ะ เออแน่ แม่เจ้าไว้ย ฯลฯ

-อาการสงสัย หรือปลอบโยน เช่น เจ้าเอ๋ย อนิจจา พุทโธ ฯลฯ

-อาการเข้าใจหรือรับรู้ เช่น เออ เออนะ อ้อ ฯลฯ

-อาการเจ็บปวด เช่น โอ๊ย โอ๊ย ฯลฯ

-อาการสงสัยหรือไต่ถาม เช่น หา หือ ฯลฯ

-อาการห้ามหรือทักท้วง เช่น ฮ้า ไซ้ อื้อหือ ฯลฯ

-อาการจากสิ่งธรรมชาติ เช่น ปัง ปัง ตูม โครม ฯลฯ

2) อุทานเสริมบท คือ การเสริมถ้อยคำเพื่อฟังให้รื่นหู เช่น ไม่ลืมหู ไม่ลืมตา เสื่อสาด คีอกคิใจ ผู้หญิงยิงเรือ อาบน้ำอาบท่า อยู่บ้านอยู่ช่อง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำจะเห็นว่าคำในภาษาไทยมีรูปแบบการใช้ที่แตกต่างกันตาม โอกาส สถานการณ์ กาลเทศะ และชนิดของคำ การจะใช้คำให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยนั้นจึงจำเป็นต้องทราบหลักการใช้เบื้องต้นเพื่อสามารถใช้ได้ถูกต้องและเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกต่อไป

2.3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ

สายใจ ลีตาน้อย (2553 :64-66) วิเคราะห์การปรากฏของบุพบทวลีที่มีหน่วยคำ “โดย” เป็นคำหลัก ใช้ข้อมูลภาษาจากโปรแกรมคลังข้อมูลภาษาไทยพบบุพบทวลี “โดย” จำนวน 37 วลี จากสมมติฐานงานวิจัยที่ว่า 1) บุพบทวลี “โดย” ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มหรือส่วนขยายรวม 2) บุพบทวลี “โดย” มีตำแหน่งการปรากฏที่หลากหลาย และ 3) บุพบทวลี “โดย” จะปรากฏในตำแหน่งที่แตกต่างกันทำให้มีการจำแนกประเภทของส่วนเติมเต็มหรือส่วนขยายรวม พบว่าบุพบทวลี “โดย” เป็นส่วนขยายรวมที่มีพฤติกรรมเรื่องการย้ายที่แตกต่างกัน 3 ลักษณะ คือ 1) ย้ายที่ไม่ได้ 2) ย้ายที่ได้แต่ความหมายของประโยคเปลี่ยนแปลง และ 3) ย้ายที่ได้และความหมายของประโยคคง

เดิมซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับตำแหน่งการปรากฏที่สามารถแยกได้เป็น 5 กลุ่ม การปรากฏ คือ 1) หน้ากริยาวลี 2) หลังกริยาวลี 3) หน้ากาลวลี 4) หลังกาลวลี และ 5) หน้าตัวนำส่วนเติมเต็ม วลี ผลจากการวิจัยพบข้อมูลภาษาที่ขัดแย้งกันระหว่างตำแหน่งการปรากฏ และขอบเขตการขยาย ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีขอบเขต พบว่าส่วนขยายรวมแบ่งเป็น 3 ประเภท สอดคล้องกับ พฤติกรรมตำแหน่งการปรากฏ และขอบเขตการขยาย กล่าวคือ ส่วนขยายรวมภาคแสดงส่วนขยาย รวมหน้าที่ และส่วนขยายรวมที่มีส่วนรวม

ชัตติยา แก้วกระจก (2557: 55) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดหนังสือที่ส่งเสริมการ สร้างความรู้ เรื่อง ชนิดของคำ นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดหนังสือที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ รายวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล บ้านบางเหนียว และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ ชุด หนังสือที่ส่งเสริมการสร้างความรู้รายวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนระดับ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านบางเหนียว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวนทั้งหมด 52 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเทศบาลบ้านบางเหนียว รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยก่อนทดลอง (Pre-Experimental Design) แบบกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียน (One-Group Pretest Posttest Design) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ประสิทธิภาพรายงานการพัฒนาชุดหนังสือที่ส่งเสริมการสร้างความรู้รายวิชา ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านบาง เหนียว พบว่า มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.74/85.90 ดังนั้นแสดงว่าชุดหนังสือที่ส่งเสริมการสร้าง ความรู้รายวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน เทศบาลบ้านบางเหนียว มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า 80/80

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนด้วยชุดหนังสือที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ รายวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล บ้าน บางเหนียว สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดหนังสือที่ส่งเสริมด้านการสร้างความรู้ รายวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล บ้าน บางเหนียว พบว่า 1) ด้านเนื้อหา มีดังนี้ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในด้านต่างๆ เกี่ยวกับ

เนื้อหาสรุปได้ดังนี้ เนื้อหามีความชัดเจน ครอบคลุม เพียงพอ และเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ 2) ด้านสื่อที่เป็นหนังสือ พบว่า สื่อที่เป็นหนังสือมีการออกแบบที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลได้ง่าย ตรงตามต้องการ ค้นหาได้สะดวกสบาย ใช้งานง่ายเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นหนังสือที่ดี กระทบต่อง่าย และ 3) ด้านชุดหนังสือที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ มีการออกแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน และช่วยส่งเสริมการสร้างความรู้ให้กับผู้เรียน พบว่า การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์ปัญหา ผู้เรียนเกิดความอยากรู้และอยากแสวงหาคำตอบ กระตุ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์ และทักษะที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาไปใช้ในเหตุการณ์จริงได้

ปุลกรณ์ อาจดั้น (2547 : 40-42) ศึกษาการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและสาเหตุการเขียนภาษาไทยผิดพลาดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อ วิเคราะห์ข้อผิดพลาดและสาเหตุการเขียนภาษาไทยผิดพลาดของนักเรียน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเรียงความของนักเรียนจำนวน 443 ฉบับ และเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทย 4 ด้าน ได้แก่ การใช้คำ การใช้ประโยค การสะกดการันต์ และการใช้วรรคตอน 1. ในด้านการใช้คำเป็นข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุด นักเรียนถึงร้อยละ 99.10 ผิดพลาดด้านนี้ 2. ในด้านการใช้ประโยค เป็นข้อผิดพลาดที่พบรองลงมา คือร้อยละ 59.59 ลักษณะที่ผิดมีทั้งการขาดคำที่จำเป็นร้อยละ 29.80 การจัดบทต่างๆ ในประโยคไม่เหมาะสม ร้อยละ 28.67 การใช้คำเกินร้อยละ 25.73 และการลำดับคำในประโยคผิดร้อยละ 5.423. ด้านการสะกดการันต์ นักเรียนผิดเรื่องนี้ร้อยละ 51.47 ลักษณะที่ผิดมีทั้งผิดที่พยัญชนะ ผิดที่วรรณยุกต์ ผิดที่สระ และผิดที่การันต์ 4. การใช้วรรคตอนเป็นข้อผิดพลาดที่พบน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 14 สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจเรื่องการใช้วรรคตอน นักเรียนใช้ย่อหน้าผิดมากที่สุด โดยไม่ย่อหน้าในที่ควรย่อ ซึ่งน่าจะมาจากสาเหตุสำคัญสองประการ คือ ขาดความรู้หลักการย่อหน้า และไม่ใส่ใจต่อรูปแบบการเขียนแม้ว่าข้อผิดพลาดนี้จะไม่เด่นชัดนัก แต่ก็ก่อให้เกิดปัญหาในการอ่าน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกและหลักการใช้คำในภาษาไทย ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องสำหรับนักศึกษาที่เรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง : กรณีศึกษา
นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและวิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 011 001) กับผู้วิจัย ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวนนักศึกษา 5 กลุ่มเป็นจำนวนนักศึกษา 140 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2558)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 011 001) กับผู้วิจัย ดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวนผู้เรียน 5 กลุ่ม เป็นนักศึกษาจำนวน 140 คน ทำการสุ่มกลุ่ม (Cluster Random sampling) 2 กลุ่มเรียน เป็นนักศึกษากลุ่มที่ 1 และนักศึกษากลุ่มที่ 14 จากนั้นทำการแบ่งนักศึกษาออกเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเอานักศึกษา 2 กลุ่มมารวมกัน 50 คน แล้วทำการเรียงนักศึกษาจากมากไปน้อยตามผลคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพิจารณาจากคะแนนสอบกลางภาครายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ออกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

กลุ่มเก่ง	มีระดับผลคะแนน	25 - 30	จำนวน 13 คน
กลุ่มปานกลาง	มีระดับผลคะแนน	19 - 24	จำนวน 20 คน
กลุ่มอ่อน	มีระดับผลคะแนน	0 - 18	จำนวน 17 คน

จากนั้นนำมาแบ่งกลุ่มเพื่อทำการทดลอง 3 ครั้ง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลาก

การทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1 การทดลองรายบุคคล ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน (อ่อน 1 คน ปานกลาง 1 คน เก่ง 1 คน)

การทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 การทดลองรายบุคคล ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน (อ่อน 3 คน ปานกลาง 3 คน เก่ง 3 คน)

การทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 3 การทดลองรายบุคคล ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน (อ่อน 10 คน ปานกลาง 10 คน เก่ง 10 คน)

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร จำนวน 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

2. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ

2.1.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1) แผนการสอน
- 2) แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง
- 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) แผนการสอน ซึ่งใช้คู่กับแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ประกอบการสอน 4 แผนการสอน ใช้สอน 4 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 45 นาที
- 2) แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องที่ผู้วิจัยใช้เป็นแบบฝึกทักษะ 4 แบบฝึก มีแบบเดิมคำ เลือกดตอบ จับคู่ ได้แก่ แบบฝึกที่ 1 การใช้คำศัพท์ให้

ถูกต้องตามความหมายของคำ แบบฝึกที่ 2 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำแบบฝึกที่ 3 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับภาษาและแบบฝึกที่ 4 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามชนิดของคำบุพบท

3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยใช้เป็นแบบทดสอบเพื่อวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกัน ข้อสอบประกอบด้วยปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือแผนการสอน

- 1) ศึกษาคำอธิบายรายวิชา วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 011 001)
- 2) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3) สร้างแผนการสอน จำนวน 4 แผนการสอน โดยแต่ละแผนการสอนมีองค์ประกอบ ดังนี้

3.1) สาระสำคัญ

3.2) จุดประสงค์การเรียนรู้

3.3) เนื้อหาสาระ

3.4) กิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการ

3.5) กิจกรรมเสนอแนะ

3.6) สื่อการเรียนการสอน

3.7) การวัดและประเมินผล

4) นำแผนการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำมาแก้ไขปรับปรุง

2.2.2 ในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง

การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารผู้วิจัยทดลองกับนักศึกษาจำนวน 42 คน โดยแบ่งการทดลองเป็น 3 ครั้ง ดังนี้

การทดลองครั้งที่ 1 การประเมินผลรายบุคคล (One-to-One Evaluation Tryout) เป็นการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง เพื่อทดสอบประสิทธิภาพในขั้นต้น ที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ที่ไม่เคยเรียนบทเรียนนี้มาก่อนประจำภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2558 จำนวน 3 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยเลือกนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ อ่อน 1 คน ปานกลาง 1 คน และเก่ง 1 คน

การทดลองครั้งที่ 2 การประเมินผลกลุ่มเล็ก (Small Group Evaluation Tryout) เป็นการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากครั้งที่ 1 ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาที่ไม่เคยเรียนบทเรียนนี้มาก่อน ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 9 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยเลือกนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ อ่อน 3 คน ปานกลาง 3 คน และเก่ง 3 คน

การทดลองครั้งที่ 3 การประเมินผลภาคสนาม (Field Test or Operational Tryout) เป็นการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากครั้งที่ 2 ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาที่ไม่เคยเรียนบทเรียนนี้มาก่อน ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ อ่อน 10 คน ปานกลาง 10 คน และเก่ง 10 คน

2.2.3 ในการหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ขั้นตอนในการดำเนินการทดลองหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1) กลุ่มที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้แก่ นักศึกษาจำนวน 30 คน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้นี้ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก (Simple Random Sampling)

2) ชี้แจงและอธิบายวิธีเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจก่อนที่จะเริ่มเรียน

3) ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญแล้วเมื่อผู้เรียนทำเสร็จผู้วิจัยจะบันทึกคะแนนเพื่อนำผลคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

4) ดำเนินการทดลองให้ผู้เรียนเรียนตามแผนการสอนและแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5) หลังจากให้ผู้เรียนเรียนครบทุกแบบฝึกแล้ว ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ทันทีด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เมื่อทำแบบทดสอบหลังเรียนเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจะบันทึกคะแนนเพื่อนำผลคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ทางการเรียน เรื่องหลักการใช้คำเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง เพื่อใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.2 ศึกษาเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ จากแผนการสอนบทที่ 5 พื้นฐานการใช้ภาษา

2.3.3 กำหนดรูปแบบของข้อสอบ (Item Format) โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเป็นข้อสอบประเภทเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาเรื่องหลักการใช้คำเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคือ คำตอบถูกให้ 1 คะแนน ผิดให้ 0 คะแนน

2.3.4 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยให้ครอบคลุมตามแผนการสอนทั้ง 4 แผนการสอน

2.3.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ ไปทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง

3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การดำเนินการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง

การดำเนินการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องมีวิธีดำเนินการดังนี้

3.1.1 การทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1 (แบบรายบุคคล)

1) นำแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องไปทดลองกับนักศึกษา จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของนักศึกษากลุ่มเรียนเก่ง จำนวน 1 คน กลุ่มปานกลาง จำนวน 1 คน และกลุ่มอ่อน จำนวน 1 คน

2) ผู้วิจัยแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องให้นักศึกษาเข้าใจก่อนเริ่มเรียน

3) ให้นักศึกษาเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง เมื่อเรียนจบแต่ละหน่วย ให้นักเรียนทำแบบฝึกระหว่างเรียนจนครบทุกหน่วย

4) เมื่อนักศึกษาเรียนจบและทำแบบฝึกระหว่างเรียนในแต่ละหน่วยครบแล้ว ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียนทันที

5) ในขณะที่นักศึกษากำลังเรียน หากมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจสามารถสอบถามผู้วิจัยได้

6) นำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกระหว่างเรียนของนักศึกษา และแบบทดสอบหลังเรียนของนักศึกษา มาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องตามเกณฑ์ 80/80 และแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่มีความบกพร่องต่อไป

3.1.2 การทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 (แบบกลุ่มเล็ก)

1) นำแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องไปทดลองกับนักศึกษาจำนวน 9 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของนักศึกษากลุ่มเรียนเก่ง จำนวน 3 คน กลุ่มปานกลาง จำนวน 3 คน และกลุ่มอ่อน จำนวน 3 คน

2) ผู้วิจัยแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องให้นักศึกษาเข้าใจก่อนเริ่มเรียน

3) ให้นักศึกษาเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง เมื่อเรียนจบแต่ละหน่วย ให้นักศึกษาทำแบบฝึกระหว่างเรียนจนครบทุกหน่วย

4) เมื่อนักศึกษาเรียนจบและทำแบบฝึกระหว่างเรียนในแต่ละหน่วยครบแล้ว ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียนทันที

5) ในขณะที่นักศึกษากำลังเรียน หากมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจสามารถสอบถามผู้วิจัยได้

6) นำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนของนักศึกษา มาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องตามเกณฑ์ 80/80 และแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่มีความบกพร่องต่อไป

3.1.3 การทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 3 (แบบกลุ่มใหญ่)

1) นำแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องไปทดลองกับนักศึกษาจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของนักศึกษากลุ่มเรียนเก่ง จำนวน 10 คน กลุ่มปานกลาง จำนวน 10 คน และกลุ่มอ่อน จำนวน 10 คน

2) ผู้วิจัยแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องให้นักศึกษาเข้าใจก่อนเริ่มเรียน

3) ให้นักศึกษาเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง เมื่อเรียนจบแต่ละหน่วย ให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจนครบทุกหน่วย

4) เมื่อนักศึกษาเรียนจบและทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนในแต่ละหน่วยครบแล้ว ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียนทันที

5) ในขณะที่นักศึกษากำลังเรียน หากมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจสามารถสอบถามผู้วิจัยได้

6) นำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนของนักศึกษา มาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องตามเกณฑ์ 80/80

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังนี้

4.1 ค่าร้อยละ

4.2 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทนค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

4.3 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้แบบฝึก โดยใช้สูตร t-test

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ D แทน ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่

4.4 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ใช้สูตรการหาค่าดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2533 : 139)

80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง นักศึกษาทั้งหมดทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทนประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ แทนคะแนนรวมของแบบฝึกหัดย่อยทุกชุดของผู้เรียนทั้งหมด
 N แทนจำนวนนักเรียนทั้งหมด
 A แทนคะแนนเต็มของแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง นักศึกษาทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

$$E_2 = \frac{\sum y}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทนประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum y$ แทนคะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
 B แทนคะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทนจำนวนนักเรียนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง : กรณีศึกษานักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึก โดยผู้วิจัยมีลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง : กรณีศึกษานักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทำแบบฝึกระหว่างเรียน และคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการใช้อำนาจภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง จากการทดลองมาวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 แสดงประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องจากการทดลองครั้งที่ 3

1.2 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึก

1.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้อำนาจภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบแบบ t-test

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องจากการทดลองครั้งที่ 3 ผลการทดลองปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ในการทดลองครั้งที่ 3

รายการ	จำนวน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ค่าร้อยละ
คะแนนจากการทำแบบฝึกระหว่างเรียน	30	95	82.77	87.13
คะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน	30	60	52.67	87.78

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 87.13 และคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 87.78 ซึ่งสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 87.13/87.78 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2.2 แสดงผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องโดยใช้แบบฝึก

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึก

รายการ	จำนวน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ค่าร้อยละ
แสดงคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน	30	60	29.53	49.21
แสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน	30	60	52.67	87.78

จากตารางที่ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกของกลุ่มทดลอง ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนโดยใช้แบบฝึก คือ 87.78 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนที่ไม่ใช่แบบฝึก คือ 49.21 แสดงให้เห็นว่า การใช้แบบฝึกช่วยในการเรียนจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

2.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ก่อนและหลังการใช้แบบฝึก โดยการทดสอบแบบ t-test ผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ก่อนและหลังการใช้แบบฝึก

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	P value
ก่อนเรียน	30	29.53	3.65	-36.191**	0.000
หลังเรียน	30	52.67	2.01		

** หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องของนักศึกษา โดยการทดสอบรายคู่ พบว่า คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมีค่าแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยที่คะแนนหลังเรียน (52.67 ± 2.01) มีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน (29.53 ± 3.65)

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง : กรณีศึกษานักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร พร้อมเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้วิจัยสรุปผลได้ ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ก่อนและหลังการเรียนด้วยแบบฝึก

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1) กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้สำหรับการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 5 กลุ่ม เป็นจำนวนนักศึกษา 140 คน ทำการสุ่มกลุ่ม (Cluster Random sampling) 2 กลุ่มเรียน คือกลุ่มที่ 1 กับ 14 จากนั้นทำการแบ่งนักศึกษาออกเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเอานักศึกษา 2 กลุ่มมารวมกัน 50 คน แล้วทำการเรียงนักศึกษาจากมากไปน้อยตามผลคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพิจารณาจากคะแนนสอบกลางภาครายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ออกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน

2) กลุ่มตัวอย่างสำหรับหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารจำนวน 60 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) แผนการสอน ซึ่งใช้คู่กับแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง ประกอบการสอน 4 แผนการสอน ใช้สอน 4 ครั้ง เวลาครั้งละ 45 นาที

2) แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องที่สร้างขึ้นเป็นแบบฝึกทักษะ 4 แบบฝึก มีทั้งแบบเติมคำ เลือกตอบ และจับคู่ ได้แก่ แบบฝึกที่ 1 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายของคำ แบบฝึกที่ 2 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำแบบฝึกที่ 3 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับภาษาและแบบฝึกที่ 4 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามชนิดของ คำบุพบท

3) แบบทดสอบสำหรับวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกัน ซึ่งเป็นข้อสอบประกอบด้วยปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง

1.3 ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1.3.1 การดำเนินการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง แบ่งเป็น 3 ขั้น ได้แก่

1) ขั้นทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1 (แบบรายบุคคล) ผู้วิจัยนำแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องไปทดลองกับนักศึกษา จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของนักศึกษากลุ่มเรียนเก่ง จำนวน 1 คน กลุ่มปานกลาง จำนวน 1 คน และกลุ่มอ่อน จำนวน 1 คน แนะนำการใช้แบบฝึกก่อนเริ่มเรียน นักศึกษาทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจนครบทุกหน่วย และทำแบบทดสอบหลังเรียนทันที หากมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ นำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนของนักศึกษา มาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องตามเกณฑ์ 80/80 และแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่มีความบกพร่อง

2) การทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 (แบบกลุ่มเล็ก) นำแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องไปทดลองกับนักศึกษาจำนวน 9 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของนักศึกษากลุ่มเรียนเก่ง จำนวน 3 คน กลุ่มปานกลาง จำนวน 3 คน และกลุ่มอ่อน จำนวน 3 คน ผู้วิจัยอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจก่อนเริ่มเรียน หลังจากนั้นทำแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องจนครบทุกหน่วยและทำแบบทดสอบหลังเรียนทันที หากมีข้อสงสัยไม่เข้าใจสามารถสอบถามผู้วิจัยได้และนำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนของนักศึกษา มาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องตามเกณฑ์ 80/80 และแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่มีความบกพร่อง

3) การทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 3 (แบบกลุ่มใหญ่) นำแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องไปทดลองกับนักศึกษาจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของนักศึกษากลุ่มเรียนเก่ง จำนวน 10 คน กลุ่มปานกลาง จำนวน 10 คน และกลุ่มอ่อน จำนวน 10 คน ผู้วิจัยแนะนำการใช้แบบฝึกให้นักศึกษาเข้าใจก่อนเริ่มเรียนนักศึกษาทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจนครบทุกหน่วย และทำแบบทดสอบหลังเรียนทันทีในขณะที่นักศึกษากำลังเรียน หากมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และนำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียน มาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องตามเกณฑ์ 80/80

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง : กรณีศึกษานักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สรุปได้เป็น 2 ประเด็นคือการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก และการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึก

2.1 แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องประกอบด้วย 4 แบบฝึก ได้แก่ แบบฝึกที่ 1 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายของคำ แบบฝึกที่ 2 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำแบบฝึกที่ 3 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับภาษา และแบบฝึกที่ 4 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามชนิดของคำ พบที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพ 87.13/87.78 สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

2.2 ผลสัมฤทธิ์การใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษา หลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง คือ 87.78 สูงกว่าก่อนเรียน คือ 49.21 เมื่อทดสอบ t-test มีค่าแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยที่คะแนนหลังเรียน (52.67 ± 2.01) มีค่าสูงกว่าก่อนเรียน (29.53 ± 3.65)

อภิปรายผล

3.1 แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.13/87.78 หมายความว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีกระบวนการที่ทำให้นักศึกษาพัฒนาความสามารถในการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารมากขึ้น รวมทั้งเกิดทักษะจากกิจกรรมการเรียนการสอนจึงทำให้ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน ได้เฉลี่ยร้อยละ 87.78 แสดงว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมี

ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งการที่แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพ ทำให้ความสามารถในการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาของกลุ่มที่เรียนโดยใช้แบบฝึก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มผู้เรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ อาจเนื่องมาจาก

3.1.1 แบบฝึกที่สร้างขึ้นผ่านการทดลองจำนวน 3 ครั้ง ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นข้อบกพร่อง พร้อมนำไปแก้ไข อีกทั้งได้รับการตรวจสอบ คำแนะนำ จากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อปรับเปลี่ยนรายละเอียดและให้มีประเด็นครอบคลุมหัวข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.1.2 กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยนำไปปฏิบัติกับนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความสนุกสนาน และมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้ไม่เบื่อหน่าย มีความสนใจที่จะฝึกมากขึ้น

3.1.3 สื่อการสอน เช่น ใบความรู้ประกอบการเรียนการสอน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นตัวอย่างการใช้คำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น

3.2 จากการวิจัยเรื่อง แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง : กรณีศึกษานักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยแบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า แบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นช่วยให้นักศึกษาสามารถใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์ จุติประภาค (2542) วรรณิกักร ภิรมย์รัตน์ (2553) และ จิราภรณ์ สกุลเหลืองอร่าม (2550) ที่ได้สร้างแบบฝึกเสริมทักษะในการเรียน แล้วนำไปสอนกับผู้เรียนกลุ่มทดลอง ปรากฏว่าผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งแสดงว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นตามหลักจิตวิทยาที่คำนึงถึงการจูงใจผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สนุกสนาน มีแบบฝึกหลายลักษณะ และใช้เวลาฝึกสั้น ๆ ผู้เรียนจึงไม่เบื่อหน่ายที่จะเรียน อีกทั้งมีความร่วมมือทำกิจกรรมอย่างดี ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่ใช้แบบฝึกจึงสูงขึ้น

3.3 จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า แบบฝึกที่นักศึกษาทำคะแนนได้น้อยที่สุด คือแบบฝึกที่ 2 เรื่องการใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์ จุติประภาค (2542) ที่สร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนคำยาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเขียนสะกดคำของนักเรียน นักศึกษาในปัจจุบันเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งในวงการศึกษา เพราะการเขียนคำไม่ถูกต้องจะส่งผลต่อการเรียนในรายวิชาทุก ๆ วิชา ดังนั้นการสร้างแบบฝึก การทบทวนเรื่องการเขียนคำศัพท์ภาษาไทยให้ถูกต้องจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและสร้างความตระหนักให้มาก

ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 4.1.1 การสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงความยากง่าย ความสามารถของผู้เรียน
- 4.1.2 การทำแบบฝึกผู้สอนควรชี้แจง ทุกขั้นตอนและประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ
- 4.1.3 แบบฝึกที่สร้างขึ้นควรมีหลายรูปแบบ
- 4.1.4 ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการแสดงออก

4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

- 4.2.1 สร้างแบบฝึกการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในหมวดหมู่อื่น ๆ เช่น การใช้คำลักษณนาม การใช้คำเชื่อม เป็นต้น
- 4.2.2 สร้างแบบฝึกทักษะด้านอื่น ๆ เช่น การพูด ประกอบรายวิชาศิลปะการพูด
- 4.2.3 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการใช้คำศัพท์ด้วยสื่อการเรียนประเภทอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กรณีการ์ ภิรมย์รัตน์. (2553). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ เรื่องทวีปยุโรปก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กึ่งกาญจน์ ธิสรุคนธ์. (2521). ความสำคัญของภาษา. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2558, จาก <https://sites.google.com/site/khruphaerwphaerw/article>
- ขัตติยา แก้วกระจก. (2557). รายงานการพัฒนาชุดหนังสือที่ส่งเสริมการสร้างความรู้รายวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล บ้านบางเหนียว จังหวัด ภูเก็ต. สืบค้นจาก <http://www.bangneaw.net/portfolio-detail.php?id=25> เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2558.
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย. (2542). การใช้ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธรรมศาสตร์.
- คณิศร ศรีประไพ. (2555). การพัฒนาทักษะการคิดเชิงอุปมาอุปไมย เรื่อง จำนวนภาษาไทย โดยใช้หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- จิราภรณ์ สกุลเหลืองอร่าม. (2550). รายงานการทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะ วิชาภาษาไทย ท 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การเขียนสะกดคำ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2520). ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีการศึกษา : ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร : หลักพิมพ์.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2556). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. มหาสารคาม : ดักศิลาการพิมพ์
- ธนศ เวศร์ภาดา. (ม.ป.ป.). ดิไวไทย เอ็นทรานซ์ เล่ม 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ดีแอนด์เอส.
- นววรรณ พันธุเมธา. 2525 . ไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ปริศนา พลหาญ. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะหลักเกณฑ์ทางภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

- ปูลภรณ์ อาจตัน. (2547). การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและสาเหตุการเขียนภาษาไทยผิดพลาดของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพมหานคร. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม.การศึกษาภาษาไทย.บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รสริน คิชฐบรรจง (2552). การเขียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร :นาน
มีบุ๊คส์ พับลิเคชั่นส์ จำกัด.
- _____. (2554).พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด.
- วิรัตน์ จุติประภาค. (2542). การสร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา.
ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. ภาษาไทย. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วรสุดา บุญยไวยโรจน์. (2536). การพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา เรื่องนำรู้
สำหรับครูคณิตศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมเดช สีแสง และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้สู่การพัฒนาวิชาชีพครู.
นครสวรรค์ : รีมปิง.
- สมพงษ์ ศรีพยาด. (2553). การพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. นครปฐม :
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2540). เอกสารทางวิชาการการพัฒนาระบบการเรียนการสอน เอกสาร
ลำดับที่ 33. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช
- สวนิต ชมาภัย. (2548). เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- สายใจ ลีลาน้อย. (2553). การวิเคราะห์หน้าที่บุพบทวลีที่มีหน่วยคำ “โดย” เป็นคำหลัก. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เรื่อง แนวการจัดการศึกษา ใน
ราชกิจจานุเบกษา, (เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 8). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ. สำนักงานกฤษฎีกา.2542

- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2558). **ข้อมูลนักศึกษา**. สงขลา : สำนักส่งเสริมวิชาการ
และงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม
2558, จาก <http://advisor.rmutsv.ac.th/mainInstructor.php>
- สุกิจ ศรีพรหม. (2541). **ชุดการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**. กรุงเทพมหานคร :
วารสารวิชาการ.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. (2522.) **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**.
กรุงเทพฯ : ไทย วัฒนาพานิช.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. **การผลิตเอกสารประกอบการเรียนการสอน**. ชัยนาท : ชมรมพัฒนา
ความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย, 2544.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2549). **ภาษาพาสอน : เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุปกิตศิลปสาร,พระยา. (2548). **ไวยากรณ์ไทย**. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- Fernarnde, Michel. (2003). **A USA GE Comparison for Print and Electronic Bookin**
The University of North Carolina at Chapel Hill. Carolina : University of
North Carolina at Chapel Hill
- Lawrance and Hayden. (1972 : 62-77). **“Association of the Printed Word with a**
Picture,” in Pattern of Teaching Reading the Elementary School. pp. 62-77.
NewYork : Macmillan, 1972.
- Morris, Anne. (2004). **“E-book-issues and Effect on Inter-Library Loans”** University
Availability of Publications Core Activity 7th Interlending and Document Supply
International Conference. LoughboroughUniversity.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบทดสอบวัดผลการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง

แบบทดสอบวัดผลการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่เรียนรายวิชา
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 011 001) ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบ แบ่งเป็น 4 ตอน มีทั้งหมด 60 ข้อ
2. ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อที่ถูกต้องที่สุด
3. ห้ามทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบ

ตอนที่ 1 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายของคำ

คำสั่ง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องตรงตามรูปประโยค (ข้อ 1-15)

1. อริสา^{ู้}รู้สึก _____ เมื่อรู้ว่าทุกคนผิด
 1. อาย
 2. อับอาย
 3. เงินอาย
 4. ละอาย
2. คุณยาย _____ สนัขไปเดินเล่นในสวนสาธารณะ
 1. นำ
 2. พา
 3. นำพา
 4. ชวน
3. ฝนตกหนักทำให้ต้นไม้ล้ม _____ ทางจราจร
 1. ขัดขวาง
 2. ขวางกั้น
 3. กีดขวาง
 4. กีดกัน
4. สุนัข _____ ไม่มีเจ้าของ นอนเจ็บอยู่ใต้สะพานลอย
 1. พเนจร
 2. จร
 3. ร่อนเร่
 4. จรจัด
5. ช่าง _____ หลังคาบ้านด้วยกระเบื้องอย่างดี
 1. ปู
 2. ตี
 3. มุง
 4. โบก
6. คุณอย่า _____ คิดว่าวันนี้มีนัดกับคุณสุเมธนะ
 1. เผลอ
 2. พลั้งเผลอ
 3. พลาดพลั้ง
 4. เผลอเรอ

7. เด็ก ๆ ระวังด้วยนะ บริเวณนี้ยุ่ง _____

1. ชุกชุม	2. ชุม
3. ชุก	4. คลาคล่ำ

8. _____ ชำระเงินที่ช่องหมายเลข 1

1. โปรด	2. กรุณา
3. ช่วย	4. รบกวน

9. หมกเม็ด มีความหมายว่าอย่างไร

1. หลงเชื่อโดยไม่มีเหตุผล	2. ฝังใจมุ่งไปทางเดียว
3. เข้าปะปนระคนกัน	4. ซ่อนประเด้นหรือสาระสำคัญไว้

10. สิทธิบัตร มีความหมายว่าอย่างไร

1. ความเป็นเจ้าของทรัพย์สิน
2. สิทธิพิเศษที่ให้แก่นบุคคลโดยเฉพาะ
3. หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์หรือออกแบบผลิตภัณฑ์
4. สิทธิทางวรรณกรรม ศิลปกรรมและประติมากรรม ซึ่งผู้เป็นต้นคิดได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

กฎหมาย

11. คุณสมบัติ มีความหมายว่าอย่างไร

1. ลักษณะที่เป็นประโยชน์	2. ความรู้ความสามารถของบุคคล
3. คุณลักษณะประจำตัวของบุคคล	4. เครื่องหมายที่ชี้ให้เห็นลักษณะประจำ

12. ผัดผ่อน มีความหมายว่าอย่างไร

1. ลดหย่อนให้	2. ผัดพ้อให้ทุเลาหรือหย่อนคลายลง
2. เปลี่ยนแทนที่	4. หมุนกลับไปกลับมา

13. ข้อใดมีความหมายว่า แทรกเข้ามาเมื่อเขายังพูดไม่จบเรื่อง

1. ขัดคำ	2. ขัดตา
3. ขัดบด	4. ขัดแย้ง

14. ข้อใดมีความหมายว่า ใช้แทนสิ่งที่เสียไป

1. ชดเชย	2. ชดใช้
3. ทดแทน	4. ตอบแทน

15. ขอบเขตหรือหน้าที่ที่ต้องทำให้บรรลุวิสัยทัศน์

1. ภารกิจ	2. กิจการ
3. พันธกิจ	4. กิจธุระ

ตอนที่ 2 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำ

คำสั่ง ให้เลือกคำที่ถูกต้องมากที่สุด (ข้อ 16-30)

16. ปฏิสันถาร มีความหมายว่าอย่างไร

1. ฝ่ายตรงกันข้าม	2. เชว่นในการตอบโต้
3. การทักทายปราศรัยแขกผู้มาหา	4. ซ่อมแซมทำให้กลับคืนดีเหมือนเดิม

17. เกษียณ มีความหมายว่าอย่างไร

1. นำนม	2. ความสุขสบาย
3. ลี้หนีไป (ใช้เกี่ยวกับการกำหนดอายุ)	4. ข้อความที่เขียนไว้บนหัวหนังสือราชการ

18. อธิษฐาน มีความหมายว่าอย่างไร

1. ศีลอย่างสูง	2. พระเจ้าแผ่นดิน
3. ความสำเร็จ	4. ตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง

19. ญัตติ มีความหมายว่าอย่างไร

1. มติของที่ประชุม	2. ข้อเสนอเพื่อลงมติ
3. วิธีการปกครองบ้านเมือง	4. ความคิดเห็นหรือท่าทีของประชาชน

20. ประณาม มีความหมายว่าอย่างไร

1. ชั่วร้าย	2. ทำให้เสียหาย
3. กล่าวร้ายให้เขาเสียหาย	4. กะหรือคะเนให้ใกล้เคียงจำนวนจริง

21. สัมภาษณ์ มีความหมายว่าอย่างไร

1. ขอความเห็นแนะนำ	2. การร่วมพบกันเพื่อปรึกษาหารือ
3. การประชุมเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่กำหนดขึ้นมา	4. การพูดคุยของคนสองคนหรือมากกว่า

22. อานิสงส์ มีความหมายว่าอย่างไร

1. ความยิ่งใหญ่	2. ความปลาบปลื้มใจ
3. ผลแห่งกุศลกรรม	4. ปราศจากความเหนียวรั้ง

23. การลงชื่อ

1. เซนชื่อ	2. เซ้นชื่อ
3. เซนค์ชื่อ	4. เซ้นค์ชื่อ

24. ผู้ที่ถือเพศไถ้ผม นุ่งขาวห่มขาว

1. พราหม	2. พรามน์
3. พราหมณ์	4. พรามณ์

25. พระสงฆ์ออก.....ตั้งแต่เช้าตรู่

1. บิณฑบาต	2. บิณฑบาตร
3. บิณฑบาต	4. บิณฑบาตร

26. นักศึกษาชอบใช้.....มากกว่าบันได

1. ลิฟว์	2. ลิฟท์
3. ลิฟต์	4. ลิฟฟ์

27. สำนวนโบราณเปรียบเทียบความขมเหมือน

1. บอระเพ็ด	2. บอระเพด
3. บอระเพรช	4. บอระเพชร

28. คำที่มาจากภาษาบาลี-สันสกฤต ถ้าพยางค์สุดท้ายออกเสียง อะ มีหลักการสะกดคำอย่างไร

1. เต็มการันต์	2. ไม่ต้องประวิสรรชนีย์
3. ต้องประวิสรรชนีย์	4. เพิ่มพยัญชนะซ้ำอีกหนึ่งตัว

29. หลักการใช้น หากเป็นภาษาบาลี-สันสกฤตจะใช้คำศัพท์ตามลักษณะเดิม ข้อใดยกตัวอย่างได้ถูกต้อง

1. คณณธ์ ปักยนิ	2. ชิเมนต์ กานพลู
2. สั่งสอน เชี่ยวชาญ	4. เจริญาน กันดาร

30. ข้อใดกล่าวถึงหลักเกณฑ์การใช้ตัว “ย” ไม่ถูกต้อง

1. ใช้เป็นตัวสะกดของคำไทยทุกคำ เช่น โยธ จรรโยธ
2. ถ้าเป็นคำขึ้นต้นคำแสดงว่าคำนั้นเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤต เช่น ยมา
3. ใช้เป็นตัวสะกดของคำบางคำที่มาจากภาษาตระกูลยุโรป เช่น กระดาษ อังกฤษ
4. ใช้กับคำที่มาจากภาษาสันสกฤต เมื่ออยู่หน้าพยัญชนะวรรค ฎะ เช่น ทฤษฎี โยษฐ์

ตอนที่ 3 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับภาษา

คำสั่ง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด (ข้อ 31-45)

31. สถานชนานุบาล หมายถึง ข้อใด

1. โรงเหล้า	2. โรงจมน้ำ
3. โรงพัก	4. โรงพยาบาลสัตว์

32. หลั่งน้ำพระพุทธรพนต์ หมายถึง ข้อใด

1. รดน้ำศพ	2. รดน้ำสังข์
3. กรวดน้ำ	4. สวดมนต์

33. รัฐบาลสนับสนุนทุนสำหรับการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาคนแก่ คำที่ขีดเส้นใต้ภาษาทางการคือข้อใด
1. ผู้สูงวัย
 2. ผู้สูงอายุ
 3. วัยชรา
 4. ผู้ทุพพลภาพ
34. วันนี้ฉันไปโรงพักแต่เช้า ช่วยจริง ๆ คำที่ขีดเส้นใต้แก้ไขเป็นภาษาทางการได้อย่างไร
1. สถานที่ราชการ - โชคร้าย
 2. สถานีตำรวจ - โชคไม่ดี
 3. สถานีตำรวจ - โชคร้าย
 4. สถานีตำรวจ - เคราะห์ร้าย
35. ประโยชน์ของผักตบสามารถนำมาสานกระเป๋า ภาษาระดับทางการของคำที่ขีดเส้นใต้คือข้อใด
1. ผักรูนอน
 2. ผักไห่
 3. ผักสามหาว
 4. ผักปัสพาสะ
36. หัวหน้าสาขาศึกษาทั่วไปแต่งเรื่องถึงหัวหน้าหลักสูตรภาษาไทย คำที่ขีดเส้นใต้เป็นภาษาระดับใด
1. ภาษาระดับทางการ
 2. ภาษาระดับกึ่งทางการ
 3. ภาษาระดับกึ่งทางการและไม่เป็นทางการ
 4. ภาษาไม่เป็นทางการ
37. จากข้อ 36 แต่งเรื่อง มีความหมายว่าอย่างไร
1. การลงบันทึก
 2. การยื่นเอกสาร
 3. การประชุมร่วมกัน
 4. การประสานงาน
38. ข้อใดเป็นคำที่ใช้ในภาษาตั้งแต่ระดับทางการขึ้นไป
1. ไบรรับรอง สุกกร พระภิกษุ
 2. ช่องทางเดินรถ โรงภาพยนตร์ ภัตตาคารเช้า
 3. ดวงตราไปรษณียากร ไบซัปปี้ กระบือ
 4. งานแต่งงาน รถประจำทาง สุนัข
39. _____ เานี้ พี่ให้รางวัล
1. ขอบคุณ
 2. ขอบใจ
 3. ขอบพระคุณ
 4. ขอบพระคุณอย่างสูง
40. ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการ
1. หนังสือเล่มนี้ออกแบบปกได้เข้าทีมากที่สุดทีเดียว
 2. ทางฝ่ายเราก็ได้ดำเนินการรณรงค์ทำบุญหมั๊กมานานแล้ว
 3. ปัจจุบันในประเทศไทย ภาวะการผลิตด้านการเกษตรมีปัญหามากขึ้น
 4. ใคร ๆ ก็นับถือและเกรงใจเขาเพราะความเอาการเอางานของเขานั้นแหละ
41. “ผมตอบส่งเดชไปอย่างนั้นเองครับคุณพ่อ” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร
1. ตอบด้วยความถูกต้อง
 2. ตอบด้วยความชัดเจน
 3. ตอบเพียงเพื่อให้ผ่านพ้นไป
 4. การตอบที่ผู้ฟังยังเกิดความสงสัย

42. ข้อใดไม่มีศัพท์วิชาการปรากฏอยู่

1. ชื่อของเตี้ยนี้ทางร้านจะคิดภาษีมูลค่าเพิ่มไปในตัวเลข
2. ได้ข่าวว่าพายุทอนาโดกำลังถล่มอเมริกาเหนือ
3. คุณหมอบอกว่าเขาเป็นฝีพิษอันตรายต้องรักษาความสะอาดให้มาก ๆ
4. ทานยาแล้วคื่นน้ำตามให้มาก ๆ แล้วรีบเข้านอนพรุ่งนี้จะได้สดใส

43. ข้อใดเป็นภาษาระดับแบบแผนทุกคำ

1. รับประทาน กลอดบุตร ศึกษา
2. สุนัข ใบจับจี เทป
3. แพทย์ เรียนเชิญ คนไข้
4. ปัสสาวะ อูจจาระ อ้วก

44. “คุณยายมีอาการเข้าขั้นโคม่า อาจไม่รอดคืนนี้นะ”

คำที่พิมพ์ตัวหนามีความหมายว่าอย่างไร

1. เย่มาก
2. ทрудหนัก
3. หมดสติขั้นรุนแรง
4. เจ็บหนักใกล้ตาย

45. เมื่อคนเราใช้สายตาในการเพ่งมองบ่อย ๆ จะทำให้_____ได้ ภาษาทางการควรใช้ว่าอย่างไร

1. ปวดหัวสมอง
2. เจ็บศีรษะ
3. มึนศีรษะ
4. ปวดศีรษะ

ตอนที่ 4 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหน้าที่ของคำบุพบท

คำสั่ง ให้เลือกคำบุพบทที่ถูกต้องกับประโยค (ข้อ 46-60)

46. ห้องนี้_____แขก

1. สำหรับ
2. เพื่อ
3. แต่
4. ให้

47. เราจะทำความดีถวาย_____ในหลวง

1. ให้
2. เพื่อ
3. แก่
4. แต่

48. ความประมาทเป็นหนทาง_____ความตาย

1. แห่ง
2. แก่
3. สู่
4. แต่

49. จอกแตนลอย_____น้ำ

1. ใน
2. บน
3. เหนือ
4. ได้

50. ท่านนายกมาประชุม_____รถส่วนตัว

1. ด้วย
2. โดย
3. กับ
4. พร้อม

51. เทคนิคการทำธุรกิจกับลูกค้า เราต้องพูดจากัน_____ดี

1. ด้วย
2. โดย
3. ให้
4. อย่าง

52. ผัวเป็นแนว_____ขาว

1. ทาง	2. กัน	3. ต่อ	4. ตาม

53. มนตรีมอบหนังสือให้_____เด็ก ๆ ในชนบท

1. แก่	2. แด่	3. ต่อ	4. สำหรับ

54. นายอำเภอให้ไปยื่นฟ้อง_____ศาล

1. แก่	2. พร้อม	3. ต่อ	4. ที่

55. ท่านผู้อำนวยการจะเดินทางไปประชุม_____จังหวัดกาญจนบุรี

1. ใน	2. ที่	3. ทัว	4. ใกล้เคียง

56. เมธาสิทธิ์ขยันทำงาน_____เช้าดึก

1. ตั้งแต่	2. เกือบ	3. ทั้ง	4. เมื่อ

57. เด็กผู้หญิงคนนี้สวย_____พี่_____น้องมาก

1. เหมือน,และ	2. ทั้ง,ทั้ง	3. กว่า,กว่า	4. กว่า,และ

58. การเรียน_____เขาไม่สู้จะดีนัก

1. ของ	2. สำหรับ	3. ที่	4. แบบ

59. _____เดือนนี้เธอต้องจ่ายหนี้ให้ครบนะ

1. ภายใต้	2. สำหรับ	3. ภายใน	4. ใกล้เคียง

60. _____เวลารถออกแล้ว เธอรีบ ๆ หน่อยนะ

1. ถึง	2. ใกล้เคียง	3. เมื่อ	4. เกือบ

.....

เฉลยแบบทดสอบวัดผลการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4
1. ตอบ 1	16. ตอบ 3	31. ตอบ 2	46. ตอบ 1
2. ตอบ 2	17. ตอบ 3	32. ตอบ 4	47. ตอบ 4
3. ตอบ 3	18. ตอบ 4	33. ตอบ 1	48. ตอบ 1
4. ตอบ 4	19. ตอบ 2	34. ตอบ 2	49. ตอบ 3
5. ตอบ 3	20. ตอบ 3	35. ตอบ 3	50. ตอบ 2
6. ตอบ 1	21. ตอบ 4	36. ตอบ 4	51. ตอบ 1
7. ตอบ 2	22. ตอบ 3	37. ตอบ 1	52. ตอบ 4
8. ตอบ 2	23. ตอบ 2	38. ตอบ 4	53. ตอบ 1
9. ตอบ 4	24. ตอบ 3	39. ตอบ 3	54. ตอบ 3
10. ตอบ 4	25. ตอบ 1	40. ตอบ 4	55. ตอบ 2
11. ตอบ 3	26. ตอบ 3	41. ตอบ 2	56. ตอบ 1
12. ตอบ 2	27. ตอบ 1	42. ตอบ 1	57. ตอบ 4
13. ตอบ 3	28. ตอบ 3	43. ตอบ 3	58. ตอบ 1
14. ตอบ 1	29. ตอบ 4	44. ตอบ 1	59. ตอบ 3
15. ตอบ 3	30. ตอบ 1	45. ตอบ 3	60. ตอบ 2

ภาคผนวก ข แผนการสอนและแบบฝึกทักษะการใช้คำศัพท์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้อง

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายของคำ
ระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
เวลา 45 นาที

1. สาระสำคัญ

การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายของคำ คือ การเลือกใช้คำศัพท์โดยดูจากบริบทของประโยค เพราะคำศัพท์บางคำเขียนคล้ายกัน มีความหมายเหมือนกัน แต่ใช้กับคำศัพท์และบริบทที่ต่างกัน หากผู้เรียนเลือกใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้การสื่อความหมายสัมฤทธิ์ผล

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เลือกใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 บอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง

2.2.2 นำคำศัพท์ไปใช้กับบริบทได้อย่างถูกต้อง

3. เนื้อหาสาระ

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมาย

ชุดคำศัพท์ที่กำหนด

ชุดที่ 1	อาย	ละอาย	อับอาย	เงิน
ชุดที่ 2	พา	นำ	นำพา	ชวน
ชุดที่ 3	ขัดขวาง	กีดขวาง	กีดกัน	กีดกัน
ชุดที่ 4	พเนจร	จร	จรจัด	ร่อนเร่
ชุดที่ 5	ปู	ดี	มุง	โบก
ชุดที่ 6	เปลอ	พลั้งเปลอ	พลั้งพลาด	เผอเรอ
ชุดที่ 7	ผัดผ้อน	ผ้อนผั่น	ผัด	ผัดผั่น

ชุดที่ 8	ชดเชย	ชดใช้	ทดแทน	ตอบแทน
ชุดที่ 9	กรรมสิทธิ์	ลิขสิทธิ์	เอกสิทธิ์	สิทธิบัตร
ชุดที่ 10	งมฉาย	หมกมุ่น	คลุกคลี	หมกมุ่น
ชุดที่ 11	คุณสมบัติ	คุณวุฒิ	คุณลักษณะ	คุณประโยชน์
ชุดที่ 12	โปรด	กรุณา	ช่วย	รบกวน
ชุดที่ 13	ภาระ	พันธกิจ	ภารกิจ	กิจกรรม
ชุดที่ 14	วับแวม	วับ ๆ แวม ๆ	วับวาบ	วูบวาบ
ชุดที่ 15	ชุก	ชุม	ชุกชุม	คลาคล่ำ

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นนำ

ผู้สอนและผู้เรียนสนทนาเรื่องปัญหาการใช้คำศัพท์ในภาษาไทยว่ามีหลายปัญหา ปัญหา ซึ่งปัญหาอย่างหนึ่งคือการเลือกใช้คำศัพท์ไม่ถูกต้องตามความหมายในบริบทของรูปประโยค และให้ผู้เรียนยกตัวอย่างคำศัพท์ที่มักใช้ผิด หรือไม่มีความเข้าใจในการใช้

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 แบ่งผู้เรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

4.2.2 แจกชุดคำศัพท์ที่ผู้สอนกำหนดขึ้น กลุ่มละ 3 ชุด

4.2.3 ให้แต่ละกลุ่มบอกความหมายและบริบทการใช้ชุดคำที่ได้รับมอบหมาย

4.2.4 ผู้สอนแจกใบความรู้เรื่องการใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายของคำ และให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งประโยคจากชุดคำ คำละ 3 ประโยค

4.2.5 ให้ทุกคนในกลุ่มออกมานำเสนอประโยคที่สร้างขึ้น พร้อมอธิบายความหมายของคำศัพท์ให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง

4.2.6 ผู้สอนตรวจสอบและอธิบายเพิ่มเติมจากการนำเสนอหน้าชั้นของแต่ละกลุ่ม

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจดความหมายและบริบทการใช้คำศัพท์ลงสมุดของตนเอง

4.3.2 ผู้เรียนทำแบบฝึกชุดที่ 1 ซึ่งมีจำนวน 2 ตอน

4.3.3 เมื่อทำแบบฝึกเสร็จแล้วให้ผู้เรียนตรวจคำตอบจากเฉลยที่กำหนดให้

5. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้ผู้เรียนค้นหาคำศัพท์ที่มักใช้ผิดจากสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งหาความหมายและบริบทการใช้ แล้วจัดทำเป็น Power Point

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 ชุดคำศัพท์ จำนวน 15 ชุด

6.2 แบบฝึกที่ 1 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายของคำ

6.3 ใบความรู้

6.4 แบบเฉลยคำตอบ

7. การวัดและประเมินผล

7.1 การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการนำเสนอประโยชน์หน้าชั้นเรียน

7.2 ตรวจผลงานจากการทำแบบฝึก

ใบความรู้

เรื่อง การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายของคำ

การใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย คือ การเลือกใช้คำที่มีความหมายตรงตามบริบท หากคำที่ต้องการใช้นั้นมีหลายความหมายควรตรวจสอบความหมายที่ถูกต้องให้ตรงตามรูปประโยค การเลือกใช้คำผิดความหมายอาจเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น คำนั้นมีหลายความหมาย การไม่รู้ความหมายที่แท้จริงของคำนั้น คำทั้งสองมีเสียงใกล้เคียงกันหรือคำทั้งสองมีความหมายคล้ายกัน ซึ่งผู้เขียนควรตรวจสอบความถูกต้องตามพจนานุกรมก่อนนำมาใช้ คำว่า “กิดกัน” กับ “กัน” ในประโยคต่อไปนี้

คนดูแลन्छนัด เจ้าหน้าที่พยายามกิดกันเท่าไรก็ไม่ได้ผล

คำว่า “กิดกัน” หมายถึง กันไม่ให้ทำได้สะดวก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 130) มักใช้ในความหมายว่าขัดขวางไม่ให้สมหวังดังประสงค์ ประโยคนี้ควรใช้คำว่า “กัน” จะตรงกับความหมายมากกว่า คือ ต้องการให้หมายถึง ขัดขวางไม่ให้เข้ามาหรือออกไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 104) ประโยคข้างต้นจึงควรเปลี่ยนเป็น คนดูแลन्छนัด เจ้าหน้าที่พยายามกันเท่าไรก็ไม่ได้ผล นอกจากนี้มีตัวอย่างคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนี้

คำว่า **อาย** หมายถึง รู้สึกกระดาก รู้สึกขายหน้า, คำว่า **ละอาย** หมายถึง รู้สึกอายที่จะทำสิ่งไม่ถูกไม่ควร, คำว่า **อับอาย** หมายถึง อายไม่กล้าสู้หน้า

คำว่า **พา** หมายถึง นำไปหรือนำมา, คำว่า **นำ** หมายถึง ไปข้างหน้า เช่น นำขบวน นำเสด็จออกหน้า เช่น วังนำ หรือหมายถึงเริ่มต้นโดยมีผู้อื่นหรือสิ่งอื่นตามหรือทำตาม เช่น นำสวด นำวิ่ง หรือมีความหมายว่า พา เช่น นำเที่ยว นำไป นำมา เป็นต้น, คำว่า **นำพา** หมายถึง เอาใจใส่, เอื้อเฟื้อ, ช่วยธุระ, คำว่า **ชวน** หมายถึง จูงใจ, โน้มนำ เช่น ชวนกิน, ชักนำ ขอให้ทำตาม เช่น ชวนไปเที่ยว

คำว่า **ขัดขวาง** หมายถึง ทำให้ติดขัด ทำให้ไม่สะดวก, คำว่า **กิดขวาง** หมายถึง ขวางกั้นไว้ เเกะเกะ, **กิดกัน** หมายถึง ขัดขวางไว้

คำว่า **พเนจร** หมายถึง คนเที่ยวป่า, พรวนป่า ; โดยปริยายหมายความว่า เที่ยวไปเรื่อย ๆ เช่น ชายพเนจร, คำว่า **จร** หมายถึง ไม่ใช่ประจำ เช่น วาระจร ขจร, คำว่า **อรจัด** หมายถึง ร้อนเร่ และไม่มียู่เป็นหลักแหล่ง, **ร้อนเร่** หมายถึง ไปไม่เป็นตำแหน่งแห่งที่ เช่น เขาร้อนเร่ค้าขาย, คนร้อนเร่

คำว่า **ปู** หมายถึง วางทอดลงเป็นพื้น เช่น ปูกระดาน ปูหินอ่อน ; วางแผ่ลงกับพื้น เช่น ปูเสื่อ ปูผ้า, **ตี** หมายถึง เอามือหรือไม้ฟาดหรือเข่นลงไป เช่น ตีเด็ก ตีดาบ ; ตบเบา ๆ เช่น ตีฟุง ; บุให้เข้ารูป เช่น ตีขัน ตีบาตร ; แผ่ให้แบน เช่น ตีทอง ; ทำให้เกิดเสียง เช่น ตีระฆัง ; กด , ประทับ เช่น

ตีพิมพ์ ตีตรา ; กำหนด เช่น ตีราคา ; ทิ้งให้เห็น เช่น ตีไฟ, คำว่า **มุง** หมายถึง เอาวัตถุมีกระเบื้องหรือจาก ขึ้นปิดส่วนบนของเรือนหรือหลังคาเพื่อกันแดดกันฝน เช่น เอากระเบื้องมุงหลังคา ; รุมกันเข้าไปดูอย่างไม่มีระเบียบ เช่น มีคนมุงดูคนเป็นลมเต็มไปหมด , คำว่า **โบก** หมายถึง พัด,ทำให้เคลื่อนไหวไปมาอย่างโบกมือ โบกธง

คำว่า **ผลอ** หมายถึง หลงลืมไปชั่วขณะ เช่น ผลอตัว ผลอสติ ; เลินเล่อ ; ไม่ระวังตัว เช่น ผลอหลับไปแผ่ลิ้นเดี๋ยวแมวคาบปลาไปกินเสียแล้ว , คำว่า **ปลั้งผลอ** หมายถึง ผิดพลาดเพราะหลงลืมไปชั่วขณะ, คำว่า **ปลั้งพลาด** หมายถึง ผิดพลาดไปโดยไม่ตั้งใจหรือไม่ทันคิด หรือจะใช้คำว่า พลาดปลั้ง ก็ได้, คำว่า **เผลอเผลอ** หมายถึง ขาดความเอาใจใส่ในสิ่งที่ต้องการทำ

คำว่า **ผัดผ่อน** หมายถึง ผัดพ้อให้ทุเลาหรือหย่อนคลายลง, คำว่า **ผ่อนผัน** หมายถึง ลดหย่อนตาม, ลดหย่อนให้ , คำว่า **ผลัด** หมายถึง เปลี่ยนแทนที่ เช่น ผลัดเสื้อผ้า ผลัดเวร ผลัดใบ ผลัดขน , คำว่า **ผัดผัน** หมายถึง หมุนกลับไปกลับมา

คำว่า **ชดเชย** หมายถึง ใช้แทนสิ่งที่เสียไป,เพิ่มเติม , คำว่า **ชดใช้** หมายถึง ใช้ค่าใช้จ่ายที่ทดรองจ่ายไปก่อนแล้ว, คำว่า **ทดแทน** หมายถึง ทดแทน เช่น เราต้องทดแทนคุณแผ่นดิน, คำว่า **ตอบแทน** หมายถึง ทำทดแทนแก่ผู้ทำก่อน,ให้ทดแทนแก่ผู้ให้ก่อน เช่น ตอบแทนบุญคุณ

คำว่า **กรรมสิทธิ์** หมายถึง ความเป็นเจ้าของทรัพย์สิน, คำว่า **สิทธิ** หมายถึง สิทธิทางวรรณกรรม ศิลปกรรมและประดิษฐกรรม ซึ่งผู้เป็นต้นคิดได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย, **เอกสิทธิ์** หมายถึง สิทธิพิเศษที่ให้แกบุคคลโดยเฉพาะ, คำว่า **สิทธิบัตร** หมายถึง หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์

คำว่า **งมงาย** หมายถึง หลงเชื่อโดยไม่มีเหตุผลหรือโดยไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นหรือเหตุผลของผู้อื่น, คำว่า **หมกมุ่น** หมายถึง ฝังใจมุ่งไปทางเดียว เช่น เขาหมกมุ่นอยู่กับงาน, **คลุกคลี** หมายถึง เข้าปะปนระคนกัน ; เข้าใกล้ชิดกัน, คำว่า **หมกมิด** หมายถึง ซ่อนประเด็นหรือสาระสำคัญไว้ เช่น ระเบียบฉบับนี้อ่านดูเหมือนกับให้อิสระแก่ทุกคน แต่ก็หมกมิดไว้ที่ข้อสุดท้าย

คำว่า **คุณสมบัติ** หมายถึง คุณงามความดี ; คุณลักษณะประจำตัวของบุคคล เช่น คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง, **คุณวุฒิ** หมายถึง ความรู้ความสามารถของบุคคล ; ระดับการศึกษา เช่น เขามีคุณวุฒิเหมาะสมจะเป็นครู, คำว่า **คุณลักษณะ** หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดีหรือลักษณะประจำ, **คุณประโยชน์** หมายถึง ลักษณะที่เป็นประโยชน์ เช่น สมุนไพรมีคุณประโยชน์ในการทำยารักษาโรคได้

คำว่า **โปรด** หมายถึง ถูกใจหรือพอใจมาก เช่น โปรดสิ่งสวยงาม ; แสดงความขอร้องอย่างสุภาพ เช่น โปรดนั่งนิ่ง ๆ , คำว่า **กรุณา** หมายถึง ความสงสารคิดจะช่วยให้พ้นทุกข์ ; ใช้ประกอบ

หน้าคำกริยาแสดงความขอร้องอย่างสุภาพ เช่น กรุณาส่ง, คำว่า **ช่วย** หมายถึง ไล่ตัว ; คำจูง
สงเคราะห์ เช่น บริจาคเงินช่วย เหลือผู้ประสบภัย, คำว่า **รบกวน** หมายถึง ทำให้รำคาญ, ทำให้
เดือดร้อน

คำว่า **ภาระ** หมายถึง ของหนัก, น้ำหนัก ; ภาระที่หนัก, การงานที่หนัก ; หน้าที่ที่ต้อง
รับผิดชอบ เช่น พ่อแม่มีภาระในการเลี้ยงดูลูก, คำว่า **พันธกิจ** หมายถึง ขอบเขตหรือหน้าที่ที่ต้องทำ
ให้บรรลุวิสัยทัศน์, **ภารกิจ** หมายถึง งานที่จำต้องทำ, คำว่า **กิจกรรม** หมายถึง การที่ผู้เรียน
ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการเรียนรู้

คำว่า **วับแวม** หมายถึง มีแสงดับบ้างเรืองบ้างสลับกันไป เช่น แลเห็นแสงไฟจากกระโจม
ไฟวับแวม, **วับ ๆ แวม ๆ** หมายถึง มีแสงดับบ้างเรืองบ้างสลับกันไป เช่น แสงหิ่งห้อยคูวับ ๆ แวม ๆ
; อาการที่แต่งกายไม่มีคิติด เช่น ไม่ควรแต่งตัววับ ๆ แวม ๆ ในสถานที่พึงเคารพ, **วับวาบ** หมายถึง
ระยับตาเป็นอาการของแสงหรือเงาที่ปรากฏ แล้วหายลับไปทันทีทันใด เช่น แสงเพชรเป็นประกาย
วับวาบ, คำว่า **วูบวาบ** หมายถึง ระยับตา เป็นอาการของแสงหรือเงาที่ปรากฏแล้วหายลับไป
ทันทีทันใดต่อเนื่องกัน เช่น เสื้อปักเลื่อมวูบวาบไปทั้งตัว

คำว่า **ซุกซม** หมายถึง มีคื่นคาย, มีมากมาย เช่น แถวนี่ขโมยซุกซม, คำว่า **ซุม** หมายถึง
มารวมกัน, คำว่า **คลาคล่ำ** หมายถึง ไปหรือมาเป็นจำนวนมาก เช่นฝูงชนคลาคล่ำเต็มท้องถนน,
คำว่า **ซุก** หมายถึง มีคื่น, มีมากมาย เช่น มะม่วงซุก ; มีบ่อย ๆ เช่น ฝนซุก เป็นต้น

แบบฝึกที่ 1

ชื่อแบบฝึก	การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมายของคำ
จุดประสงค์การเรียนรู้	1. บอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง 2. นำคำศัพท์ไปใช้กับบริบทได้อย่างถูกต้อง
เวลาในการฝึก	45 นาที

กิจกรรมการฝึก

ตอนที่ 1

คำสั่ง ให้เลือกคำศัพท์ที่ใช้ตรงความหมายในช่องซ้ายมือเขียนลงในช่องขวามือ ตามความหมายที่กำหนด

คำศัพท์		ความหมาย	คำศัพท์
1. ชดเชย	ชดใช้	ใช้ค่าใช้จ่ายที่ทรงจ่ายไปก่อนแล้ว	
2. ลิขสิทธิ์	กรรมสิทธิ์	สิทธิทางวรรณกรรม	
3. งมฉาย	หมกมุ่น	หลงเชื่อโดยไม่มีเหตุผล	
4. พา	ชวน	จูงใจ	
5. มุง	ปู	วางแผ่ลงกับพื้น	
6. ผัดผ่อน	ผลัด	หย่อนคลายลง	
7. กีดขวาง	กีดกัน	วางเกะกะ	
8. ร้อนเร่	พเนจร	เที่ยวไปเรื่อย ๆ	
9. เพอเรือ	เปลอ	ขาดความเอาใจใส่ในสิ่งที่ต้องทำ	
10. อาย	ละอาย	รู้สึกอายที่จะทำสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควร	

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้เลือกคำศัพท์ด้านล่างมาเติมในช่องว่างให้ตรงกับบริบทของประโยค

1. เขารู้สึก _____ ที่หนีตามผู้ชายไปทั้ง ๆ ที่ยังเรียนไม่จบ
2. นายมนตรี _____ สวดบทพระพุทธรุณ
3. เข้าสู่ฤดูแล้ง ต้นยางพารา _____ ใบเต็มสวน
4. นักศึกษาวิชาทหารต้อง _____ คุณแผ่นดิน
5. ชาวบ้าน _____ ขอหอยจิ้งจก 3 หาง
6. สมุนไพรมี _____ ในการทำยารักษาโรคได้
7. _____ ส่งตามที่อยู่ ที่ระบุไว้หน้ากล่องค่ะ
8. เมื่อพ่อแม่เสียชีวิต _____ ทั้งหมดมาดกที่ฉัน
9. ชุดที่เอกชัย ศรีวิชัยใส่แสดงเมื่อคืนดู _____ ไปทั้งตัว
10. จังหวัดจันทบุรีทุเรียน _____

คุณสมบัติ,คุณประโยชน์,คุณลักษณะ

ภาระ,ภารกิจ,กิจการ,ธุรกิจ

งมฉาย,หมกม่น,คลกคลี

ชก,ชม,ชกชม

ฉาย,ละลาย,ถ้าฉาย,เงินฉาย

ชดใช้,ดอาแทน,ทดแทน

โจรค,กรณา,ช่วย,ราแกน

พาน้ำ,ชวน,เกริ่น

ผิด,ผลัด,ผิดผ่อน,ผ่อนผัน

ว้าแวม,วาวาว,ว้า ๆ แวม ๆ

แบบเฉลย

แบบเฉลยแบบฝึกชุดที่ 1

ตอนที่ 1

1. ชดใช้
2. ลิขสิทธิ์
3. งามาย
4. ชวน
5. มุง
6. ผัดผ้อน
7. กีดขวาง
8. พเนจร
9. เพอเรือ
10. ละอาย

แบบเฉลยแบบฝึกชุดที่ 1

ตอนที่ 2

1. ละอาย
2. นำ
3. ผลัด
4. ทดแทน
5. งามาย
6. คุณประโยชน์
7. กรุณา
8. ภาระ
9. วาบวาบ
10. ชุก

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำ
ระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
เวลา 45 นาที

1. สาระสำคัญ

การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำเป็นเรื่องจำเป็น ทั้งนี้เพราะคำศัพท์ในภาษาไทย แม้จะมีเสียงเหมือนกัน ถ้าความหมายต่างกันก็จะสะกดต่างกัน ดังนั้นการเขียนสะกดคำมีความสำคัญต่อการสื่อสาร ถ้าสะกดผิดความหมายอาจผิดไปได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

ใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียนสะกดคำ

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 บอกหลักเกณฑ์การเขียนสะกดคำได้

2.2.2 เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

2.2.3 บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ได้

3. เนื้อหาสาระ

หลักเกณฑ์การเขียนสะกดคำ

บัตรคำศัพท์ที่กำหนด

1. ปฏิสันถาร	หมายถึง	การทักทายปราศรัยแขกผู้มาหา
2. เกษียณ	หมายถึง	สิ้นไป (ใช้เกี่ยวกับการกำหนดอายุ)
3. บิณฑบาต	หมายถึง	กริยาที่พระภิกษุสามเณรรับของใส่บาตร
4. พรหามณ์	หมายถึง	ผู้ที่ถือเพศไว้ผม นุ่งขาวห่มขาว
5. ปฏิภาณ	หมายถึง	เชาวน์ในการตอบโต้
6. ลิฟต์	หมายถึง	ห้องเล็ก ๆ แขนงอยู่กับลวดสลิง เคลื่อนที่ด้วยพลังไฟฟ้า สำหรับนำคนหรือของขึ้นลงในอาคารสูง ๆ
7. เซ็นซื่อ	หมายถึง	ลงชื่อ

8. สัมภาษณ์	หมายถึง	รูปแบบของการพูดคุยของคนสองคนหรือมากกว่า
9. อานิสงส์	หมายถึง	ผลแห่งกุศลกรรม
10. บุคลากร	หมายถึง	ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
11. อธิษฐาน	หมายถึง	ตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง
12. บอระเพ็ด	หมายถึง	ไม้เถาชนิดหนึ่ง เถาเป็นคุ่ม รสขม ใช้ทำยา
13. ญัตติ	หมายถึง	ข้อเสนอเพื่อให้มีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง, หัวข้อได้ว่าที่, ข้อเสนอเพื่อลงมติ
14. ออฟฟิศ	หมายถึง	สำนักงาน
15. อุบาทว์	หมายถึง	ไม่เป็นมงคล

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นนำ

ผู้สอนและผู้เรียนสนทนาเรื่องปัญหาการใช้คำศัพท์ในภาษาไทยว่ามีหลายปัญหา ปัญหา ซึ่งปัญหาอย่างหนึ่งคือการสะกดคำศัพท์ไม่ถูกต้อง และให้ผู้เรียนศึกษาหลักเกณฑ์การสะกดคำจากใบความรู้

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ผู้สอนให้ผู้เรียน เขียนตามคำบอกเฉพาะคำศัพท์ที่กำหนดไว้ในบัตรคำศัพท์

4.2.2 ผู้สอนเฉลยคำศัพท์พร้อมความหมาย และให้ผู้เรียนจับคู่กัน 2 คน สลับกัน

ตรวจคำตอบ

4.2.3 เมื่อทราบคำที่สะกดไม่ถูกต้องแล้ว ให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้และช่วยกัน คิดเทคนิคการจำคำที่สะกดผิด โดยผู้สอนยกตัวอย่างเทคนิคให้ดูเป็นแนวทาง

4.2.4 ให้แต่ละคู่เสนอเทคนิคมาคู่ละ 1 - 2 คำให้เพื่อน ๆ ฟัง

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ผู้เรียนทุกคนจดเทคนิคที่เพื่อน ๆ เสนอลงในสมุดของตัวเอง

4.3.2 ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ซึ่งมีจำนวน 2 ตอน

4.3.3 เมื่อทำแบบฝึกเสร็จแล้วให้ผู้เรียนตรวจคำตอบจากเฉลยที่กำหนดให้

5. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้ผู้เรียนค้นหาคำศัพท์ที่เขียนผิดจากชิ้นงานของตนเองหรือป้ายโฆษณาต่าง ๆ และเปิดพจนานุกรมหาความหมายแล้วเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 บัตรคำศัพท์ จำนวน 15 คำ

6.2 แบบฝึกที่ 2 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำ

6.3 ใบความรู้

6.4 แบบเฉลยคำตอบ

7. การวัดและประเมินผล

7.1 การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการนำเสนอเทคนิคคำศัพท์ที่ตนเองเขียนผิดหน้าชั้นเรียน

7.2 ตรวจผลงานจากการทำแบบฝึก

ใบความรู้

เรื่อง การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำ

การสะกดคำให้ถูกต้องเป็นเรื่องจำเป็นมาก ทั้งนี้เพราะคำศัพท์ในภาษาไทยมีความหลากหลาย แม้จะมีเสียงเหมือนกัน ถ้าความหมายต่างกันก็จะสะกดต่างกัน ในที่นี้จะกล่าวถึงหลักการสะกดคำดังนี้

หลักการประวิสรรชนีย์

1. คำไทยเพื่อออกเสียง อะ เต็มคำจะประวิสรรชนีย์ เช่น กระโดด กะทิ ชะลอม ทะนาน
2. คำประสมสองพยางค์ ที่ต่อมาพยางค์หน้า คำหน้ากร่อนเป็นเสียง อะ ให้ประวิสรรชนีย์ เช่น สาวโก้ เป็น สะโก้ , หมากปราง เป็น มะปราง
3. พยางค์เสียง สะ ที่แผลงเป็น ตะ หรือ กระ ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น สะเทือน เป็น กระเทือน
4. คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ถ้าพยางค์สุดท้ายออกเสียง อะ ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น อวิยะ
5. คำที่แผลงโดยการแทรกตัว “ร” ถ้าคำเดิมประวิสรรชนีย์ ต้องคงรูปประวิสรรชนีย์ไว้

หลักการไม่ประวิสรรชนีย์

1. คำที่ออกเสียง อะ ไม่เต็มเสียง เช่น สบาย ขโมย
2. คำที่เป็นอักษรนำไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น ผวา จรวด
3. คำที่มาจากภาษาบาลี-สันสกฤต และออกเสียง “อะ” ที่พยางค์หน้า ไม่ต้องประวิสรรชนีย์
4. คำสมาส ซึ่งมีเสียง อะ ที่ท้ายคำหน้า ไม่ต้องประวิสรรชนีย์
5. คำไทยแท้ซึ่งย่อมาจากคำอื่นๆ ไม่ประวิสรรชนีย์
6. ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ที่พยางค์หน้าออกเสียง อะ ไม่เต็มเสียงไม่ต้องประวิสรรชนีย์

หลักการใช้น

1. การใช้น

- 1.1 ใช้เขียนคำภาษาบาลีสันสกฤตโดยทั่วๆ ไปทั้งที่เป็นพยัญชนะต้นและพยัญชนะสะกด เช่น พยัญชนะต้น เช่น ธนาณัติ พาณิश्य

พยัญชนะสะกด เช่น บินขาด ปฏิภาณ

1.2 ใช้ ณ ตามหลัง ร ฤ ษ เมื่อ ณ มีรูปสระ หรือเสียงสระกำกับ ดังนี้

ณ ตามหลัง ร เช่น ทศานุพรรณ ปฏิสังขรณ์

ณ ตามหลัง ฤ เช่น ตฤณมัย ตฤณชาติ

ณ ตามหลัง ษ เช่น กฤษณา โฆษณา

1.3 ใช้ ณ ตามหลัง ร ฤ ษ ในกรณีที่มีสระและพยัญชนะวรรคกะ วรรคปะ หรือพยัญชนะ

ยว ห คั่นอยู่ เช่น กษาปณ์ เกษียณ พราหมณ์

1.4 แม้ว่าคำเดิมจะใช้ ณ แต่ถ้านำคำนั้นมาประกอบคำใหม่ตามหลัง ร ก็ต้องเปลี่ยนมาใช้ ณ

เช่น ประ + นาม เขียนเป็น ประณาม , ประ + นม เขียนเป็น ประณม

2. การใช้ ณ

2.1 การเขียนคำในภาษาไทยทั้งที่ใช้เป็นพยัญชนะต้นและพยัญชนะสะกด เช่น สอน จาน

2.2 ใช้เขียนคำภาษาบาลีสันสกฤตตามลักษณะเดิม เช่น เจริญงาน กันดาร

2.3 ใช้ตามหลัง ร ฤ ษ เมื่อทำหน้าที่เป็นพยัญชนะสะกด เช่น คลุณธ์ ปักนิน

2.4 ใช้เขียนคำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาสันสกฤต เช่น เซ็น ซีเมนต์ กานพลู

การใช้ ศ ษ ส

คำที่ประกอบด้วยตัว ส ในภาษาไทย ทั้งที่เป็นตัวสะกดและตัวออกเสียงมีถึง 3 ตัวด้วยกัน คือ

ศ ษ ส

1. การใช้ตัว ศ มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1.1 ถ้าเป็นคำขึ้นต้นคำ แสดงว่าคำนั้นเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤต

1.2 ใช้กับคำที่มาจากภาษาสันสกฤต ซึ่งมีหลักเกณฑ์การใช้ ศ เมื่ออยู่หน้าพยัญชนะ วรรค จะ คือ จ ฉ ช ฌ ญ เช่น อัศเจรีย์ อัศจรรย์

1.3 โบราณใช้ถอดคำภาษาอังกฤษที่เป็นตัว c ด้วย ศ และออกเสียงเป็น ส เช่นเดียวกับ s เพื่อให้เป็นที่สังเกตได้ว่ามิได้มาจาก s ดังนั้น ice cream จึงถอดเป็น “ไอศกรีม” หรือ civilize ถอดเป็น “ซิวิไลซ์” เป็นต้น

2. การใช้ตัว ษ มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

2.1 ถ้าเป็นคำขึ้นต้นคำ แสดงว่าคำนั้นเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤต เช่น ษมา (ความอดกลั้น, ความอดไทย)

2.2 ใช้กับคำที่มาจากภาษาสันสกฤต มีหลักเกณฑ์การใช้ ษ เมื่ออยู่หน้าพยัญชนะ วรรค ฎะ คือ ฎ ฐ ฏ ฒ ฌ เช่น ทฤษฎี โยษฐ์

2.3 ใช้เป็นตัวละครของคำไทยบางคำ เช่น โยช โยชจน โยชจัน โยชแจ จรรโยช (ซึ่งแปลว่า พูดยกกันแข็งแซ่, พูดยกถึง, เล้าล้อกันล้ออ้ออ้อ)

2.4 ใช้เป็นตัวละครของคำบางคำที่มาจากภาษาตระกูลยุโรป เช่น กระดาษ อังกฤษ

3. การใช้ตัว ส มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

3.1 คำไทยแทบทั้งหมดที่ออกเสียง “สอ” นอกจากที่กล่าวมาแล้วในเรื่องการใช้ตัว ศ และ ย ให้ใช้ ส ทั้งสิ้น

3.2 คำบาลีทั้งหมดและคำสันสกฤตที่ออกเสียง “สอ” แต่มีได้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ต้องใช้ ศ และ ย ดังกล่าวแล้ว ใช้ ส ทั้งสิ้น ซึ่ง คำที่มาจากภาษาสันสกฤต มีหลักเกณฑ์การใช้ ส เมื่ออยู่หน้าพยัญชนะ วรรค ตะ คือ ต ถ ท ธ น เช่น สตรี เสถียร

หลักการใช้ตัวการันต์ และไม้ทัณฑฆาต

การใช้ตัวการันต์ มีหลักในการสังเกตดังนี้

1. คำที่มีพยัญชนะหลายตัว (ตัวการันต์) อยู่หลังตัวพยัญชนะที่เป็นตัวละคร ถ้าไม่ต้องการออกเสียงพยัญชนะเหล่านั้นจะใช้ไม้ทัณฑฆาตไว้บนพยัญชนะตัวสุดท้าย เช่น กษัตริย์
2. คำที่มาจากภาษาอังกฤษบางคำเมื่อนำมาเขียนในภาษาไทยมักใส่ไม้ทัณฑฆาตลงบนตัวอักษรที่ไม่ต้องการออกเสียงนั้น เพื่อรักษารูปศัพท์เดิมไว้ และเพื่อสะดวกในการออกเสียง เช่น ฟิล์ม , ซอลค์
3. คำบางคำที่ออกเสียงเหมือนกันเป็นคู่ ๆ ถ้ามีตัวการันต์จะทำให้ความหมายต่างไปจากเดิม เช่น นิเทศ (ชี้แจง แสดง จำแนก) , ศิษยานิเทศก์ (ผู้ทำหน้าที่ชี้แจง)
4. รูปศัพท์เดิมทำให้เขียนบางคำเขียนมีตัวการันต์ บางคำเขียนไม่มีตัวการันต์ เช่น

เปอร์เซ็นต์	ต้องมี ต์	เพราะมาจากรูปศัพท์เดิมคือ Percent
เซ็นชื่อ	ไม่ต้องมี ต์	เพราะมาจากรูปศัพท์เดิมคือ Sign
ไตรยางศ์	ต้องมี ศ์	เพราะมาจากรูปศัพท์เดิมคือ ไตร + องค์
5. คำที่มีตัว ร ออกเสียงควบกับตัวละคร ถึงแม้ไม่ออกเสียง จะเป็นตัวการันต์ไม่ได้ เช่น ตาลปัตรเพชร

การใช้ไม้ทัณฑฆาตมีหลักในการสังเกต ดังนี้

1. ใช้สำหรับบอกให้รู้ว่าเป็นตัวละคร
2. ใช้สำหรับฆ่าอักษรที่ไม่ต้องการออกเสียง ได้แก่ ฆ่าพยัญชนะตัวเดียว เช่น การันต์ คุรุทพาท์ ทรัพย์ อลงกรณ์ , ฆ่าสระ เช่น หม่อมเจ้าทรงเชื้อธรรมชาดี, ฆ่าทั้งพยัญชนะและสระ เช่น พันธุ์ โพธิ์ สวัสดิ์, ฆ่าอักษรหลายตัว เช่น กษัตริย์ ฉันทลักษณ์ พระลักษมณ์

แบบฝึกที่ 2

ชื่อแบบฝึก

การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหลักเกณฑ์การเขียนสะกดคำได้
2. เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง
3. บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ได้

เวลาในการฝึก

45 นาที

กิจกรรมการฝึก

ตอนที่ 1

คำสั่ง ให้เลือกคำศัพท์ทางขวามือเติมในช่องว่างด้านซ้ายมือให้ถูกต้องตามความหมาย

1.	ปฏิสัมพันธ์ ปฏิสัมพันธ์ ปฏิสนธิ
การตกทายปราศรัยแขกผู้มาหา	
2.	เกษียณ เกษียณ เกษียร
สิ้นไป	
3.	สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ สัมภาษณ์
รูปแบบการพูดคุยของคนสองคนหรือมากกว่า	
4.	อนิสงค์ อนิสงษ์ อนิสงค์ อนิสงส์
ผลบุญ	
5.	บอระเพ็ด บอระเพชร บอระเพด บอระเพรช
ไม้เฒ่าเป็นดุ่ม รสขม ใช้ทำยา	
6.	ออฟฟิศ ออฟฟิซ ออฟฟิค ออฟฟิต
สำนักงาน	
7.	อธิษถาร อธิษฐาร อธิฐฐาร อธิฐฐาน
ตั้งใจมุ่งผลอย่างใดอย่างหนึ่ง	
8.	ปฏิภาณ ปฏิณาน ปฏิภาณ ปฏิณาน
เขาวนในการโต้ตอบ	
9.	บิณฑบาต บิณฑบาตร บินฑบาต บินฑบาตร
พระภิกษุสามเณรรับของใส่บาตร	
10.	เซนซื่อ เซ็นซื่อ เซ็นต์ซื่อ เซ็นซื่อ
การลงชื่อ	

ตอนที่ 2

คำสั่ง จงแก้คำที่เขียนผิดด้านซ้ายมือให้ถูกต้อง โดยนำไปใส่ในช่องขวามือ

1. ลิฟว์	1. _____
2. ชัณติ	2. _____
3. อุบาศว์	3. _____
4. อธิการ	4. _____
5. พรามน์	5. _____
6. อานิสงค์	6. _____
7. ไตรยางค์	7. _____
8. ปฎิ	8. _____
9. เลือกสัน	9. _____
10.	10. _____

แบบเฉลย

แบบเฉลยแบบฝึกชุดที่ 2

ตอนที่ 1

1. ปฏิสันถาร
2. เกษียณ
3. สัมภาษณ์
4. อานิสงส์
5. บอระเพ็ด
6. ออฟฟิศ
7. อริษฐาน
8. ปฏิภาณ
9. บินทบาต
10. เซ็นชื่อ

แบบเฉลยแบบฝึกชุดที่ 2

ตอนที่ 2

1. ลิฟต์
2. ญัตติ
3. อุบาทว์
4. อริษฐาน
5. พราหมณ์
6. อานิสงส์
7. ไตรยางค์
8. ปฏิสันถาร
9. เลือกสรร
10. ประณาม

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับภาษา
ระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
เวลา 45 นาที

1. สาระสำคัญ

การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับของภาษา คือ การเลือกใช้คำศัพท์โดยดูจากบุคคล สถานที่ โอกาสในการสื่อสาร หากเลือกใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้การสื่อความหมาย สัมฤทธิ์ผลและแสดงถึงการมีความรู้ทางภาษาอีกด้วย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เลือกใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับของภาษา

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 บอกประเภทของระดับของภาษาได้

2.2.2 ใช้คำศัพท์ตามระดับของภาษาได้ถูกต้อง

3. เนื้อหาสาระ

หลักการเลือกใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับของภาษา

บัตรคำศัพท์ที่กำหนด

1. รดน้ำสังข์	2. เผาศพ
3. งานแต่งงาน	4. บิดามารดา
5. แสตมป์	6. บัสเลน
7. โรงภาพยนตร์	8. อาหารเช้า (สำหรับพระสงฆ์)
9. ใบขับขี่	10. ขอบใจ
11. เดี่ยวนี้	12. เจ้ง
13. อ้วก	14. โคม่า
15. กลอดบุตร	

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นนำ

ผู้สอนและผู้เรียนสนทนาเรื่องปัญหาการใช้คำศัพท์ในภาษาไทยว่ามีหลายปัญหา ปัญหาอย่างหนึ่งคือการเลือกใช้คำศัพท์อย่างไรให้ถูกต้องตามระดับของภาษา สนทนาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเภทของระดับภาษาโดยใช้ใบความรู้ประกอบการสนทนา

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 แบ่งผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน

4.2.2 ผู้สอนแจกบัตรคำศัพท์ให้ทั้ง 3 กลุ่ม

4.2.3 ให้ทุกกลุ่มหาคำตอบว่าคำศัพท์ที่ผู้สอนกำหนดให้ เป็นภาษาระดับใด และใช้กับใครได้บ้าง

4.2.4 หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มคิดภาษาตามกลุ่มของตนเอง นั่นคือกลุ่มที่ 1 กลุ่มภาษาทางการ กลุ่มที่ 2 กลุ่มภาษาถึงทางการ และกลุ่มที่ 3 กลุ่มภาษาไม่เป็นทางการ กลุ่มละ 5 คำ ที่นอกเหนือจากบัตรคำศัพท์ที่ผู้สอนกำหนดให้

4.2.4 หลังจากคิดคำศัพท์ได้แล้ว ให้กลุ่มที่ 1 บอกว่าคำศัพท์ของตนคืออะไร และแล้วให้กลุ่มที่ 2 บอกว่าคำศัพท์ที่กลุ่มที่ 1 บอกภาษาระดับถึงทางการใช้อย่างไร และกลุ่มที่ 3 ปฏิบัติเช่นเดียวกัน คือ บอกว่าคำศัพท์ที่กลุ่มที่ 1 บอกในภาษาไม่เป็นทางการใช้อย่างไร ทำอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบทุกคำศัพท์ และครบทุก ๆ คำศัพท์ที่แต่ละกลุ่มคิดขึ้นมา

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจดคำศัพท์พร้อมความหมายของคำศัพท์ที่ทุกกลุ่มสร้างขึ้น

4.3.2 ผู้เรียนทำแบบฝึกชุดที่ 3 ซึ่งมีจำนวน 2 ตอน

4.3.3 เมื่อทำแบบฝึกเสร็จแล้วให้ผู้เรียนตรวจคำตอบจากเฉลยที่กำหนดให้

5. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้ผู้เรียนคิดคำถามและสลับกันตอบเกี่ยวกับการแก้ไขระดับภาษาให้ถูกต้อง

6. สื่อการเรียนรู้การสอน

6.1 บัตรคำศัพท์ จำนวน 15 คำ

6.2 แบบฝึกที่ 3 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับของภาษา

6.3 ใบความรู้

6.4 แบบเฉลยคำตอบ

7. การวัดและประเมินผล

7.1 การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการตอบคำถามและกิดคำศัพท์

7.2 ตรวจผลงานจากการทำแบบฝึก

ใบความรู้

เรื่อง การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับของภาษา

ระดับของภาษา หมายถึง ความลดหลั่นของถ้อยคำและการเรียบเรียงถ้อยคำที่ใช้โดยพิจารณาตาม โอกาส หรือ กาลเทศะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้สื่อสาร และตามเนื้อหาที่สื่อสาร ดังนี้

1. ภาษาแบบเป็นทางการ ภาษาที่ใช้อย่างเป็นทางการมีลักษณะเป็นพิธีการ ถูกต้องตามแบบแผนของภาษาเขียน แบ่งออกเป็น

1.1 ภาษาระดับพิธีการ เป็นภาษาที่สมบูรณ์แบบ รูปประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีความประณีตงดงาม อาจใช้ประโยคที่ซับซ้อนและใช้คำระดับสูง ภาษาระดับนี้จะใช้ในโอกาส สำคัญ ๆ เช่น งาน ราชพิธี วรรณกรรมชั้นสูง เป็นต้น

1.2 ภาษาระดับมาตรฐานราชการ หรือ อาจเรียกว่า ภาษาทางการ ภาษาราชการ เป็นภาษาที่สมบูรณ์แบบ รูปประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เน้นความชัดเจน ตรงประเด็นเป็นสิ่งสำคัญ ใช้ในโอกาส สำคัญ ที่เป็นทางการ เช่น หนังสือราชการวิทยานิพนธ์ รายงานทางวิชาการ การกล่าวปราศรัย การกล่าวเปิดงานสำคัญ ๆ เป็นต้น

2. ภาษาแบบไม่เป็นทางการ ภาษาที่ไม่เคร่งครัดตามแบบแผน มักใช้ในการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวัน หรือ โอกาสทั่วๆ ไปที่ไม่เป็นทางการ แบ่งเป็น

2.1 ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นภาษาที่ยังคงความสุภาพแต่ไม่เคร่งครัดแบบภาษาทางการบางครั้งอาจใช้ภาษาระดับสนทนามาปนอยู่ด้วย มันใช้ในการติดต่อธุรกิจการงาน หรือใช้สื่อสารกับบุคคลที่ไม่คุ้นเคย หรือ มีคุณวุฒิ และ วัยวุฒิสูงกว่า หรือการบรรยาย การประชุมต่างๆ รวมทั้งใช้ในงานเขียนที่ไม่เป็นทางการเพื่อให้งานเขียนนั้นดูไม่เคร่งจนเกินไป เช่น สารคดี บทวิจารณ์ เกี่ยวกับบันเทิงคดีต่าง ๆ

2.2 ภาษาระดับสนทนา เป็นภาษาที่ใช้สนทนาได้ตอบกับบุคคลที่รู้จักในสถานที่ หรือเวลาที่ ไม่เป็นการส่วนตัว หรือสนทนากับบุคคลที่ยังไม่คุ้นเคย รวมทั้งใช้เจรจาซื้อขายทั่วไป และการประชุมที่ไม่เป็นทางการ ภาษาที่ใช้มักมีรูปประโยคง่ายๆ ที่สามารถเข้าใจทันที แต่ยังคงความสุภาพ เช่น ภาษาที่ใช้ในการรายงานข่าวโทรทัศน์ การเจรจาในเชิงธุรกิจทั่วไป เป็นต้น

2.3 ภาษาระดับกันเองหรือภาษาปาก เป็นภาษาพูดที่ใช้สนทนากับบุคคลที่สนิทคุ้นเคยมักใช้สถานที่ส่วนตัว หรือ ในโอกาสที่ต้องการความสนุกสนานรื่นเริง หรือ การทะเลาะวิวาท ภาษาที่ใช้เป็นภาษาพูดที่ไม่เคร่งครัด อาจมีคำตัด คำสแลง คำคำ คำหยาบปะปน โดยทั่วไปไม่นิยมใช้ในภาษาเขียน ยกเว้นงานเขียนประเภท เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย ภาษาข่าวหนังสือพิมพ์ การเขียนบทละคร ฯลฯ

ข้อควรสังเกตเกี่ยวกับความลดหลั่นตามระดับภาษา

1. ภาษาที่ใช้ในระดับพิธีการ ระดับทางการและระดับกึ่งทางการ คำสรรพนามที่ใช้แทนตนเอง(สรรพนามบุรุษที่ 1) มักใช้ กระผม ผม ดิฉัน ข้าพเจ้า คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้รับสาร (สรรพนามบุรุษที่ 2) มักจะใช้ ท่าน ท่านทั้งหลาย ส่วนภาษาระดับที่ไม่เป็นทางการและระดับกันเอง ผู้ส่งสารจะใช้สรรพนาม ผม ฉัน ดิฉัน กัน เรา หนู ฯลฯ หรืออาจใช้คำนามแทน เช่น นิด ครู หมอ แม่ พ่อ พี่ ป้า ฯลฯ

2. คำนาม คำนามหลายคำเราใช้เฉพาะในภาษาระดับกึ่งทางการ ระดับไม่เป็นทางการและระดับกันเองเท่านั้น หากนำไปใช้เป็นภาษาระดับทางการจะต่างกันออกไป เช่น โรงจำนำ>สถานธนาณูปาล, โรงพัก>สถานีตำรวจ, หมู>สุกร, ควาย>กระบือ, รถเมล์>รถประจำทาง เป็นต้น

3. คำกริยา คำกริยาที่แสดงระดับภาษาต่างๆอย่างเห็นได้ชัด เช่น ตาย อาจใช้ ถึงแก่กรรม กิน อาจใช้ รับประทาน บริโภค

4. คำวิเศษณ์ บางคำใช้คำขยายกริยา มักใช้ในระดับภาษาไม่เป็นทางการและระดับกันเอง หรืออาจใช้ในการระดับกึ่งราชการก็ได้ คำวิเศษณ์เหล่านี้มักเป็นมักเป็นคำบอกลักษณะหรือแสดงความรู้สึก เช่น เปรี๊ยะจืด เย็นเจี๊ยบ วังเต็มเหยียด ฟาดเต็มเหนี่ยว เยอะแยะ ภาษาระดับทางการขึ้นมิใช่บ้าง เช่น เป็นอันมาก มาก

ตัวอย่างภาษาระดับต่าง ๆ

ภาษาทางการ	ภาษากึ่งทางการ	ภาษาไม่เป็นทางการ
ข้าพเจ้า	ดิฉัน ผม หนู	ข้า
มารดา	คุณแม่	แม่
ถึงแก่กรรม	เสียชีวิต	ตาย
กรุงเทพมหานคร	กรุงเทพฯ	บางกอก
มาก	มากมาย	เยอะแยะ
เป็นอย่างไร	เป็นยังไง	เป็นไ
เคราะห์ร้าย	โชคไม่ดี	ชวย
ดื่มสุรา	ดื่มเหล้า	กินเหล้า

แบบฝึกที่ 3

ชื่อแบบฝึก

การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามระดับภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกประเภทของระดับของภาษาได้
2. ใช้คำศัพท์ตามระดับของภาษาได้ถูกต้อง

เวลาในการฝึก

45 นาที

กิจกรรมการฝึก

ตอนที่ 1

คำสั่ง แกะไขคำที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้องกับความเหมาะสมของประโยค

1. งาน <u>เผา</u> หม่อมหลวงทวิวรรณจัดที่วัดหงส์ประดิษฐาราม	เผา _____
2. อาจารย์ไป <u>รดน้ำ</u> แต่งงานลูกศิษย์ที่โรงแรมวิวาห์จังหวัดสงขลา	รดน้ำ _____
3. คณบดี <u>แทง</u> หนังสือมาที่สาขาศึกษาทั่วไปแล้วหรือยัง	แทง _____
4. โรงเรียนนายร้อยตำรวจไม่รับเด็ก <u>เก</u> เข้าฝึกตำรวจ	เก _____
5. พระสงฆ์ <u>กิน</u> ข้าวเช้าแล้ว	กิน _____
6. คุณนัดผมแล้ว อย่า <u>เบี้ยว</u> นะครับงานนี้สำคัญมาก	เบี้ยว _____
7. <u>แสด</u> มปีมีเจ้าหน้าที่ทำการไปรษณีย์ทั่วประเทศ	แสด _____
8. มารดาของข้าพเจ้า <u>ตาย</u> เมื่อ 30 ปีที่แล้ว	ตาย _____
9. หนู <u>เป่า</u> ร้องไห้ระงม พอเห็นหน้าฉัน	เป่า _____
10. อาจารย์ <u>ชอบ</u> คุณนักร้องมากนะคะที่ช่วยเหลือของ	ชอบ _____
11. ข้าพเจ้า <u>อยาก</u> เป็นบุตรที่ดีของบิดามารดา	อยาก _____
12. การ <u>ค้า</u> เงินเพราะการเมืองปั่นป่วน	ค้า _____
13. คุณยาย <u>อ้วก</u> ออกมาเป็นเลือด คุณพ่อจึงรีบส่งโรงพยาบาล	อ้วก _____
14. <u>คุณ</u> หมอแถลงการณ์อาการพระประชวรของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	คุณ _____
15. อาการ <u>คุณ</u> น้ำตอนนี้ <u>โคม่า</u> อาจไม่รอดคีนี่นะ	คุณ _____

ตอนที่ 2

คำสั่ง แก้ไขประโยคภาษาพูดให้เป็นภาษาทางการ

ประโยค	แก้ไขให้เป็นภาษาทางการ
1. วันนี้ช่วยฉิบหาย เป้าดังหายที่ไหนวะ	☞
2. ราคาขยักตก พ่อแม่เดินเข้าโรงจมน้ำ	☞
3. นื่องเมย์ฟาดเต็มเหนี่ยวทุกแมทซ์สมกับเป็นมือ 1 ของโลก	☞
4. ปีนี้เทคโนโลยีรับปริญญาเดือนกันยา	☞
5. ฉันทบ่ื่อพวกมนุษย์ป้ามาก	☞
6. เดี่ยวนี้มีโรงเรียนคิวเยอะมาก	☞
7. หนูมซึ่งรถเครื่องชนเสาไฟตายคาที่	☞
8. สาวเบงค์อมเงินเชิดหนี	☞
9. วันนี้ลูกค้าคนไหนกวาดขนมเลี้ยงเลยเนี่ย	☞
10. ผมตอบส่งเดชไปแบบนั้นแหละครับ	☞

แบบเฉลย

แบบเฉลยแบบฝึกชุดที่ 3

ตอนที่ 1

1. ฉาปนกิจศพ	2. หลั่งน้ำพระพุทธรณ์
3. ลงบันทึก, ลงหมายเหตุ	4. เกเร, ไม่เรียบร้อย
5. นัดนัดอาหารเช้า	6. ผิดนัด, ไม่มาตามสัญญา
7. ดวงตราไปรษณียากร	8. ถึงแก่กรรม
9. ร้องให้จำ	10. ขอบใจ
11. มีความประสงค์, ปราบปราม	12. เลิกสัมภาระเพราะหมดทุน
13. อาเจียน	14. แพทย์
15. ภาวะหมดสติขั้นรุนแรง	

ตอนที่ 2

- วันนี้เคราะห์ร้ายเพราะทำกระเป๋าสตางค์หายที่ไหนไม่ทราบ
- ราคายางพาราตกลง ส่งผลให้บิดามารดาต้องพึ่งพาสถานธนาบาล
- น้องเมย์ รัชกร อินทนนท์ แข่งขันเบตมินตันอย่างเต็มที่จนชนะในรอบการแข่งขันเหมาะกับการเป็นมือหนึ่งของโลก
- ในปีการศึกษานี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย กำหนดรับพระราชทานปริญญาบัตรในเดือนกันยายน
- ฉันไม่ชอบผู้หญิงรุ่นกลางคนที่แต่งตัวดูสูงอายุนะ เพราะมีนิสัยชอบยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง
- ปัจจุบันสถาบันกวดวิชามีเป็นจำนวนมาก
- ชายหนุ่มขับรถจักรยานยนต์ด้วยความเร็วสูง ทำให้พุ่งชนเสาไฟฟ้าเสียชีวิตทันที
- พนักงานหญิงของธนาคารคดโกงเงินแล้วหลบหนี
- วันนี้ลูกค้าท่านไหนอุดหนุนขนมคุณหมดคะ
- ผมตอบเพียงเพื่อให้ผ่านพ้นไปเองครับ

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามชนิดของคำบุพบท
ระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
เวลา 45 นาที

1. สาระสำคัญ

คำบุพบท คือ คำที่ใช้นำหน้าคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ เพื่อบอกสถานภาพของคำเหล่านั้น หรือเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำ หรือประโยค เช่น คำว่า ของ แก่ แต่ โดย ที่ เป็นต้น การเลือกใช้คำบุพบทได้ถูกต้องจะช่วยให้การสื่อสารเกิดประสิทธิผล

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เลือกใช้คำบุพบทได้ถูกต้องกับประโยค

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 บอกหลักเกณฑ์การใช้คำบุพบทได้

2.2.2 ใช้คำบุพบทได้ถูกต้อง

3. เนื้อหาสาระ

หลักเกณฑ์การใช้คำบุพบท

คำบุพบทที่กำหนด

1. สำหรับ	2. ใกล้
3. ของ	4. ภายใน
5. กว่า	6. ตั้งแต่
7. ต่อ	8. แต่
9. ผู้	10. โดย
11. ด้วย	12. ตาม
13. กัน	14. เหนือ
15. ที่	

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นนำ

ผู้สอนและผู้เรียนสนทนาเรื่องปัญหาการใช้คำศัพท์ในภาษาไทยว่ามีหลายปัญหา ปัญหาอย่างหนึ่ง คือการใช้เลือกใช้คำบุพบท และให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ให้ผู้เรียนจับคู่ 2 คน

4.2.2 ผู้สอนให้หีบฉลากบัตรคำศัพท์ที่ผู้สอนกำหนดขึ้น คู่ละ 1 คำ ซึ่งคำศัพท์มีทั้งหมด 15 คำ เป็นคำศัพท์ที่ไม่ซ้ำกัน

4.2.3 ให้แต่ละกลุ่มแต่งประโยค 2 ประโยคจากคำศัพท์ที่ได้รับมอบหมาย และออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

4.2.4 ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์การใช้คำบุพบท

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจดตัวอย่างประโยคที่ทุกกลุ่มนำเสนอลงสมุดของตัวเอง

4.3.2 ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 ซึ่งมีจำนวน 2 ตอน

4.3.3 เมื่อทำแบบฝึกเสร็จแล้วให้ผู้เรียนตรวจคำตอบจากเฉลยที่กำหนดให้

5. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้ผู้เรียนรวบรวมคำบุพบทจากข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน แล้วนำมาวิเคราะห์ว่าถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องให้แก้ไขลงในสมุดของตนเอง

6. สื่อการเรียนรู้การสอน

6.1 บัตรคำบุพบท จำนวน 15 ใบ

6.2 แบบฝึกที่ 3 การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามชนิดของคำบุพบท

6.3 ใบความรู้

6.4 ฉลากบัตรคำ

6.5 แบบเฉลยคำตอบ

7. การวัดและประเมินผล

7.1 การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการนำเสนอประโยคหน้าชั้นเรียน

7.2 ตรวจผลงานจากการทำแบบฝึก

ใบความรู้

เรื่อง การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามชนิดของคำบุพบท

คำบุพบท คือคำที่ใช้นำหน้าคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ เพื่อบอกสถานภาพของคำเหล่านั้น หรือเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำ หรือประโยค เช่น เขาทำงานหนักเพื่อลูก, คุณยายทำขนมสำหรับถวายพระ

ชนิดของคำบุพบท

คำบุพบทแบ่งเป็น 2 ชนิด

1. คำบุพบทที่ไม่ต้องเชื่อมกับคำอื่น คือ คำบุพบทที่เป็นคำร้องเรียก จะมีคำว่า ลูกก่อน ลูกกร ข้าแต่ ข้า เช่น ข้าแต่ผู้เป็นเจ้า, ลูกกรภิกษุสงฆ์ทั้งหลาย

2. คำบุพบทที่ต้องเชื่อมกับคำอื่น คือ คำบุพบทนี้จะนำหน้าคำนาม สรรพนามหรือกริยา สภาวมาลา เพื่อต้องการให้ประโยคชัดเจนขึ้น มีลักษณะการใช้ ดังนี้

2.1 บุพบทที่นำหน้ากรรมในประโยค จะมีคำว่า ซึ่ง เป็นตัวเชื่อม เช่น เขาตำหนิฉันซึ่งหน้า

2.2 บุพบทที่นำหน้าคำที่แสดงอาการเป็นเจ้าของ มักมีคำว่า ของ แห่ง เป็นตัวเชื่อม เช่น หนังสือของฉัน, เจ้าแห่งท้องทะเล

2.3 บุพบทที่นำหน้าคำที่เป็นเครื่องมือหรือแสดงความสัมพันธ์กัน มักจะเชื่อมด้วยทั้ง กับ ด้วย โดย ตาม เช่น เราเดินทางโดยเครื่องบิน, เขาทำงานด้วยความสามารถ, เขาเดินตามฉัน

2.4 บุพบทที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้หรือรับ จะมีคำว่า แด่ แก่ แด่ เพื่อ เป็นตัวเชื่อม เช่น ขอมอบเพลงนี้เพื่อเธอ, คณะครูมอบของแด่อาจารย์ใหญ่

2.5 บุพบทนำหน้าคำเพื่อบอกเวลา มักมีคำว่า ตั้งแต่ จน กระทั่ง เมื่อเป็นตัวเชื่อม เช่น คุณครูเพิ่งออกไปเมื่อสักครู่นี้, คนงานเก็บขยะตั้งแต่ดึกจนรุ่งเช้า

2.6 บุพบทนำหน้าคำเพื่อบอกสถานที่ มักมีคำว่า ใกล้ ไกล ข้าง จาก แด่ บน เหนือ ริม เป็นตัวเชื่อม เช่น ฉันมาจากนครสวรรค์, เรือนอนเตียงริมหน้าต่าง

2.7 บุพบทที่นำหน้าคำเพื่อแสดงการเปรียบเทียบมักมีคำว่า กว่า เป็นตัวเชื่อม เช่น พี่วิ่งเร็วกว่าฉัน, เขาแก่กว่าฉัน

2.8 บุพบทที่นำหน้าคำเพื่อบอกประมาณหรือคาดคะเน มักมีคำว่า ราว กับ เกือบ พอหมด ล้น ทั้ง ทั้งหมด ตลอด เป็นตัวเชื่อม เช่น เขาทำงานตลอดวัน, งานตกแตกทั้งชุด

2.8 บุพบทแสดงความเป็นเจ้าของ มักมีคำว่า ของ สำหรับ เช่น ห้องนี้สำหรับลูกสาว วิโอพี, รองเท้าคู่นี้เป็นของฉัน

2.9 บุพบทที่บอกทิศทางสำหรับมุ่งไปข้างหน้าหรือหาเป้าหมาย มักมีคำว่า สู่ เช่น พวกเรากำลังมุ่งสู่ประจักษ์ได้

2.10 บุพบทแสดงความเกี่ยวข้อง ติดต่อกัน มักมีคำว่า ต่อ เช่น นักศึกษาขึ้นใบลาออกต่องานทะเบียน

2.11 บุพบทใช้บอกสถานที่ตำแหน่ง มักมีคำว่า ที่ เช่น พวกเราจะไปที่วัดที่หัวหิน

2.12 บุพบทใช้นำหน้าคำที่บอกสถานที่ เวลา จำนวน มักมีคำว่า ภายใน เช่น ภายในเดือนนี้เขาจะต้องสอบหัวข้อวิจัย , ภายในวงเงินห้าร้อยบาท

หน้าที่ของคำบุพบท

1. นำหน้าคำนาม เช่น เสื้อของเธอสวย
2. นำหน้าคำสรรพนาม เช่น ครูให้รางวัลแก่เด็กเรียนดี
3. นำหน้าคำกริยา เช่น ฉันเย็บเสื้อผ้าสำหรับใส่
4. นำหน้าคำวิเศษณ์ เช่น เขาปฏิบัติโดยดี
5. นำหน้าประโยค เช่น ครูให้รางวัลเฉพาะคนเรียนดี

แบบฝึกที่ 4

ชื่อแบบฝึก

การใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามชนิดของคำบุพบท

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหลักเกณฑ์การใช้คำบุพบทได้
2. ใช้คำบุพบทได้ถูกต้อง

เวลาในการฝึก

45 นาที

กิจกรรมการฝึก

ตอนที่ 1

คำสั่ง นำคำศัพท์ทางขวามือเติมลงในประโยคให้ถูกต้อง

1. ก้อยเป็นนักเรียนทุน_____ประเทศอังกฤษ	→	ที่,จาก,ใน
2. หนูมาโรงเรียน_____รถส่วนตัว	→	ด้วย,โดย
3. พ่อแม่ทำงาน_____ลูก	→	เพื่อ,สำหรับ
4. ผักสดอยู่_____ตู้เย็น	→	ที่,ใน,บน
5. แสงอาทิตย์ให้ความอบอุ่น_____สิ่งมีชีวิต	→	แก่,แต่,ต่อ
6. เรื่องนี้ให้รู้กัน_____ครอบครัวเราก็พอนะ	→	แค่,ภายใน
7. เด็กน้อยนอน_____ขวาง หมอจึงให้ผ่าตัด	→	ทาง,ตาม,ที่
8. พวกเราออกเดินทางมา_____เช้า	→	เมื่อ,แต่,ยัน
9. เขาระบายภาพนี้_____สีน้ำมัน	→	โดย,กับ,
10. ถ้าไม่ได้ยินเรื่องนี้_____หู ฉันคงไม่เชื่อ	→	โดย,กับ,

กิจกรรมการฝึก

ตอนที่ 2

คำสั่ง

ใกล้	ตั้งแต่	ที่	กว่า	ผู้
เหนือ	สำหรับ	แต่	ของ	แก่

1. _____ แยกพิเศษ ทางร้านขอมอบบัตรกำนันมูลค่า 5,000 บาทเป็นส่วนลด
2. สพลอย _____ น้ำ
3. _____ เล็กจนโต เขาไม่เคยทำให้พ่อแม่ผิดหวัง
4. _____ เปิดเทอมแล้ว น้อง ๆ เตรียมความพร้อมกันหรือยังคะ
5. หนูเป็นลูก _____ แม่กานพอกี้คะ
6. _____ ไฟจะมา นักศึกษาหายหมดพอดี
7. ถนนดินน้ดประชุม _____ ห้องประชุม 1
8. ผู้หญิงคนนี้นิสัยไม่ดีเห็น _____ ได้
9. เธอต้องทำใจยอมรับให้ได้นะ คุณพ่อเค้าไป _____ สวรรค์แล้ว
10. อธิการมอบเกียรติบัตร _____ คณาจารย์และนักศึกษาที่ชนะเลิศการแข่งขันประดิษฐ์ดอกไม้สด

แบบเฉลย

แบบเฉลยแบบฝึกชุดที่ 4 ตอนที่ 1

1. จาก
2. โดย
3. เพื่อ
4. ใน
5. ต่อ
6. ภายใน
7. ตาม
8. แต่
9. ด้วย
10. กับ

แบบเฉลยแบบฝึกชุดที่ 4 ตอนที่ 2

1. สำหรับ
2. เหนือ
3. ตั้งแต่
4. ใกล้
5. ของ
6. กว่า
7. ที่
8. แก่
9. คู่
10. แด่

ภาคผนวก ค แสดงการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4 แสดงคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียน

คนที่	คะแนนแบบฝึก (95)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (60)
1	84	51
2	83	50
3	81	50
4	85	51
5	82	56
6	74	56
7	78	50
8	77	51
9	75	55
10	89	52
11	86	53
12	84	55
13	88	52
14	88	56
15	86	51
16	87	53
17	87	53
18	88	52
19	91	55
20	89	51
21	84	55
22	88	52
23	90	56
24	85	50
25	82	51

ตารางที่ 4 แสดงคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และคะแนนการทำ
แบบทดสอบหลังเรียน (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบฝึก (95)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (60)
26	84	52
27	79	53
28	71	54
29	70	52
30	68	52
รวม	2,483	1,580
เฉลี่ย	82.77	52.67
คิดเป็นร้อยละ	87.13	87.78

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึก

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง D	ผลต่าง ² D ²
1	26	51	25	625
2	25	50	25	625
3	28	50	22	484
4	30	51	21	441
5	31	56	25	625
6	30	56	26	676
7	33	50	17	289
8	31	51	20	400
9	35	55	20	400
10	28	52	24	576
11	32	53	21	441
12	31	55	24	576
13	32	52	20	400
14	33	56	23	529
15	24	51	27	729
16	27	53	26	676
17	30	53	23	529
18	32	52	20	400
19	32	55	23	529
20	34	51	17	289
21	32	55	23	529
22	30	52	22	484
23	31	56	25	625
24	29	50	21	441
25	28	51	23	529

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึก (ต่อ)

คนที่	เรียนโดยวิธีปกติ	เรียนโดยใช้แบบฝึก	ผลต่าง D	ผลต่าง ² D ²
26	24	52	28	784
27	30	53	23	529
28	29	54	25	625
29	32	52	20	400
30	17	52	35	1,225
รวม	886	1580	694	16,410
เฉลี่ย	29.53	52.67	23.13	547.00

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	ว่าที่ร้อยตรีหญิง จุฑาภา เทพวรรณ Acting Sub Lt Jutada Tabpawan
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช 2528
สถานที่เกิด	อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 74 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 โทร. 08 6297 9138 e-mail : jue.jutada@gmail.com
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ถนนราชดำเนินนอก ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2551	ศศ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา
พ.ศ. 2555	ศศ.บ. (ไทยคดีศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2555	ศศ.ม. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา